

Nikoni
üliväike
peegel-
kaamera

Õhemaks minna ei
saa: MacBook Air

LG üliodav
Androidiga
telefon

Playstation
Move paneb
sind end
liigutama

Nr 68, detsember 2010 ■ Hind 42.90 kr; 2.74 €

[digi]

Nokia
tõehetk:
testis Nokia
N8 ja C7

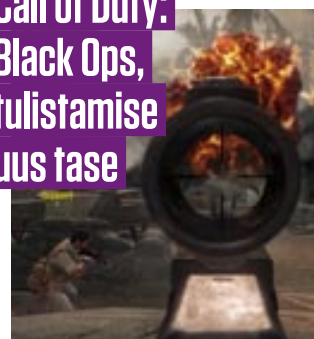
Kingime tellijale
uue linnadžiibi!

Vaata www.telli.ee

Millist WiFi seadet
tasub üldse osta?

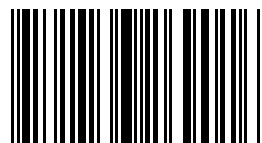

Call of Duty:
Black Ops,
tulistamise
uus tase

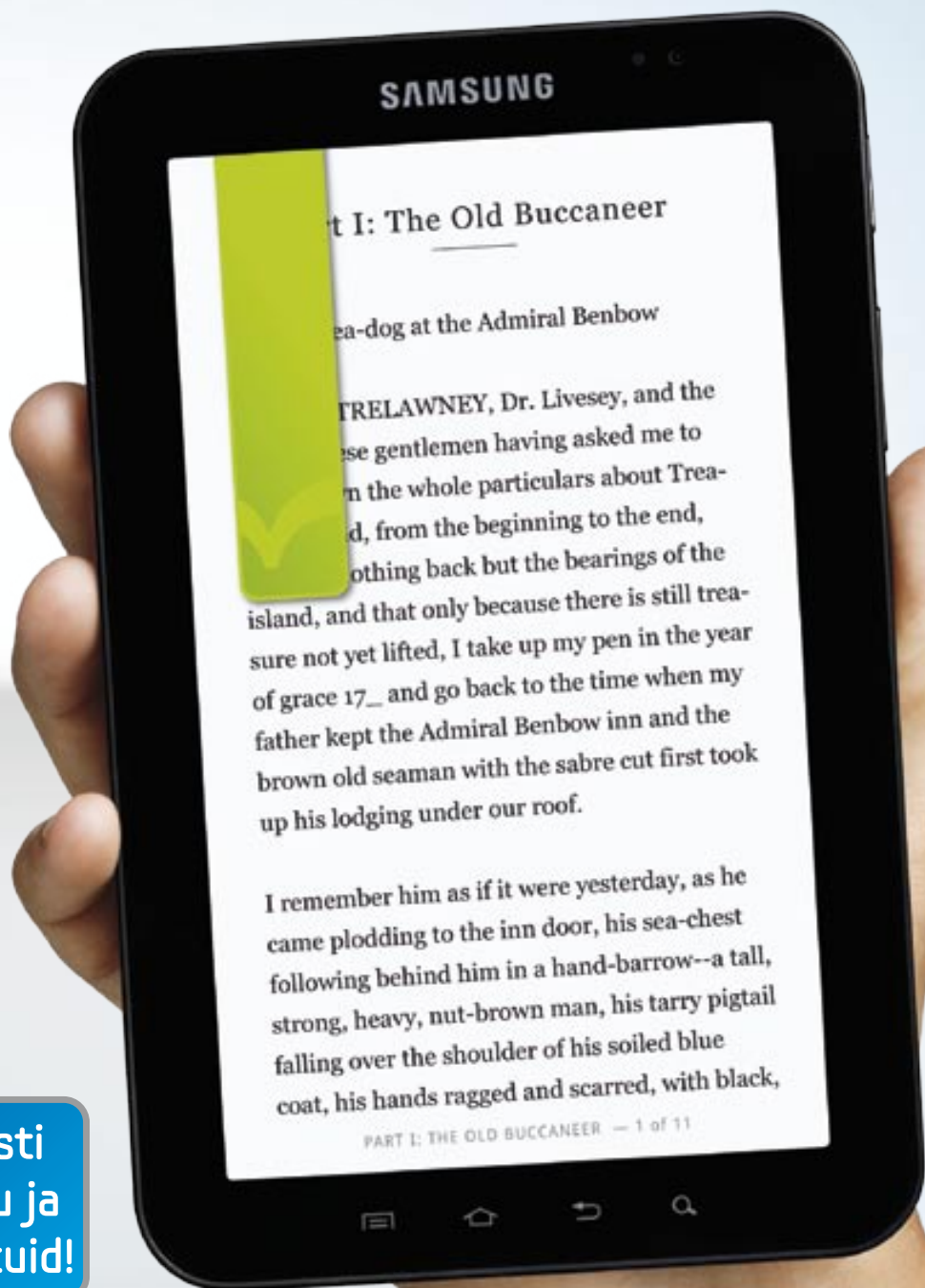

Kuidas andmeid pildi sisse peita?

ISSN: 9771736269016

Rohkem lusti ringi liikudes

7" Tablet

Samsung GALAXY Tab

Flash veebi
lehitsemine

eReader

Google Maps™
Navigation
(Beta)

Võimendatud
reaalsus

Video-
konverentsid

Multimeedia

www.galaxytab.ee

TOIMETAJA VEERG

Võrk ja võrgustikud

Sven Vahar
toimetaja

2010. aasta saab kohe läbi. Mõõdunud aastast jäi igapäevale meelde erinevaid sündmusi, kuid ühes on [digi] toimetust kindlalt üksmeelne: see aasta oli nutitelefonide aasta. Mitte üheski teises valdkonnas pole areng olnud nii kiire kui selles. Aasta tagasi igatsesime lihtsalt iPhone'ile konkurenti, aga nüüd on Androidiga telefonid ennast tõestanud, turu vallutanud ja aasta lõpuks hinnagi poolest mõistlikuks muutunud. Nii kiiret tõusu ei osanud me ennustada.

Telefonide arenguga on sunnitud olnud kaasas käima mobiilside ja -teenused. Praeguseks on kõigil kolmel Eesti operaatoril olemas mõistliku hinnaga andmesidepakettid, mis andmesidet ka realselt kasutada lasevad, mitte ei sunni enam baite lugema.

Meie digitaalne elu on muutunud kaaskantavaks ja mobiilseks. Igapäevased

Mobiilne internet ei ole enam rikaste eralõbu, seda võib endale igaüks lubada

on tahvelarvutid, targad telefonid, kerged sülearvutid; mõte, et võrgus olemiseks tuleb kuhugi kindlasse kohta minna, on ära jäänud. Võrk ja võrgustikud on meiega kõikjal kaasas.

Internetipunkt on mõõdunud aegade relikvii nagu lauaarvuti või andmekaabelgi. Informatsioon on aastal 2010 end viimaks vabaks murdnud.

Suhtlusvõrgustikud on mõneski mõttes saavutanud uue taseme. Enam ei ole need Orkuti-laadsed nohikute kooskäimiskohad, ei, mõõdunud aastal kolisid sinna ka ärid ja riigiasutused. Isegi kuninganna Elizabeth II on nüüd Facebookis. See on meie aja märk.

20

[digi] uuris, millised on tuntud inimeste kingisoovid

VILJAR SEPP

AASTALÕPP

7 ■ 2010. aasta parimad

Jagame headele asjadele auhindu

20 ■ Kuulsuste kingisoovid

Kas sina ootad samu kinke kui nemad?

VÄRSKE KRAAM

32 ■ Veiko Tamme imeline maailm

Punased rahvarallikad, roheline vapper põrnikas ja piraadid Eestis

JÄRELE PROOVITUD

36 ■ Nokia N8-00

Nii nad välja suridki

38 ■ Nokia C7

Soliidne Nokia riistvara vs. kuri Symbian Vista

40 ■ Playstation Move Starter Pack

Playstation 3 sunnib meid end liigutama

42 ■ Ordi Enduro 34U

Koduarvutite verstaapost

44 ■ Ordi Enduro 34U

Juhtmevabaduse kallis hind

45 ■ LG Optimus One (P500)

LG Androidid lähevad ajaga aina paremaks

46 ■ HTC Desire HD

Kuu suurim pettumus

47 ■ MacBook Air

Kõige stiilsem MacBook

48 ■ Nikon D3100 + 18-55mm VR Kit

Uskumatult hea kaamera

49 ■ Gigabyte Aivia K8100

Armastusega Taiwanist

68

CoD Black Ops toob
kaasa unetud ööd

VÕRDLUSTESTID

50 ■ Suur test

WiFi – killustik interneti kiirteel

KUIDAS ...

56 ■ ... ülitähtsaid andmeid pildis sisse ära peita

Õpetus algajale spioonile

57 ■ ... saada teada, kas see minu arvutil jookseb

Kõike pole ise vaja järele proovida

58 ■ ... valida mängimiseks just see õige hiirematt

Õige matt annab mängus eelise

59 ■ ... panna vanal sülearvutil tööle mitmikpuude

Kaks sõrme on ikka kaks sõrme

62 ■ ... piltidele asukohta lisada

Pea pole prügikast, las pilt mäletab ise

64 ■ ... orienteeruda telerite terminoloogias

DLNA ja OLED, kes neid jõuaks lahuta?

SELLEST DIGIST TAHAKSIN

Toimetaja Sveni valik

Mis?

MacBook Air

Miks?

Ma päris kindel pole, mida ma sellega teeksin, aga no vaadake kui ilus see on!

Mis leheküljel pikemalt kirjutatakse?

Lk 47

65 ■ ... Androidil silma peal hoida

Et nutitelefon ülekatte ei läheks

PLAY

68 ■ Call of Duty: Black Ops

Tulistamismängude uus ja rikas kõrgpunkt

71 ■ God of War: Ghost of Sparta

Sõjajumal tegi seda jälle!

72 ■ WRC: FIA World Rally Championship

Rallis on tohutu adrenaliini

74 ■ FIFA 11

Pall täpselt värava ristnurka!

76 ■ Shaun White Skateboarding

Rulaga maailma vabastama!

77 ■ Fallout: New Vegas

New Vegase haarav haltuura

78 ■ Vanquish

Ülimalt stiilne ja rängalt kiire

80 ■ CSI: Fatal Conspiracy

Kriminalistid uurivad sel hooajal ka Sony konsooli

80 ■ Mata Hari

Kaunis spioon kuulsa Indiana Jonesi jälgedes

81 ■ Argipäevamängud

Mängud meie kingikotist

VEEL

82 ■ Pikk test

Puhkus iPhone'iga

VÕITJAD

Eelmise kuu küsimus osutus oodatust keerulisemaks. Õige vastus aga on, et „Command & Conqueri” seeria pidi sel aastal lõppema, kuid jätkub siiski järgmisel aastal uue osaga.

Mängurihiire Logitech G700 võitis:

■ Martin Tõkke

Mängude plakatid:

- Silver Koppel
- Liina Tiido
- Karl-Martin Õispuu
- Ott Ainsalu
- Kalev Anderson
- Tõnis Kübar
- Marko Liiv
- Ahto Haavandi

Auhinnad saab kätte [digi] toimetusest Liimi 1, Tallinn.

Tellijale ajakiri 15% soodsam

Tellimine

- telefonil 660 9797
- e-posti aadressil:
levi@presshouse.ee
- veebis aadressil www.telli.ee

Aastatellimus 399 krooni.
Otsekorraldus 33 krooni kuus.

[digi]

Address: Liimi 1, 10621 Tallinn tel 661 6186 faks 661 6185
e-post digi@presshouse.ee

Toimetused

Peatoimetaja Henrik Roonemaa
(henrik.roonemaa@presshouse.ee)
Toimetajad Sven Vahar (sven.vahar@presshouse.ee),
Martin Mets (martin.mets@presshouse.ee)
Kujundaja Holger Vaga (holger@presshouse.ee)
Keeletoimetaja Piret Reidla (piret.reidla@presshouse.ee)

Reklaam

Raimo Kõrts (raimo.korts@presshouse.ee, tel 661 6186)

Fotod tootjatelt, kui ei ole märgitud teisiti.

Väljaandja Presshouse OÜ Trükk Unipress

© Presshouse OÜ Digis avaldatud tekstide ja fotode avaldamine ükskõik millisel viisil on keelatud ilma väljaandja eelneva kirjaliku loata. Kõik õigused on kaitsitud.

Kuidas veel klahve ümber kaardistada?

Kommenteerin novembri [digi] ilmunud artiklit klahvide ümberpaigutamisest. Mul oli vaja sama teha ja uurisin mainitud programmi SharpKeys, aga mulle jäi segaseks, et kui see on mõeldud omavahel klahvide ümber paigutamiseks, siis kuidas vahetada ümber millegagi, mida olemas ei ole (ehk siis nurksulge). Lahendus oli Microsofti enda tasuta toode, The Microsoft Keyboard Layout Creator <http://msdn.microsoft.com/en-us/global/bb964665.aspx>.

Seal saab valida juba olemasoleva klaviatuuri laotuse, näiteks Estonian. Ja siis suvalist klahvi ümber muuta või lisada uus omadus Shift + klahv või ALTGr + klahv jaoks jne.

Soovitud muudatusest saab koostada paigalduspaketi, mida käivitades saab klaviatuurivalikutes vaikimisi klaviatuuriks valida Estonian (Custom), väga mugav. **VAIRO**

Lugeja süüdistab...

Tere, [digi]. Seekord siis panite põhjalikult ämbrisse oma jutuga, nagu oleks Starmani internet muutunud mahupiirangust vabaks. Tegelikult on asi hoopis täpselt vastupidi: enne sellesügisest Start-paketi kasutuselevõttu oli Starmanil mahupiirang „mõistliku kasutamise põhimõte“ rakendatud vaid kiirimatele internetipakettidele, aeglasematel mahupiirang puudus. Täna on seis selline, et kõik absoluutselt igasuguse kiirusega internetipaketid, sealhulgas ka kõige aeglasemad, on piiratud „mõistliku kasutamise põhimõttega“. Selles on teil muidugi õigus, et Starmani hind on üks soodsamaid. Loodan, et Starman ei tellinud raha eest seda kiitvat artiklit? **AIN**

[DIGI] VASTUS: Ei tellinud.

Pankade tuleproov

Vaatasin [digi]s seda mobiil-ID plusside rida ja tõepoolest on internetipanka hea mobiil-ID-ga kasutada. Enamasti töötab see ID-kaardi värk ju ainult IE-ga. ID inimeste välitel töötab muidugi kõigea, aga pead lihtsalt natuke registrites tuhnama. :) Üks test, mida te võiksite [digi] inimestega teha, on internetipankade test. See on hämmastav, kui erinevad on lahendused. Kes kasutab allkirjastamist, kes autentimist, kes mõlemat. Sama panga piires võicad olla mobiil-ID ja ID-kaar-

CANYONI LUGEJAMÄNG

Eelmisel kuul toimunud Canyonilugeja-mängu auhinnakomplektide võitjad:

- Tanel Pärnamets
- Kati Vaht
- Janno Tooming

Auhinnad saab kätte detsembrikuu jooksul [digi] toimetusest.

KUU KIRI

ISTOCKPHOTO

Lugeja nõuab meilt odavaid videokaameraid!

Teete oma väikese tiimiga tõesti head tööd. Olen ajakirja tellija umbes 2 aastat. Alguses tellisin tehnikahuvilisest poja pealekäimisel, üsna kiiresti hakkasin ka ise põnevusega ootama iga uut numbrit.

Kirjutan kahel põhjusel. Esiteks ootan juba ammu videokaamerate testi. Kunagi tegite kallite videokaamerate testi, aga need olid tõesti kallid ja ma ei näe mõtet osta üle 20 000 kroonist kaamerat, mis võib reisi jooksul lihtsalt kaduda, rikki minna – mis iganes.

Hiljuti tekkis vajadus osta uus mobiil. Teie lemmikut, iPhone 4, ei ole kahjuks saada. EMT ainukese müüjana kleebib ostja enda külge kaheks aastaks, aga isegi sellega nõustudes ei ole neil kohe mobiili pakku. Järjekord on umbes 2 kuud! Aga mul on telefoni kohe vaja! Netist tellimisel on omad miinused. Vaatasin siis teie testist järele, nr

di puhul täiesti erinevad tingimused sisselõigimiseks ja ülekannete tegemiseks. Tundub, et elektroonilise identiteedi korral ei saa pangad aru, kus algab ja kus lõpeb turvalisus. Tegelikult peaks reeglid pankadele vist hoopis riik kehtestama. **TEET**

Lugeja teab paremini

Tere, esmalt sooviksin avaldada kiidusõnu toimetusele tubli töö eest. Mulle meeldib [digi] väga ning see on ka ainus ajakiri, mis leiab igakuiselt tee minu postkasti. Viimases ajakirjas oli juttu uutest iPodidest ning huvitava faktina leidsin, et uue iPod touchi ekraani eraldusvõimeks oli märgitud 320 x 480, kuna aga Apple'i kodulehele on märgitud 960 x 640 eraldusvõime, siis kaldun arvama,

2 oli minu jaoks liialt suur, nr 3, Galaxy S, tundus hea ja selle ka ostsin. Liiga uus veel, et oma hinnangut siin anda, aga mis peamine, teid on hea usaldada.

Teine põhjus kirjutamiseks on see, et teie seekordne auhind on WiFi ruuter. Peaksin selle vidina ostma nagunii – hea oma netipulk sellega ühendada ja nett WiFi-ks teha. Võin siis praeguse lepingu Kõuga üles öelda.

Üks ettepanek veel, nimelt võiksite teha oma saate televisioonis! Tõenäoliselt olete sellele ka mõelnud, aga tõesti, tehke ära. Usun, et sellele oleks palju vaatajaid. **INDRES**

[DIGI] VASTUS: Selle WiFi ruuteri annamegi Indresele tore da kirja eest. Tegelikult kirjutas Indres meile veel pikemalt, kuid üht võime talle lubada – odavamate videokaamerate test tuleb kindlasti.

et [digi] teeb „õunafirmale“ liiga või on tõesti nende kätte sattunud tootjast täpsemad andmed. See oli ka ainus apsakas, mis selle kuu ajakirjas silma jäi. **JOONAS**

[DIGI] VASTUS: Tunnistame enda eksimust.

JÄRGMISE KUU AUHIND

Jõuluajal ärge siis kirjutage mitte ainult jõuluvanale, vaid meile ka. Auhiinaks on meil seekord välja pakkuda Skype'i stardi-komplekt, milles on nii veebikaamera, kõrvaklapid kui ka näpuotsaga Skype'i krediit.

Sinu isikupära!

Uus Pentax näeb välja täpselt selline nagu Sulle meeldib.

Optio RS1000

Optio RS1000 kaameraga on kaasa kolm erinevat esipaneeli ja vahendid, millega saad meisterdada oma kaamerale täpselt sellise näo nagu Sina soovid ja nii kasvõi iga päev!

Paneele saad valmistada ka internetis: chameleon.pentax.eu

Suuremad edasimüüjad:

2010. aasta parimad

[digi] annab juba kuendat korda välja auhinnad aasta parimatele toodetele. Need on tooted, mis meie toimetuse arvates olid lõppeva aasta parimad, olulisemad ja andsid sellele tehnoloogiaaastale näo. Kusjuures selle aasta arenguid tehnoloogiamaailmas ilmestavad väga hästi meie auhindade kategooriad, mis on märkimisväärselt muutunud. Auhindasime eraldi nii tahvelarvuteid, nutitelefone kui ka hübriidkaameraid – juba ainuüksi need kategooriad võtavad 2010. aasta väga ilmekalt kokku. Pildilt on kadunud kuvarid ja MP3-mängijad, sest need tooteliigid on pigem silma paistnud paigal tammumise kui uute ja põnevate lahendustega. Niisiis, pärast toimetuse mitmeid koosolekuid ja tuliseid vaidlusi auhindasime tooteid, mille leiata järgnevatelt lehekülgedelt. Palju õnne neile!

Sülearvutite maailmas sel aastal midagi pöördelist ei toimunud, sülearvutid ei lähe enam ei väiksemaks ega suuremaks, ei kallimaks ega odavamaks. Väikesed minisüleerid läksid veidi kiiremaks, kuid eelmisel aastal ostetuid ei tasu veel välja vahetama tõtata, ning suured mänguriarvutid läksid õige veidi võimsamaks, kuid tegemist on pigem loogilise arengu kui murranguga. Kaks tähtsat trendi siiski on ning nende jätkumist näeme loodetavasti ka järgmisel aastal: tagasi on tulemas matid ekraanid ja tavaliste kõvaketaste asemel on SSD-kõvakettad leidnud tee ka odavamatesse arvutitesse. Aasta parimate valimisel ei saa me välja tuua ühtegi säravat tähte, mis oleks teistest peajagu üle, seepärast otsustasime esile tõsta pigem neid arvuteid, mis võiksid teistele eeskujuks olla.

1 Dell
Mööduv aasta oli Delli aasta, seda võib nüüd juba kõhklusteta öelda. [digi] otsustas erandkorras esimesele kohale asetada mitte ühe konkreetse sülearvuti, vaid kaubamärgi. Dell võitis meie selleaastase sülearvutite testi, Delli äriklasi arvuteid on sel aastal endale hankinud paljud IT-inimesed ning Dell tahab ja suudab midagi pakkuda pea igas hinnaklassis. Delli sülearvuti on kindel ja turvaline valik ning vastus küsimusele, millist sülearvutit osta, võiks väga hästi kõlada lihtsalt: „Osta Dell!”

2 Ordi Enduro 34U
Aasta viimasesse numbrisse kohale jõudnud Ordi üllatas meid mitmeski mõttes. 34U esindab paljuski just seda suunda, kuhu sülearvutite põhivool võiks aasta-paari pärast liikuda. Arvuti on piisavalt suur, et olla mugav, samas nii kerge, et seda kõhklematult kaasas kanda, sel on kiire SSD-kõvaketas ja mis peamine – arvuti hind jääb alla psühholoogilist 10 000 krooni piiri. Nagu ka eelmisel aastal tunnustame Ordit julguse eest pakkuda midagi erinevat teadlikule kasutajale.

3 Samsung N150 Plus
Kuna minisülearvutid on popid, siis on mitmed tootjad väikeste arvutite hinda iga uue mudeliga veidi üles kruvinud või samal tasemel hoidnud, kuid mitte langetanud. Säästliku ostja jaoks on väga suur vahe, kas osta väike arvuti 4990 krooni eest või 5490 krooni eest. Samsung suutis ja raatsis sel aastal pakkuda head arvutit neile, kes tõesti loevad iga senti. Selleaastase minisülearvutite testi võitnud Samsungi N150P on just selline arvuti, milline üks odav ja väike arvuti olema peab.

2010. aasta oli iPadi aasta, ükskõik mis nurga alt vaadata. Need, kes Apple'i poe ees öösel järjekorras iPade ootasid ja prohvetlikult uue valitseja saabumist kuulutasid, on kindlasti rahul. Skeptikud, kes arvasid, et iPad kui toode kukub läbi ning selle müüginumbrid jäävad marginaalseks, peavad aga mütse sööma. Veelgi enam, iPad algatas Eestis arutelu, kas seda peaks kasutama õpikute asemel. Hetkel pole kavas seda plaani käiku lasta, küll aga juhtis arutelu tänuväärset tähelepanu mitmetele hariduselu probleemidele ja pakkus välja muid lahendusi. Alates sellest, et õpikud võiksid netist saada olla, kuni selleni, et iPadidele kulutatav raha võiks minna õpetajate palgatõusuks. Turule jõudsid ka esimesed Androidiga tahvelarvutid, kuid tuleb tunnistada, et Android pole tahvliks veel päris valmis.

1 iPad

iPad löi endale niši, kus ta nüüd uhkelt valitsejana troonib. iPad on ka põhjus, miks meil üldse on aasta parimate valimisel tahvelarvutite kategooria. See peaks nii mõndagi ütleva ... Muidugi, tuleb arvestada, et iPad on Apple'i toode, mis tähendab kitsendusi, aga niikaua, kui teha iPadiga seda, milleks see mõeldud, on kõik hästi. Siiski tundub meile endiselt, et ligi 10 000 krooni (ja „kangemate” mudelite puhul veel palju enam) selle lõbu eest maksta on ikka ülemäära palju.

2 Samsung Galaxy Tab

Internet pakub kümneid ja kümneid pilte tahvelarvutitest, mis on kuskil kaugel Lõuna-Koreas välja tulnud või „kohe varsti” välja tulemas. Samsung Galaxy Tab on aga Androidiga tahvelarvuti, mis on valmis ja mida saab katsuda. Tegelikult on see hetkel iPadi ainuke arvestatav konkurent. Android küll alles avastab end tahvelarvutil. Galaxy Tab on tõestanud, et Androidi ootab ilmselt ees suur tulevik ka tahvelarvutite operatsioonisüsteemina ning Apple'il on, mida karta.

3 Dell Streak

Dell Streaki näol on tegemist naljaka hübriidiga, nii et meil oli lausa probleem, mis kategoorias seda hindama peaks. Nutitelefonid? Tahvelarvutid? Muud vidinad? Igal juhul on selge see, et Dell on hakkama saanud fantastilise seadmega, mis oma viietollise ekraani tõttu sobib nii nutitelefoniks kui ka tahvelarvutiks – ehk sama hinnaga saab kätte kaks asja. Kusjuures iga väiksemgi kui detail tundub paigas olevat kuni ülihea ekraanini välja. Androidi uuendust 1.6-lt 2.2-le aga veel ootame.

2010. aasta oli nutitelefonide aasta. Kõikidest valdkondadest kõige elavam oli just see valdkond. Kui eelmisel aastal saime välja kuulutada veel lihtsalt parima telefoni, siis nüüd pidime kategooria lahku lööma, sest nutitelefoniid on endale loonud täiesti omaette niši. 2010 oli ka Androidi aasta. Kasutamisküpseks saanud Androidi operatsioonisüsteemiga nutitelefoniid hakkasid pakkuma tugevat konkurentsi iPhone'i'le ja see kajastub ka meie edetabelis. Kuigi iPhone 4 on ilus ja kvaliteetne nii seest kui väljast, on Androidiga telefoniid odavamad, kuid mitte tingimata halvemad. Androidi kiirelt arenev ja kasvav infrastruktuur pakub praegu just kõige rohkem võimalusi. Pildilt on lõplikult ära kukkunud Nokia, kelle operatsioonisüsteem Symbian^3 lihtsalt ei suuda võistelda ei Androidi ega iOS 4-ga.

1**HTC Wildfire**

Võib-olla on see mõne lugeja jaoks üllatav valik, kuid see oli toimetuse üksmeelne otsus. Kui Desire on hea, aga ka kallis nutitelefoni, siis Wildfire on sisuliselt sama hea, ainult et odavam. Wildfire on heas mõttes tõeline rahvatelefon ja seda näitavad ka müüginumbrid. Sügisel ei olnud seda tihti peale lihtsalt võimalik osta, kuna see oli kogu aeg otsas. Keskmisele kasutajale ei ole esimeseks nutitelefoniiks kallimat ega võimsamat telefoni tarvis. Hea telefoni hea hinnaga.

2**Samsung Galaxy S**

Samsungi tavalised mobiiltelefonid on olnud mittemidagiütlevad, kui vähesed erandid välja arvata. Küllap nad teadsid seda isegi ning otsustasid viga ja turupositsiooni parandada. Galaxy S on uskumatult hea riistvaraga ja väga heade võimalustega telefoni. Selle telefoniiga märkis Samsung maha joone, mille alusel nüüd kõiki teisi uusi nutitelefone mõõtma peaks. Kui on tarvis väga head Androidiga telefoni ja rahapuudus pole takistuseks, siis on Galaxy S just see kõige vingem pill, mille poole vaadata.

3**iPhone 4**

Nii uskumatu kui see ka pole, aga iPhone ei ole enam suveräänne nutitelefoniid liider. Jah, iPhone 4 on väga hea telefoni, väga hea korpuse ja viimseini lihvitud kasutajaliidesega, aga konkurendid on jõudnud lähedale ja nii mõneski suhtes mööda läinud. Olgem ausad, see telefoni on luksuse. Tavaline inimene ei osta endale ialgi iPhone'i ainuüksi selle hinna pärast. Just see ongi põhjuseks, miks aasta parimaks telefoniiks on ligi kolm korda odavam HTC Wildfire.

Kipume juba unustama, et nutitelefonide kõrval tehakse endiselt telefone, mis on eelkõige mõeldud helistamiseks ning vähem Store'idest ja Marketitest rakenduste allatirimiseks ja tagedate lindudega mängimiseks. Tõsi, nutitelefonidest me varsti enam rääkida ei saa, sest nutitelefoni võtab telefoni tähendusvälja üle, nagu mobiiltelefon on võtnud lauatelefonide tähenduse üle. Ütleme „telefon“ – mõtleme „mobiiltelefon“. Nii saabki „nutitelefoni“ peagi „telefon“, võib-olla ongi 2010. aasta viimane, mil saame rääkida eraldi telefonidest ja nutitelefonidest. Praegustest lihtsatest telefonidest saavad aga peagi „vanad telefonid“, „lolltelefonid“ või „tavatelefonid“. Siin on meie valik telefonidest, mis on 2010. aasta lõpu seisuga head eelkõige helistamiseks, sõnumite saatmiseks ja muusika kuulamiseks.

1

Sony Ericsson Elm

Ökotelefon on tore, aga samas ka natuke naiivne turundusnipp. Elm on GreenHearti sarja parim telefon, aga meile ei meeldi see mitte ainult ökosildi tõttu, vaid selle tõttu, et see on ka muidu väga hea telefon. Elmil on hea kaamera, WiFi, mõnus disain ja võimas aku – need kokku teevad sellest väga hea tavalise telefoni, mida soovitada neile, kes tahavad telefoni-ga „lihtsalt helistada“, nagu nad pidevalt kurdavad. Boonusena saavad ekraanil rohelised lehekujulised südamekesed.

2

Nokia X3 Touch & Type

Nokia X2 me paar kuud tagasi kiitsime, just praktilisuse poolest. Pärast seda aga on välja tulnud veel X3 Touch & Type, milles on ühendatud numbriklahvid ja puuetundlik ekraan. Kas teiega on mõnikord nii juhtunud, et pärast puuetundliku ekraaniga telefoni kasutamist olete klahvistikuga telefonil hajameelselt ekraani vajutanud? X3 oleks nagu just sellistek hetkedeks mõeldud. Muidu on X3 uue versiooni näol tegemist eesrindliku riistvaraga, mis sobib ka MP3-mängijat asendada.

3

LG GX200

Jah, see on see LG kahe SIM-kaardiga telefon. Tegemist ei ole küll esimese kaht SIM-kaarti (võimalus hoida enda töö- ja eraelu lõpuks ometi lahus!) toetava telefoniga, kuid LG GX200 näol on tegemist odava, aga see-eest täiesti töötava lahendusega. Kahe SIM-kaardiga telefonide puhul on kitsaskohaks olnud segadus, mis tekib kahe SIM-kaardi kasutamisest. GX200 on selles suhtes aus kaup, SIM-kaarte on kerge paigaldada ning ekraanil on alati aru saada, kumb kaart kus pesas on.

Kuni sügiseni ei toimunud peegelkaamerate rivis mitte midagi põnevat, ja siis hakkasid uued kaamerad tulema nagu paisu tagant. Kahjuks ei ole kõik sügisesed kaamerad Eestisse veel jõudnud ja kuna me soovime ainult asju, mida oleme ise proovinud, on edetabelis seekord üllatuslikul kombel kaks odavat kaamerat ning aasta parimaks kuulutasimegi ühe neist, nimelt Pentaxi väikese ja armsa kaamera K-x, mis võitis mitte ainult meie, vaid ka meie lähikondsete südamed. See, mis ühe kaamera teistest paremaks teeb, ei ole mitte ainult tehnilised näitajad, vaid ka see miski, mis tekib kaamerat käes hoides ja sellega pildistades. Kaamera mugavus ja sõbralikkus on asjad, mis pildilt välja ei paista. 2010. aasta parim kaamera on üks ütle mata tore kaamera, mis väärrib esikohta.

1**Pentax K-x**

Pentax K-x käis meie käest läbi aasta alguses, kuid terve aasta jooksul ei leidnud me ühtegi kaamerat, mida selle asemel esimesele kohale tõsta. K-x on odav, imeliselt hea ja bravourne. Kaamera on saadaval mitte ainult mustana, vaid ka punase ja valgena ja uskuge, see muudab kaamera kasutamise kogemuse teiseks. K-x ei ole mitte lihtsalt üks järjekordne fotovidin, mille peale ainult meestel silm särama lööb – see on alati kogu seltskonna kõneaine ning huvi- ja kadeduseobjekt.

2**Canon 7D**

Oleme sunnitud oma sõnu sööma ja kevadel laidetud Canon 7D rehabiliteerima. Tagasi vaadates võib öelda, et aasta lõikes on 7D kujunenud üheks paeluvamaks kaameraks mitte ainult Canoni kasutajatele. See on pannud elu ja äri mõtte üle juurdlema ka konkurendid. 7D sobitub imehästi amatöör- ja profikaamerate vahele ning on osutunud heaks valikuks nii ühtedele kui teistele. Tänu sellele, et 7D nii hästi välja kukkus, on seda kohta täitma pidanud 60D müügist tüki hammustanud.

3**Nikon D3100**

Kolmas auhinnaline koht läheb õigusega käesolevas numbris arvustatud Nikon D3100-le. Nikon on osanud väikesi, aga võimekaid amatööri-kaameraid teha paremini kui keegi teine. Jah, teistel on üksikuid helgeid hetki, võtame kas või Pentaxi K-x punase kaamera, kuid Nikonil on olnud aega oma väikese kerega peegelkaameraid täiuslikkuse ni lihvida. D3100 on sisuliselt D90 miniversioon ja mõnes asjas sellest isegi vaata et parem. Osta just D3100 oma esimeseks peegelkaameraks.

Eelmisel aastal oli meil probleeme uut tüüpi kaamerate lahterdamisega. Need ei ole päris õiged peegelkaamerad, ent samas ei ole need ka enam seebikad. Need kaamerad on vahetatavate objektiividega ja seebika omadest suuremate sensoritega. Nende pildikvaliteet ja kasutusmugavuski on kuskil seal vahepeal ja see on just see, mis rahuldab ka juba paljusid fotograafe, kes kompaktkamerate pildikvaliteeti ei talu. Julgeme ennustada, et kahe aasta pärast on hübriidkaamerad kõige populaarsem kaameraklass. Seni ei ole kaks kaameramaailma suurt, Canon ja Nikon, veel jalga selle ukse vahele asunud suruma. Aasta parimaks tunnistasime Panasonic GF1, mis on tagasihoidlik, kompaktne ja mis koos õhukese 20 mm objektiiviga on ideaalne reisi- ja tänavakaamera.

1**Panasonic GF1**

Panasonic ei olnud esimene, kes Micro 4/3 tüüpi kaameraga välja tuli, see au langeb Olympusele, kuid kuna Olympus pole pärast esialgset edu enam õieti osanud edasi tegutseda, siis kuulub aasta parima hübriidkaamera kroon Panasonic GF1-le. GF1 juures võib tema pretensioonitus - välimuse järgi ei oskaks kahtlustadagi, et tegu ei ole lihtsalt vanamoodsa suure kompaktkameraga. GF1 pildid on aga oi-oi kui ilusad! Oskaja käes võib see kaamerake asendada peegelkaamerat.

2**Sony NEX-5**

Kui Panasonic pürib tagasihoidlikkusele, siis Sony NEX-5 on ekstravagantne, rõhutatult suure objektiiviga ja saleda kerega. Aktiivsema pildistaja jaoks on nuppe ja kange vähevõitu, kuid kaamera ongi mõeldud väga head pildikvaliteeti igatsevale inimesele, kes ei kavatsegi peenemate seadistustega vaeva näha. Kaamera pildid on ilusad ja videorežiim töötab hästi ning kõik see tagab Sony NEX-5-le kindla koha ajaloos ning [digi] lõppeva aasta hübriidkaamerate edetabelis.

3**Samsung NX-10**

Samsungilt tuli üks paremaid nutitelefone, parim kompaktkamera ja nüüd ka veel üsna hea hübriidkaamera. NX-10 kere sarnaneb peegelkaamerate omale ning on õnnistuseks neile, kes ei salli kandilisi kompaktkeresid. Me heitsime kaamerale ette seda, et ta ei ole ei see ega teine, ei suur ega ka õieti väike, kuid nüüd võime öelda, et võib-olla ongi see Samsungi poolt õige otsus. Kõigile väikesed kered ja puuetundlikud ekraanid lihtsalt ei sobi ja just neid ootabki poeriilul Samsung NX-10.

Kompaktkaamerate turg on kokku kuivamas. Ülevalt poolt söövad seda järjest odavamaks muutuvad peegelkaamerad, altpoolt järjest paremaks muutuvad kaameratelefonid ning seestpoolt õnestavad seda pea sama suured, ent palju võimekamad hübriidkaamerad.

Kui aga just kompaktkamera on see, mida sa vajad, siis on valik endiselt lai. Aasta parimate hulka valituiks osutusid seekord lausa kaks Canonit ning uue tulijana Samsung, kes on 2010. aastal teinud väga tõsist ja head tööd nii kaamerate kui ka telefonide arenduses. Sellest, et Samsungi arenduseks kulutatud raha ei ole maha visatud, annab tunnistust lausa esimene koht kompaktkaamerate hulgas. WB600 on vaieldamatult möödunud aasta kõige parema hinna ja võimaluste suhtega kompaktkamera.

1

Samsung WB600

Suvised kompaktkaamerate testi üllatusvõitja teenis esikoha eelkõige ülihea võimaluste ja hinna suhtega. Kaamerale on olemas nii algajale tarvilikud automaatrežiimid kui edasijõudnule vajalikud A-, S- ja M-režiimid, kõvasti suumi ja kiirelt reageeriv elektroonika. Kaamera kasutamine ei valmista meelehärmi ja sellega ei pea piltide tegemiseks arutult maadlema. Klõps ja valmis! Kõike seda kolme ja poole tuhande krooni eest? Aasta lõikes ei suutnud seda Samsungi saavutust keegi ületada.

2

Canon G11

Canoni G-seeria edasijõudnud pildistajale mõeldud kaamerad on omandanud kultusliku staatuse. G11 on selle traditsiooni jätkaja, pakku des väga head käsitsi seadistamise võimalust ja suurepärast pildikvaliteeti. G11 on mehine kaamera neile, kellele meeldib kõike käsitsi kruttida ja kes ihkavad tunnet, et kaamera on käes nii tugev, et seda pole võimalik kogemata puruks pigistada. Canon G11 on unikaalne, sellele naljalt konkurenti ei leia, kui ehk, siis vaid Nikoni P7000 näol.

3

Canon S95

S95 on neist kolmest kõige väiksem ja kergem, kuid selle, mis jääb puudu kaalus ja tõsiseltvõetavuses, teeb S95 tasa pildikvaliteedis. S95 ei kannata välja võrdlust peegelkaameratega, kuid tavalistele seebikatele, sh Canoni enda omadele, teeb ikkagi pika puuga ära. S95 peal on Canon katsetanud ka mõningaid uudseid lahendusi, näiteks keeratav objektiivirõngas võimaldab muuta parameetreid ka menüüdesse sukeldumata ja see on nii väike- se kaamera puhul täiesti geniaalne lahendus.

Tule ja vaata lähemalt sülearvutit, mis on maailmas üks õhemaid ja kergeimaid – uut MacBook Air'i.

Värske MacBook'ide generatsioon kasutab uusimat mobiilitehnoloogiat. Uues MacBook Air'is on koos kiire flash-mäluga kettaruum, Multi-Touch puutepadi, kuni seitse tundi vastu pidav aku ning võimas töötlus- ja graafikasüsteem. Seda kõike saledas „unibody“ kestas. Külasta iDeal'i või iDream'i kauplust ja proovi ajaloo kõige õhemat ja kergemat MacBooki.

MacBook Air 13"
0,3 cm kuni 1,73 cm paksune
kaal 1,3 kg

MacBook Air 11"
0,3 cm kuni 1,73 cm paksune
kaal 1 kg

2010. aasta oli mängude jaoks hea aasta. Ilmus hulk häid mängu nagu komosesebiooperrollikas „Mass Effect 2”, vaistlikku juhtimist pakkuv poolrevolutsiooniline „Heavy Rain”, brutaalselt eepiline „God of War III”, lõputult lõbus „Super Mario Galaxy 2” ja uuendatud „Civilization V”. Leidis aset ka uute tehnoloogiate pealetung, sest just sel aastal said hoo sisse 3D-mängud, kuigi mõned olid väljas varemgi. Sony ja Microsofti konsolid uuenesid, müügile tulid vastavalt liikumistundlik pult Playstation Move ja puldita juhtimissüsteem Kinect Xbox 360-le. Meie eelistused on näha allpool, kuigi peame tõdema, et paar olulist mängu, mis võiksid siin kaarte segi lüüa, on meil mängimata, näiteks „Gran Turismo 5”, „Assassin’s Creed: Brotherhood” ja „WoWi” uusim lisapakk „Cataclysm”.

1

StarCraft II: Wings of Liberty

Blizzard tõestas taas, et tal on igas mõttes suurte mängude peale annet. „StarCraft II” kampaania on võimsam, eepilisem ja lõõvam kui esimese mängu oma ning parem, kui fännid lootsid. Kui Blizzard teatas, et nad teevad ideaalse võrgumängu, siis võis see tunduda tavaline mängu väljalaskele eelnev kehtamine, kuid lõpuks ilmnis, et tulemus on tõesti ideaalilähedane. Ainsaks tõrvatilgaks on teadmine, et järgmist osa tuleb oodata võib-olla kaks aastat.

2

Red Dead Redemption

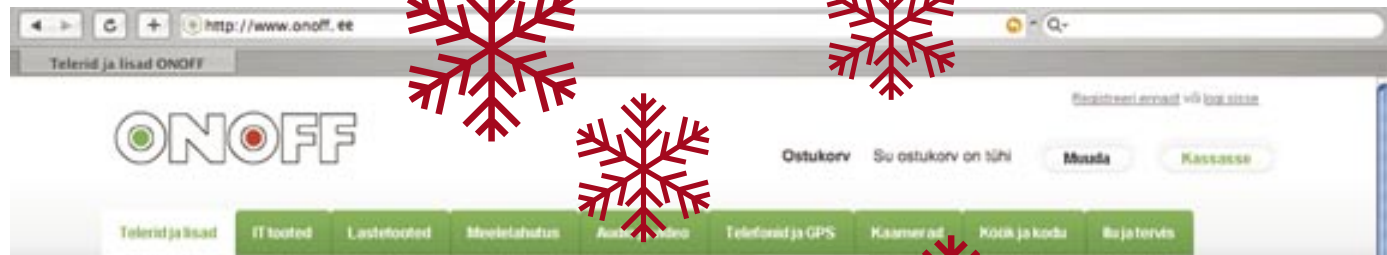
Võtame „GTA IV”, vahetame autod hobuste ja kaarikute vastu, paneme Liberty City kaakidele uhked kaabud pähe, võidunud nahkvestid selga, lassod kätte ning saame tulemuseks „Red Dead Redemptioni”. Jah, peaaegu, kuid erinevalt „GTA IV” ruttu tüütuks muutuvast ja ühenäolisest linnast on „Red Dead Redemptioni” Metsiku Lääne preeriad, metsad ja linnakesed täis elu ja tegevust, kus juba nii ruttu igav ei hakka. Kas mäng ka kunagi arvutitele jõuab, seda teab veel ainult Rockstars.

3

Call of Duty: Black Ops

„Call of Duty” sari jätab igal aastal nagu meelega varuks midagi, millega järgmisel aastal lüüa. Paljudele tundus, et „Modern Warfare 2-ga” on sari ennast ammendamata. Aga näe, võta näpust! „Black Ops” on nagu suvefilm, *blockbuster*, mis teab täpselt, kuidas mängijat rajalt maha võtta ja ennast ostma panna. Alates pidevat tegevust pakkuvast kampaaniast, mis ei jäta mängijat hetkekski tegevusetult passima, kuni ägeda ja võimalusterohke mitmikmänguni, mis lisab pöördeid veelgi juurde.

Internetist ostes saad odavamalt!

Telerid ja lisad

- Antennid
- Digiboksid
- DVD ja video
- Kaugjuhtimispuldid
- Kodukino
- Telerid
- Tarvikud

Telerid ja lisad

Klienditeenindus
+372 6621155
abi@onoff.ee

E-R 09:00 - 17:00

PARIMA HINNA GARANTII

- 15,6"
- 4 GB RAM
- 500 GB HDD

SÄÄST 1500.-

9499.-

Tavahind 10999.-

4999.-

Mängukonsool Microsoft 4 GB + Kinect sensor
Kinect-sensor, 4 GB sisemälu, Wifi, Xbox Live, USB, HDMI-väljund, mäng Kinect Adventures.

17,3"

SÄÄST 500.-

11495.-

Tavahind 11995.-

SÄÄST 1000.-

12999.-

Tavahind 11999.-

Canon

Peegelkaamera Canon EOS 550D 18-55IS
18MP, 3" Clear View LCD-ekraan, Full HD video, DIGIC 4, iFCL, SD/SDHC mälukaarditugi.

ASUS

Sülearvuti Asus A72JK-TY030V
Intel Core i3 350M CPU, 4 GB DDR3, 500 GB HDD, 17.3" HD+GL LED-ekraan, ATI Mobility Radeon HD 5145, Windows 7 Home Premium 64-bit.

2299.-

Navigatsioonisüsteem Garmin NUVI 1350T
4,2" puutetundlik ekraan, Euroopa kaart, jalakäija navi, lisavarustusena saadaval City/Xplorer tarkvara, mis võimaldab navigeerida ühistranspordiga.

3595.-

UUS iPod Touch

iPod Apple Touch 8 GB
4 generatsiooni iPod Touch 8 GB. HD 720p video salvestus, Retina ekraan, Game Center, Valgussensor.

ONOFF

www.onoff.ee

PARIMAD MUUD VIDINAD

1 Logitech Performance Mouse MX

See Logitechi hiir peaks tehniliselt ja ergonoomiliselt ning nii hinda, väljanägemise kui ka maine poolest olema üks paremaid, mida maailmas üldse leida. Veenvalt tõestas see mudel oma üleolekut muude Logitechi ja ka teiste hiirte ees ka meie testides. Osta see hiir – su käsi rõõmustab selle hiire üle veel rohkem kui sina.

2 iPod nano 6G

Uus Nano on väiksem, ruudukujuline, puutetundliku ekraaniga ja seksikas. Apple tõstis jälle oma kultuslike muusikamängijate lati ühe astme võrra kõrgemale. Olgu, kallis see ju on ega tee mitmeid trikke, mida tegid varasemad Nanod, kuid see-eest trügis 6G Shuffle'i territooriumile, tehes uuest Nanost ivalise trennikaaslase.

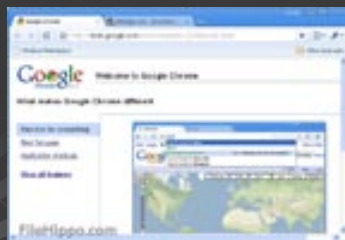

3 PCTV flashStick nano

Meie käest on läbi käinud hulgaliselt kehvakesi USB-telepulki, millel ajab üks häda teist taga. PCTV flashStick nanol aga ei oskagi kohe ühtegi probleemi esile tuua. PCTV vidinad on küll nõksa kallimad kui keskmised telepulgad, kuid selle eest saab korraliku koostekvaliteedi ning veel parema ja ressursisõbraliku tarkvara kanalite vaatamiseks.

PARIM TARKVARA

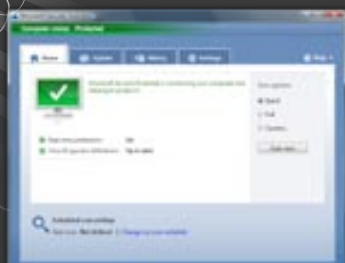
1 Google Chrome

Mis brauserit sa aasta tagasi kasutasid? Tõenäoliselt Firefoxi. Mis brauserit sa aga täna kasutad? Suure tõenäosusega võib see olla juba Google Chrome. StatCounteri andmetel kasutab oktoobri seisuga Eestis 13,3% internetikasutajast Chrome'i, kusjuures Chrome'i kasutusköver ilmselgelt tõuseb ning Firefoxi ja IE omad stabiilselt langevad.

2 Ubuntu 10.10

Ubuntu tegi sel aastal võimsa tagasituleku. Öigemini, ega ta kuskile kadunud olnudki, kuid tuletas maikuus ennast meelde uue versiooniga 10.04, tänaseks on juba väljas versioon 10.10. Võime südamerahuga öelda, et aastal 2010. sai Ubuntu täiskasvanuks. Värske Ubuntu on kindlasti kõigi aegade kõige kasutajasõbralikum, lihtsam ja terviklikum Ubuntu.

3 Microsoft Security Essentials

Kui varem kutsus Microsofti ja turvalisuse ühte lausesse kokku panemine IT-inimeste seas esile spontaanseid naerupahvakuid, siis nüüd on ajad muutunud. MSE on nii hea, et viirustõrjetarkvara tootjad on kurtunud, et ebaaus on pakkuda nii head asja inimestele tasuta, samas kui need üritavad enda tarkvara raha eest müüa.

SensoTouch 3D

Koge seni kõige uuenduslikumat pardlit

PHILIPS ESITLEB SENSOTOUCH 3D – KAASAEGSEIMAKS RASEERIMISEKS.

Uus nahasõbralik elektripardel, mis võimaldab meestel saavutada lihtsa vaevaga veatu välimuse.

Teerajajana maailma juhtivas raseerimistehnoloogias loodi tarbija nõudmisel ülim disain, mis näitab, et meestele on oluline raseerimise tunne ja nad ei oota mitte üksnes nahalähedast raseerimist, vaid ka kaasaegset raseerimiskogemust, mis jätab naha ülipehmeks ja ärritab seda minimaalselt.

SensoTouch 3D turulettoomine tugevdas Philipsi üldist liidripositsiooni meeste elektripardlite turul*, kuna see jätkab elektripardlite kategoorias uute standardite loomist. Olles rajatud Philipsi 70-aastasele pärandile ja kogemusele uue tehnoloogia välja töötamisel, mis on aastate jooksul täielikult muutnud tarbija raseerimiskogemust, on SensoTouch 3D nüüdseks kõige kaasaegsem turulettoodud elektripardel. Selle keerukuselt ja tõhususelt oodatakse uue maailmaklassi tiptaseme loomist.

Philips mõistab, et oma välimusest hoolivale mehele on täiuslik raseerimine igapäevase rutiini alus, mis annab talle enesekindluse väljendada oma personaalset stiili. Seetõttu on SensoTouch 3D spetsiaalselt disainitud, et vähendada nahaärritust ja teha raseerimine mehele mugavaks, võimaldades kerge vaevaga saavutada veatu välimuse. Testimisel nõustus 80 protsenti meestest, et SensoTouch 3D on nahale kõige õrnem pardel**.

Uue disaini ja tehnoloogia keskmeks on kolm erakordset funktsiooni, mis suurendavad mugavust ja tõstavad pardli kõrgemas kategoorias esile:

GyroFlex 3D on eriline kolmemõõtmeline komponent, mis võimaldab pardlil täiuslikult järgida näo ainulaadseid kontuure. Vaid minimaalse survega raseerib pardel võimalikult nahalähedaselt, muutes nahaärrituse minimaalseks.

UltraTrack on uus innovatiivne raseerimispea, mis võimaldab nahalähedase raseerimise ja ärritab nahka minimaalselt. Raseerimispeas on kolm spetsiaalset rada, mis lõikavad iga karva vaid mõne tõmbega: sooned normaalselele karvadele, kanalid pikkadele karvadele ja augud lühikesele habemetüükale.

Aquatec on sisseehitatud tihend, mis võimaldab mehel valida mugava kuivraseerimise ja värskendava märgraseerimise vahel, kui eelistatakse kasutada geeli.

Nutikas ja sile disain muudab seadme kasutamise lihtsaks; SensoTouch 3D pardlil on paremaks juhtimiseks kergesti haaratav käepide, samuti puutetundlik juhtimine ja täiustatud ekraan, mis näitab minutites järelejäänud raseerimisaja ning pardli laadimise või puhastamise vajadust. Mõned tooted SensoTouch 3D sarjas on varustatud JetClean süsteemiga, mis puhastab, õlitab ja laeb pardli parimateks raseerimistulemusteks iga päev. Alates Philipsi esimese pardli esitlemisest 1939, on Philips jätkuvalt orienteeritud elektripardlite uuendamisele ja sooritusele. SensoTouch 3D pardli puhul keskendutakse esmaklassilistele tulemustele orienteeritud toote disainimisele meestele, kes soovivad saavutada parimat väljanägemist.

Oma seni kaasaegseima pardliga loodab Philips aidata meestel saavutada nende seni parimat raseerimistulemust.

PHILIPS
sense and simplicity

*GfK, NPD, Nielsen ja sõltumatu uuring, arvestatud Philipsi käibe põhjal.

**Põhineb Philipsi Application Research keskuse SensoTouch 3D rahvusvahelistel testimistel 195 mehe peal Saksamaal ja USA-s, aprillis 2010.

Kuulsuste kingisoovid

Millist tehnikavidinat soovivad tuntud Eesti inimesed jõuluvana kingikotist leida? Miks nad just seda vidinat jaanipäevast saadik endale soovinud on? Mis juhtub aga siis, kui luuletuse eest saadakse vastu kaualoodetud lemmikvidina vastand? Kas loetud luuletused küsitakse jõulutaadi käest tagasi ja korraldatakse kuuse all draama? Lugege selle kohta järgmistelt lehekülgedelt, ehk leiate ka mõne hea idee, mida kõrva taha panna või mida ise kingikotti pista.

Mats Kangur

Millise tüki optikat loodad sina jõuluvana kotist välja tõmmata?

See võiks olla Canoni stabilisaatoriga binokkel 15x50 IS All Weather.

Miks just Canon 15x50 IS All Weather?

Looduse vaatlemisel on binokkel vajalik ja asendamatu abimees. Linnud, loomad ja teised olevused on vaja ju lähedale tuua. Mida lähemale, seda parem. Suure suurenduse korral on aga pildi närvilist hüplemist raske ära hoida ja silm väsib kiirelt. Kümnekordne suurendus toob asjad mõnusalt lähedale, aga sealt läheb ka käest vaatlemise piir. Pikemaks vaatlemiseks on paras 7–8kordse suurenduse juurde jääda.

Praegu on mul metsaskäikudel kaasas kaheksakordse suurendusega binokkel. Selle pilti jõuab veel püsivana hoida. Seega, kui saaks binoklist paistvad elukad pea kaks korda suuremaks ja pildi ka ilusti seisma, oleks mõnusam küll. See binokkel on pealegi ilmastikukindel.

Aga mis siis, kui jõuluvana toob Canon 8x25 IS või, veel hullem, ämm sokutab kotti oma vana teatrinokli? Kas oled õnnetu, kuna sul pole selle kraa-

miga midagi peale hakata?

Ka selle esimesena pakutud kingi üle oleks suur rõõm. Kingitused mind üldjuhul õnnetuks ei tee. Kingitud hobuse suhu ei vaadata samuti! Või kehtib see ainult hobuste korral?

Kas kohe jõuluõhtul läheb binokkel käiku?

Muidugi, kui juhtub selge taevas olema. Kuu, tähed ja planeedid on selle suurenduse juures hästi vaadeldavad. Selle kiikriga vaadates püsivad nad ka ju paigal.

Optika praeguse arengutempo juures võib arvata, et tahad järgmisel aastal juba midagi vägevamat.

Mõni toru võiks ehk kergematest materjalidest tehtud olla küll. Mida kergem kott, seda pikemad rännakud ja ka suurem tõenäosus uuteks huvitavateks kohtumisteks.

Millal viimase jõulukaardi saatsid? Kuidas sa üldse lähedasi jõulude ajal meeles pead?

Ei mäletagi viimase kaardi saatmist kahjuks. Keda lähedastest sel ajal silmast silma nägema ei juhtu, need katsun telefoni teel kätte saada.

VILJAR SEPP

Britta Dahur

Millise tehnilist laadi kingituse sina jõuluvana kotist leida loodad?

Jõuluvana võiks mulle seekord tuua väga asjaliku ja võimeka pulsikella. Sellise, mis peale pulsi mõõtmise võimaldaks koostada individuaalse treeningprogrammi, mille abil oma füüsilist vormi teadlikult arendada ning parandada. Lisaks näidud trenni mõju, kulutatud kalorite ning rasvaprotsendi kohta. Kuna harrastan väga erinevaid spordialasid, on oluline, et pulsikell-kompuuter sobiks nii kardio-, jõu- kui ka veetreeningute harrastamiseks. Boonuseks stiilne disain ja ilus väljanägemine. Polaritreeningkompuuter FT80 peaks neile kriteeriumitele vastama.

Miks just Polar?

See oleks motiveeriv kingitus, mis võimaldaks enast treeningutel teadlikult jälgida, endale eesmäärke seada ning neid täites trennist maksimumselt kasu saada. Minu igapäevatreeningud muutuksid seeläbi veelgi efektiivsemaks.

Aga kas siis, kui jõuluvana toob hoopis pulsikella Sigma PC3, oled õnnetu?

Ei ole. Kuna mul on sarnane pulsikell juba olemas, siis leiaks jõuluvana kingitus lihtsalt uue omaniku ja keegi teine saaks õnnelikuks. Nii et ei oleks ju põhjust õnnetu olla.

Oletame, et saadki maailma ühe ägedama pulsikella. Kas see leiaks kohe jõuluõhtul rakendust?

Vaevalt et ma rikkaliku jõululaua tagant vahepeal sportima läheksin, kuid järgnevatel päevadel kuluks kerge tervisesport kindlasti ära. Jõuluõhtul täidaks uus kingitus pigem dekoratiivset funktsiooni, edaspidi leiaks aga juba praktilist rakendust.

Järgmisteks jõuludeks oleks ilmselt juba ägedamat pulsikella vaja?

Ma arvan, et see pulsikell oleks minu truu kaaslane läbi mitmete jõulude ning aastavahetuste. Järgmisel aastal on mul jõuluvanale kindlasti juba hoopis teistsugused kingisoovid.

Kuigi selle kellaga võiksid sa kirjad ilmselt ise joostes kohale viia, küsime ikkagi, millal viimase jõulukaardi postiga saatsid?

Siinkohal pean tõesti tunnustama, et ei mäleta, see oli ikka aastaid tagasi. Kuidagi muul moel on jõulusoovid minu lähedaste ning sõpradeni viimastel aastatel jõudnud. Aga sellel aastal läheb ehk teisiti ...

Uutmoodi Saaremaa

Kuuerealisest odrast ja meie oma sügavaima puurkaevu kirkast põhjaveest - kristalselt puhas uutmoodi Saaremaa.

SAAREMAA
VODKA

Mõnuga!

KALEV LILLEORG

Aare Baumer

Kui saaksid valida, siis mis vidina jõuluvana kotist välja tõmbaksid?

Kuna ma ei pea seda kinni maksma – jõuluvana on rahakott teadagi puuga seljas –, siis viimane asi, millest saaks midagi välja aretada, on Microsofti Kinect: 5 kaamera, infrapuna, liikumiskontrolli ja asukohakontrolliga. Ma saan aru, et Microsoft pole mingeid asjalikke mängu sinna peale suutnud panna, aga mulle meeldivad just need asjad, mida saab häkkida.

Miks Kinect?

Mul tekitas ülimalt positiivseid emotsioone see, kuidas Roomba paneb mööda tuba ringi ja kaardistab toa 3D-s ära. See näitab, kuhu asi võib jõuda. Ma teeksin sellest kohe hulga eksponaate. Üks kutt pani Roomba lihtsalt käima, istus laua taga ja

sai endast seest tühja 3D-kujutise. Mul parasjagu näitus pooleli müütilistest olen-ditest, saaksin sellega kohe näituse ju ära teha!

Aga kui jõuluvana toob hoopis Wii? Kas siis on jõulud rikunud?

Wiiga saaks ka üht-teist teha. Ega ma tegelikult väga häkkija ei ole. Ma panen erinevad interdistsiplinaarsed tegevused lihtsalt kokku.

Aga ütleme, et saad Kinecti. Kas läheb kohe jõuluõhtul käiku?

Kisuks kohe lahti! Annaks talle näiteks supersuumi käsu ja üritaks leida jõulukringli seest rosinad. Kujutan ette, et kaardistaksin tegelikult kogu kodu üle. Et avastada näiteks soojaleke.

Järgmisteks jõuludeks oleks Kinect 2 vaja?

Eks neid vidinaid tuleb turule teisigi. Pigem oleks lahe, kui saaks talle veel mingeid asju külge pookida. Lahe oleks panna näiteks radar külge ja suunata see taevasse! Nii saaksin ehitada interaktiivse teleskoobi! Kujutad ette: lähen õue, vehin kätega ja tõmban Suure Vankri või satelliidid lähemale! Ma alles hakkam praegu avastama, mida sellega kõike teha saaks!

Millal sa viimase jõulukaardi saatsid?

Jõulukaarte pole saatnud. Olen helistanud ja kinke kokku ostnud. Õnnetuseks polegi midagi osta minule parajas hinnaklassis. Kui postkaarti saaks progeda või millekski muuks ära kasutada, siis ma juba mõtleksin selle peale.

Leslie Laasner

Millise kõrgtehnoloogilise vidina sina jõuluvanalt välja lunida plaanid?

Sooviks suurte klahvidega mobiilitelefoni, millega saab helistada ja sõnumeid saata. Kõik. Nagu neid seenioridele tehakse. Ma ei saa aru, miks ainult neile? Sama idee võiks olla lahendatud sama soodsalt, poole rajuma disainiga, suur klots, suurte klahvidega, ma ostaks KOHE.

Vabandust, see ZTE S202, mida meil müüakse, on seenioride mobiil. Sul pole vanusepiir veel ületatud! Miks sa seda tahad?

Et eristuda hallist massist. Lihtne ja mõnus, suur klahv on lihtsalt cool, ühevärviline ekraan ka. Fotosid teen ma ka näiteks enamasti mustvalgeid värviliste asemel ja mulle üldse ei meeldi need miljardi võimalusega asjandused. Leiutistena muidugi väga vinged, ei ütle ühtegi halba sõna, aga noh, mulle meeldiks siuke blank asi, palju

lahedam. Eelistan analoogi digile, päris arvelaua tasandile ei pea minema, aga noh ...

Ja mis siis, kui jõuluvana toob iPhone 4? Kas palud selle tal endale sügavale ... kotti pista?

Ma arvan, et see ei oleks eriline draama, sellega saab ju ka rääkida? Pidi saama ... Nii pahane ma nüüd ka ei oleks, et kuule vana pista see telefon endale ... Asi on selles, et telefonifetiš on lihtsalt koomiline. Kamoona, telefon?!?! Ma saan aru, kui oleks auto. See puutetundlike asjadega kiimlemine on kuidagi totter, palju kämbim on mingi vana rohelise ekraaniga Siemens. Samas, never say never, võib-olla on mul endal ka iPhone varsti. Äkki pole veel avastanud?

Oletame, et saadki selle ZTE S202. Läheb kohe jõuluõhtul käiku?

Vabalt, ega see pole mul nüüd ka erili-

ne lemmik, selle saaks tegelikult ju disainida poole kihvtimaks, aga põhiidee juba lubab, seetõttu sobiks kindlasti, paneks kohe töösse.

Võib arvata, et praeguse tehnika raju arengu juures võib su ZTEst järgmiseks aastaks välja tulla upgrade ja sa tahad juba uut. Või veadki sellega pensini välja?

Sellega on üks probleem: mul pole plaanis pensile jääda.

Millal viimase jõulukaardi saatsid? Kuidas üldse lähedasi jõuluajal meele pead?

Ei mäleta, jõulud pole mu lemmikaeg. Pereringis on hea, uks lukku, juhtmed välja, sööme lastega mandariine ja vaatame DVD-kraami - see on lahe. Ei hakka üle pingutama, kübertervitused on pointless, enim jätan tegemata. Piiiks, häid jõulupühi, soovib ... Masendav ju tegelt? Pealiskaudne, ah mis iganes.

HD nutitelefon, mis on täis meelelahutust

Tutvustame Sulle uut Nokia N8 telefoni.

Filmi videoid HD kvaliteedis ja monteeri neid kas või käigupealt. Tee superteravaid pilte 12megapikslise kaameraga ning jaga neid oma suhtlusvõrgustikes. Või vaata oma lemmikfilme HD-s koos Dolby digitaalse ruumilise heliga. Telefonist võid vaadata veebi-TV kanaleid CNN ja National Geographic ning Ovi Poest kanaleid juurde tellida. Lisaks saad Ovi Poest alla laadida veel tuhandeid rakendusi. Telefoniga kaasas ka tasuta hääljuhistega navigatsioon ning Sa ei eksi enam ealeski. Phuhh, nüüd peaks Sul küll palju tegemist olema!

Mida Sina sellega teeksid?

nokia.ee/N8

Nokia N8 | OVI

NOKIA
Connecting People

Jelena Glebova

Millise tehnilise mänguasja sa jõuluvana kohtist leida loodad?

iPod nano.

Miks?

Minu praegune MP3-mängija on juba üsna vana, ei mängi enam nii hästi kui siis, kui ta uus oli. Aga minu elus on alati muusika – see annab mulle energiat, inspiratsiooni ja hea tuju. Sõidan autos – kuulan muusikat, teen soojendust – kuulan muusikat, uisutan – kuulan muusikat. Minu jaoks oleks iPod nano väga mugav, sest ta on väike ega sega trenni tegemist, kui panen ta taskusse. Samas mahub sinna piisavalt lugusid ning on ka väike ekraan, kust saab lugude *playlist*'i näha. Ühesõnaga väga kasulik asi minu jaoks!

Aga kui jõuluvana toob hoopis Creative Zen X-Fi? See sinu jaoks ei roki?

Tegelikult mu praegune MP3-mängija on ka Creative ZEN, aga lihtsam mudel. Olen sellega väga rahul, see on mul umbes neli aastat kenasti töötanud. Usun, et Creative Zen X-Fi on ka väga hea, kuid minu jaoks natuke liiga suur.

Oletame, et jõuluvana toobki uue iPodi. Kas paneksid kohe jõuluõhtul klapid pähe ja testiksid *sound*'i?

Jah, prooviksin kohe.

Järgmisteks jõuludeks oleks juba uut iPodi vaja?

Arvan, et iPodi saan ikka mitu aastat kasutada ning järgmisel aastal ei peaks vahetama.

Millal viimati jõuluvanale kirjutasid?

Siis kui veel uskusin, et jõuluvana on olemas, umbes 10 aastat tagasi.

Zaaryi Veskimmägi

Millise vidina sa jõuluvana põhjatust kottist leida loodad?

Mul on olnud viimasel ajal palju ideid, mil-
line vidin võiks teha harrastused huvita-
vamaks. Olen mõelnud ise nii uuele Cas-
cio matkakellale kui Garmin'i käsi-GPSile
Nüvi550 kõrvale, mida olen kasutanud nii
kajakil-jalgrattal kui ka mootorrattal ja lu-
mesaanil. Jalgsimatkadel ja metsas jahil ol-
les oleks käsi-GPS igati asja eest. Karta on,
et need tuleb ilmselt ise osta! Jõuluvana
võiks tuua näiteks Amazoni Kindle 3G lu-
gemisseadme. Oleks just selline piisavalt
ebapraktiline üllatus, nagu üks hea jõulu-
kink olema peab.

Miks just Amazon Kindle 3?

Ega see ei ole mu kinnisidee, aga Amazo-
ni kasutajana tundub see mulle kuidagi hea
ja mõistlik valik. Miks ka mitte? Olen mõel-
nud ka laiemalt iPadi peale, kuid minu jaoks
on iPad liiga funktsionaalne. Läpakaga ja
telefoniga ajan muud asjad korda. Just rei-
sidele oleks mõnus võtta lugemisseade
kaasa, siis oleks vastavalt meeleolule pal-
ju laiem valik. Raamatuid on kole ebaprak-

tiline sellisel hulgal kaasa tassida ja ega ei
jaks ka.

Aga kui jõuluvana toob hoopis Cool-er eBook Readeri? kas siis on jõulud riku- tud?

Nagu juba eelnevalt ütlesin: tootja ei ole
kinnisidee.

Oletame, et jõuluvana toobki uue Kindle'i. Kas ei suudaks kiusatusele vastu panna ja asuksid kohe jõuluõhtul lugema?

Jah, kindlasti. Ma ei ole maailma kõige kan-
natlikum inimene, nagu armastab mu tü-
tar öelda.

Järgmisteks jõuludeks oleks juba uut lu- gerit vaja?

Ei pruugi. Kuid põhimõtteliselt olen valmis
ka selle riski võtma. Pole nii kallis vidin vast
ka jõuluvana jaoks.

Lõpetuseks, millal viimati jõulukaardi saatsid? Postiga.

Igal aastal saadan. Seega eelmiste jõulu-
de ajal.

jura.

*'Tõelist suurust
ei saa mõõta.
Antud juhul saab
seda aga maitsta.'*

SWISS + MADE

ENA 9 One Touch on ideaalne kohvimasin kohvisõpradele, kellel ei ole kodus palju ruumi. Meie kõige saledama täis-automatse kohvimasinaga on mugav valmistada nii hõrgutavaid *latte macchiato*'sid kui ka suurepäraseid kreemjaid *cappuccino*'sid, mida katab tõeliselt kvaliteetne piimavaht. Lisaks sujuvalt reguleeritavale topeltilale ja auhinnatud disainile hindab Roger Federer JURA kohvimasinate juures kõrgelt ka aroomifunktsiooni *Aroma Boost*, mis võimaldab soovi korral valmistada eriti kanget kohvi. JURA – kui armastad kohvi.

www.jura.ee

 STOCKMANN

 kaubamaja

 EURONICS

 ONOFF

Punased rahvarallikad ja roheline vapper põrnikas

Kui AMD oktoobri lõpus kahe uue graafikakaardiga turule saabus, külvas ta taas omajagu segadust. Vanemad kaardid tunduvad numbri järgi viletsamad olevat, ent tegelikult ei ole uustulnukad kiiremad, vaid saavad vanematelt lüüa. Milleks nad siis loodi?

6000-ga avas AMD uue GPU-seeria Northern Islands (5000 omad kuulusid Evergreeni) ning kaks esimest müügile tulijat kasutavad protsessorit Barts (nimi ei tulene Bart Simpsonist, vaid ühest Kariibi mere Põhjaosaarest; varsti saabuvad ka Antillid, Caicos, Cayman ja Turks).

Uus on ka see, et nüüdsest alates on AMD loobunud ATI nime kasutamisest ja uued kaardid on ametlikult AMD Radeonid. Kuigi algselt disainiti Põhjaosaared 32 nm tehnoloogia jaoks, siis põhjusel, et TSMC loobus 32 nm-st ja liigub edasi otse 28 nm peale, muutis AMD nad oma kolmanda põlvkonna 40 nm ning teise põlv-

konna DirectX 11 kiipideks. 6000 seerial puudub topelttäpsusega ujukomaarvutus (5800 seerial on see olemas) ja GPU transistoride arv on kukkunud 2154 miljonilt 1700 miljonile. Loogika, et vähem transistore võrdub pisema kiibiga, peab antud juhul paika.

Uus AMD 6000 seeria

5800 kiibid olid 334 mm², uued 6000 omad aga vaid 225 mm² (mis on üle kahe korra väiksem Nvidia lipulaeva GTX 480 omast - 529 mm²). Koos kõige sellega on vähenenud ka protsessorite energiakulu umbes 30 W võrra (jõudeolekus kukkus

see 27 W pealt 19 W peale), kuid arvutusjõudlus on ka neil pisematel GPU-del fenomenaalne.

Kui Inteliga võrreldes on AMD CPU-de osas sabassõrkija, siis GPU jõudluses näitab ta Nvidiale kindlalt tagatulesid. Nvidia lipulaev GTX 480 pakub oma 3,2 miljardi transistoriga 1,345 TFLOPS (triljonit ujukomaoperatsiooni sekundis) jõudlust, AMD HD 6870, millel transistore vaid 1,7 miljardit, vastab lausa 2,016 TFLOPS-iga!

Järgmine uuendus paistab silma taktisagedusi uurides. Kui senini töötasid nn *shader*- ehk ujukomaprotsessorid samal taktil GPU tuumaga, siis nüüdsest on ka

HD 6870

HD 6850

GT 430

Uute graafikakaartide kõik olulised numbrid

	HD 6870	HD 6850	GT 430
Mudel	CGAX-68724	CGAX-68524	CGNX-G43024LI
GPU	Barts XT	Barts Pro	GF106
GPU kiibitehnoloogia	40 nm	40 nm	40 nm
GPU taktsagedus	900 MHz	775 MHz	700 MHz
GPU shade'rite taktsagedus	1120 MHz	960 MHz	1400 MHz
Graafikamälu	1024 MB GDDR5	1024 MB GDDR5	1024 MB GDDR3
Graafikamälu taktsagedus	1050 MHz (4200 MHz QDR)	1000 MHz (4000 MHz QDR)	900 MHz (1800 MHz DDR)
Graafikamälu siini laius	256 bit	256 bit	128 bit
Graafikamälu max ribalaius	134,4 GB/s	128 GB/s	28,8 GB/s
Ekraani max eraldusvõime	2560 x 1600	2560 x 1600	2560 x 1600
Kaardisiin	16X PCI-Express 2.1	16X PCI-Express 2.1	16X PCI-Express 2.0
Energiaarve	151 W	127 W	49 W
Liidesed	VGA, Dual-Link DVI, 2 x Mini Display Port 1.2, HDMI 1.4a	VGA, Dual-Link DVI, 2 x Mini Display Port 1.2, HDMI 1.4a	VGA, Dual-Link DVI, HDMI 1.4
DirectX version	11	11	11
Shader model	5	5	5
OpenGLi version	4.1	4.1	4.1
Hind (Ordi)	3765 krooni	2950 krooni	1215 krooni
Hinne	5	4	4

AMD-l nende takt suurem, nagu see on Nvidia GPU-del olnud juba läbi mitme põlvkonna. Vahe taktikiirustes pole küll pea kahekordne nagu Nvidial, ent on siiski juba olemas.

Nii 6870 kui ka 6850 kaotavad oma 5000-seeria analoogidele, küll aga mitte palju, keskmiselt 2-8%, kuid nende oluliselt soodsamat hinda arvestades tuleb jõudluse ja hinna suhe parem. HD 6870

AMD uus 6000 seeria pakub head kiirust mõistliku hinnaga: mitte päris F1-klassist, aga korralik rahvarallikas

on jõudluselt lähedane või veidi parem HD 5850 kaardist, olles üsna sarnane Nvidia GTX 470/465 kaartidega. HD 6850 kaotab 5850-le mõned protsendid, kuid on kiirem kallimast 5830 kaardist.

Kuna tegemist on endiselt DirectX 11 kaartidega, siis siin on ka Shader Model 5.0 tugi. Ent OpenGLi toetus on astunud sammu edasi - versioonilt 4.0 versioonile 4.1. AMD on lisanud Eyespeedi tehnoloogia liitmaks ühe nimetaja all kõiki oma video taasesituse kiirendustehnoloogiaid.

UVD (Universal Video Decoder) on jõudnud kolmanda põlvkonnani. AMD pakub popiks saanud 3D tuge oma HD3D tehnoloogia abil ja jätkuvalt leiame mitmekuvarisüsteemide jaoks AMD Eyefinity tehnoloogia edasiarenduse. HDMI-ii-

des on liikunud 1.4 versioonilt 1.4a peale ning Display Port on versiooniga 1.2, mis on tõstnud andmevahetuskiruse 17,28 Gbps-i peale (DP 1.0 oli vaid 8,64 Gbps).

Uus kiirus lubab samaaegset nelja 1080p 60 (CEA-861) voogu või 2560 x 1600 x 30 bit 120 Hz (CVT) voogu. Sellest piisab ka juba 4096 x 2160 50 Hz jaoks. Peale graafika kiirendamise toetab 6000-seeria kõiki arvutuskiirenduse tehnoloogiaid (MS Direct Compute II, OpenCL 1.1), kasutades selleks uusimat AMD APP (Accelerated Parallel Processing) tehnoloogiat.

Kokkuvõtteks võib öelda, et Põhjasareed on vägagi teretunud nähtus - hea kiirus mõistliku hinnaga. Mitte küll F1, kuid korralikud rahvarallikad massidele.

Värske Nvidia GT 430

Viimasena heidame kiire pilgu Nvidia uusimale 400-seeria DirectX 11 kaardile. Kuigi arvasin, et see on AMD Radeon HD 5450 kaardiga konkureeriv toode ehk siis graafikamaailma odav Fiati-loks, osutus see hoopis tublik turbomootoriga Volkar-Põrnikaks.

HD 5450 (mis kaasaegsetes mängudes kaasa ei räägi) sai GT 430 käest osades testides isegi kuuekordselt kaela, enamikus ülejäänutes osutus vahe kuni neljakordseks. HD 5500-seeria tipp 5570 oli 430-le võrdväärne vastane - tulemused olid enam-vähem mõõtmisvea piires samad ning üsna samasugune on ka hind. Minu 30tollise kuvari 2560 x 1600 eraldusel suutis GT 430 (mahakeeratud pildiparanduste ja efektidega) moodust MMO-d siiski veel mängitaval tasemel vedada.

LÜHIPROOV

Corsair Force 60 GB SSD

Hind: 2375 krooni

Müügil: Ordi

Mudel: CSSD-F60GB2-BRKT

Suurus: 2,5" (kaasas 3,5" üleminek)

Kontroller: SandForce 1200

Liides: SATA II 3,0 Gb/s

Lugemis-/kirjutamiskiirus: 285 MB/s, 275 MB/s

Sisend-väljundtsükleid: 15 000 IOPS (4K aligned random)

Mõõtmed ja kaal: 100 x 70 x 9,5 mm; 80 g

Garantiaeg: 3 aastat (1 miljon tundi MTBF)

Piraadid Eestis

Kui augustis sülearvutikettade testisime, polnud meile saabunud ühtki SandForce'i kontrolleriga SSD-kõvaketast. Nüüd aga pakub Ordi laia valikut kvaliteetmälumoodulite tootja Corsairi SF-1200 kontrolleriga SSD-kõvakettadeid.

See kontroller leidis esmalt laia kasutust OCZ Vertex 2 seeria SSDdes ning nüüd kohtame sama ka Corsairi toodetel. Sarnaselt OCZiga on ka Force tehtud MLC välmälu baasil. Kui varasemaid SSDsid iseloomustab kõrge lugemiskiirus, siis kirjutamisega on lood halvad.

Näiteks Inteli X-25 pakkus ATTO testis F60-le lähedast lugemiskiirust (271 MB/s vs. 285 MB/s), kaotades vaid 5%. Kirjutamises pidi aga Intel (84 MB/s) Corsairile (272 MB/s) suisa 3,2 korda alla vanduma. Kuid seekord ei piirdunud me ühe kettaga - paljudes ressurskiitilistes tegevustes on kogu kiire süsteemi pudelikaelaks just kõvaketas. Nii ehitasime pärast üksiku ketta testimist kahest F60-st RAID 0 massiivi Inteli X58 kiibistiku RAID-kontrolleri abil.

ATTO andis lugemiskiiruseks 558 MB/s, kirjutamine vähem, „ainult“ 40 MB/s! Kui võrdleme hindu, siis kaks 60 GB on kokku 4750 krooni; üks 120 GB SSD-kõvaketas maksab 4140 krooni. Ainult 600 lisakrooniga saate pool gigabaiti sekundis kiirust!

Tehnoloogiaajakirjanik soovitab!

Digitehnika valdkonna kaubavalik kasvab aasta-aastalt, tootjaid on palju ning spetsifikatsioonilehed keerulised. Ning mis veel hullem – paljalt tehniliste andmete või kaubamärgi järgi toodet valides võib kergesti pettumuse osaliseks saada, sest ka väga headel tootjatel on kehvad tooted, samuti võib kosmosetehnika vääriliste tehniliste omadustega seade päris-elus võimatult ebamugav olla.

Tegin Euronicsis pikema jalutuskäigu ning panin kokku valiku toodetest, mille kvaliteedis ja väärtuses olen ma oma tehnoloogiaajakirjaniku kogemuse põhjal kindel. Mõistagi on ka neil pisikesi puudusi, kuid lõviosa ostjaid jääb nendega väga rahule ka pärast pikemat kasutamist.

Mart Parve,

Ajakirja [digi] kolumnist ja raadiosaate Digitund saatejuht

iPod nano (6. põlvkond)

8 GB mudel – 2 619 kr

Ikoonid nagu iPhone'il ning suurus nagu pisikesel sōsarmudelil shuffle'il – sellisena on uus nano ũlimugav seltsiline nii muusika, taskuhāālingute kui audioraamatute kuulamiseks. Kuigi vōrreldes eelmise mudeliga on loobutud kaamerast ja videomāngijast, on pisike, klambriga korpus see-eest vāga meelepārane trennisōpradele.

Samsung C8000

55" diagonaaliga – 49 999 kr

Kui plaanid telekaostu, siis tasuks vaadata juba 3D-telekate poole. Kolmemōōtmelised filmid on vāga lahedad – ning kui oled veel mānguhuviline, siis uued 3D-māngud on tāitsa kosmos. Samsung C8000 kummutab mūūdi, et ilus peab tingimata loll olema – piisab kui mainida, et see telekas vōimaldab Skype'i videokōnesid. Ūlejāānut vōid juba ise ette kujutada.

Nikon D7000 + 18-105mm VR kit

Nikon D7000 – 23 999 kr

D7000 on ũks soodsamaid digitaalseid peegelkaameraid, mis vōimaldab 1080p kōrglahutus-formaadis videot filmida. Otsi Youtube'ist „D7000 video“ ja nāed, kui fantastilist kvaliteeti see vōimaldab. Lisaks on see kaamera vāga vōimekas ka tavalisel pildistamisel.

Kuid sul vōib-olla ũkskōik kui hea kaamera – tavaline nn „kit-“ objektiiv on kũll universaalne ja soodsas hinnaga, kuid profipilti sellega ikkagi ei tee. Soovitan osta juurde suurepārased profiolektiivid Nikkor 50mm 1.4G, millega

saad nāiteks teha seni vaid fotoraatutest nāhtud portreesid, kus silmapupill on terav, kuid ninaots juba natuke udune. Arvesta, et sellel objektiivil puudub vōimetus fookuskaugust muuta (nn „zoom“), mistōttu sellega pildistamine nōuab palju harjutamist.

MacBook Air 11.6"

Hind - 15 999 kr

See arvuti kaalub vaid kilo ning (ettevaatust, āra sōrme lōika!) on ōhemaist kohast vaid 3mm paksune. Kuid tegemist ei ole vaid ilusa beibearvutiga, samuti ei ole seda mōtet vōrrelda 5000-krooniste nn netbook'idega. MacBook Air'i pardal on 2-tuumaline protsessor, ũlikiire SSD-tũupi kōvaketas, kiireim n-standardi WiFi ja ere LED-monitor.

PlayStation Portable + Little Big Planet + Gran Turismo

**PSP koos 2 mänguga –
3 399 kr**

Olen selle pisikese, kuid tehniliselt võimsa konsooliga mööda saatnud lugematuid tunde, peamiselt reisidel. Ja just Gran Turismo on üks vägevamaid mängu, võimaldades üsnagi täpset autosõidu simulatsiooni isegi sel taskukonsoolil. Little Big Planet tundub esiti ülepingutatult lapsik, kuid miski selles mängus on üllatavalt kõitev.

Mängukonsool XBOX 360 Slim koos Kinect- sensoriga

Mitu kalorit põletad vaadates tunniajast saadet „Tantsud tähtedega“? Ei tea, aga võrreldes esinejatega kindlasti üsna kesiselt –

ning umbes täpselt sama palju kui tavalisi konsooli- või arvutimänge mängides

Kinect on xBox 360 konsooliga sobiv liikumisandur, millega saad mängu kontrollida kogu oma keha abil. Jah, Kinect jälgib kogu su keha liikumist kolmemõõtmeliselt ning mängu-pupujukud ekraanil liiguvad täpselt sind jäljendades. Erinevalt PS3 Move'ist ja Wii'ist pole vaja mingit pulti käes hoida. Digitunni jaoks pulsimonitori abil tehtud testis selgus, et tund Kinect'iga poksimit läheb kirja tõsise trennina.

Denon AH-C252 kõrvaklapid

Hind - 359 kr

Kes on korra kogunud, mis tunne on kuulata muusikat korralike kõrvasiseste („in-ear“) kõrvaklappidega, ei taha „tavalisi nõõpe“ enam kunagi näha.

Kui tavaliselt on kvaliteet-tootjate klapid üsna kallid, siis tänava 100-aastaseks saanud kultusfirma Denon mudeli AH-C252 saab kätte päris soodsalt, kuid selle saund on ometi korralik. Klappid on erandlikult valju heliga, helipildis domineerivad jõuline bass ja keskmised sagedused.

Gran Turismo 5

Hind - 1099 kr

Kaua tehtud kaunike? Kultusliku PlayStationi autosõidumängude sarja uusimat võsukest on arendatud 5 aastat. Parim simulatsioonitase, millele kirjutavad alla ka elukutselised võidusõitjad. Üle 1000 auto, üle 70 raja, ringrada, ralli, kardid – ning kui soovid proovida, kas ületad Stig'i aja Top Gear'i testirajal, siis on sul selleks võimalus. Antud nupukese kirjutamise ajal ei ole ma seda mängu veel proovinud, kuid 5 arendusaastat, „eelvaated“ GT5

Prologue ja Time Trial ning mängu loonud meeskond lubavad oodata maailma kõigi aegade kõige realistlikumat ja huvitavat autospordimängu. Ja kui sul on 3D-teler, saad mängida ka 3D-s.

Fotokaamera Samsung WB600

Hind - 3 699 kr

Sa ei ole fotoguru, kuid soovid ometi oma kursapidudest või perest pilte teha – ning ei viitsi mitut kilo peegelkaamerat ja objesid kaasas vedada? Siis on sul tarvis kompaktkamerat, mis on lihtne kasutada, teeb oma klassi kohta kvaliteetset pilti ja ei maksa miljonit. Just neile kriteeriumidele vastabki [digi] testivõitja Samsung WB600.

Nutitefon Dell Streak

Hind - 7 999 kr

Seda 5-tollise ekraanidiagonaaliga hiilgast ei tahaks esmapilgul kuidagi nutitefoniks nimetada – tegemist näikse olevat rohkem sellise tahvelarvutiga, millega saab juhuslikult ka telefonikõnesid teha. Kuid, oh üllatust, õhuke seade mahub täitsa vabalt taskusse ning pole üldse nii raske, et seda kõrva äärde ei jaksaks tõsta! Nii ongi tegemist tõelise iPhone'i-tapjaga, sest võrreldes iPhone'iga on suur Dell karmim pill nii töötegemisel kui veebi ja filmide vaatamisel.

EURONICS

MEIE HINDED

Fantastiline. Uskumatu toode, praktiliselt veatu ning pakub rohkem, kui oleksime osanud oodata.

Tippklass. Väga hea toode, oma klassi tipp ja tõuseb teiste seast kindlalt esile.

Harju keskmine. Plussid kaaluvad miinused üles, kuid samas ei midagi erilist.

Kolmepoiss. Midagi temas nagu on, ent miinused on selgelt rohkem kui plussed ning ostusoovitust talle anda ei saa.

Hoia eemale! See toode on nii halb, et poleks mitte kunagi tohtinud sündidagi.

«[digi] testi võitja» märki kannavad tooted, mis on võitnud [digi] võrdlustesti.

Selle märki lisame soodsaima hinnaga toodetele.

Nii nad välja suridki

„Mida sa selle telefoni kohta ütlesid?” küsisin kolleegilt, kes oli N8-t mõnda aega kasutanud ja nüüd telefoni mulle ulatas. „Ma parem ei ütle, muidu tõuseb mul vererõhk ja ma muutun agressiivseks,” vastas ta.

Kui avalikkuse ette lekkisid esimesed pildid ja andmed Nokia uuest imerelvast N8-st, siis kerksid ootused hoobilt pilvedesse. „Aga nüüd need Androidi-vennad alles saavad!” rõõmistasid ühed. „iPhone’ile tehakse ära, nii et tol-mab!” kuulutasid teised. Miljonid truud Nokia telefonide kasutajad ohkasid kergendatult, sest ometi paistis silmapiiril kaasaegne nutitelefoni, millel Nokia nimi peal.

Ja siis sai N8 valmis. Selle koha peal oleks ilus öelda, et siit edasi algas ilus muinasjutt ja kui nad surnud pole, elavad nad veel tänaseni, aga tegelikult siin muinasjutt hoopiski lõppes.

Rauda Nokia oskab teha

Riistvara Nokia teha oskab ja N8 ei ole erand. N8 korpus on väga hea, parem kui kõikidel Desiredel ja Galaxy S-idel kokku. Telefon on selline, nagu neid muiste tehti - jäik ja soliidne. Alumiiniumist väljalõigatud küljenupud käivad täpselt ja rahulikult, ei ole mingit lõtku. Mulle meeldib tugev ja raske korpus, telefon tundub olevat selline, mis peab aastaid vastu. Samsung Galaxy S on N8 kõrval mänguasi, mille tõmbetuul lauvalt maha ajab.

Korpuse tagaküljel on kaamera objektiiv osa paari millimeetri jagu kõrgem, kuid üllataval kombel see ei segagi, vaid pigem aitab, sest nii on telefoni lihtsam taskust välja urgitseda ja see pakub ka telefoni hoidmisel sõrmele head tuge.

Telefonil on 12megapiksline kaamera ja HD-MI-väljund - Nokia reklaamid just sellele rõhuvadki. Kui oleksin selline pildistan-ja-filmin-kõike tüüpi mees, siis oleks praegu paremat telefoni väga raske leida.

Ja üldse, kui mul oleks rahakott puuga seljas ja mul oleks kaldumus impulssoste teha, siis ostaksin ma N8 põgusa poes näppimise järel kohe ära, sest telefon tundub lihtsalt niivõrd hea ja usaldusväärne.

Kvaliteedikontroll? Mis see on?

Esimesed ohumärgid ilmnevad juba telefoni häälestama asudes. Põhimenüü on sümboolne kategooriasse jagatud 3 x 4 ikoonivaa-de. Menüüdes ja rakenduste vahel liikudes põrkana peagi probleemi otsa, et mingil hetkel

kaob järg, kus ma olen ja kuidas käituma peaksin. Süüdlaseks on kasutajaliides, mille loogika muutub rakenduste suva järgi.

Telefonil puudub füüsiline sammu võrra tagasimineku nupp, seda saab teha ainult siis, kui rakendusele selline võimalus on sisse ehitatud. Tavaliselt on nupp Välju, Sulge või Tagasi ekrani all paremas nurgas, kuid mitte alati. Kui pole, tuleb rakendus sulgeda ja alustada taas algusest peale või otsida sulgemise koht uskult rakenduse enda menüüst. Nii tuleb toimida näiteks Ovi veebipoega, kus sulgemine käib rakenduse sisemenüüst.

Või võtame sellise lihtsa asja nagu kellaaja kuvamine. No kui valesti saab seda ikka teha? Nokia saab. Avakuval, kõnelogides ja süsteemsetes kohtades on kellaag harjunult 24 tunni kujul, aga Nokia enda (mitte suvalise Ovi poest hangitud) suhtlusvõrgustike rakenduses näidatakse mulle süsteemi seadistustest hoolimata kellaage stiilis 5:12 PM.

Ja siis need salapärased teavitused. Tegemist on nutitelefoni ja ma tahan sellega meili lugeda ja teha kümnet muud asja. Kindlasti tahan, et telefon mulle märku annab, kui midagi

N8 juures häirivad kõige rohkem pisiasjad. Isegi kellaagega suudab N8 valesti näidata. Uskumatu

olulist toimub. Piukuks ja tulukesega annab telefon oluliste asjade puhul märku küll, kuid ei näita, mis sorti märguandega on tegemist. Sa pead kõik kuvad läbi jalutama, et näha, milline vidin endast nüüd märku andis!

Telefoni kalendrit ma Google'i kalendriga sünkroonida ei saa, saan sünkroonida ainult Ovi kontoga. Aga miks, kirevase päralt, peaks keegi tahtma üldse kasutada Ovi veebikalendrit?

Karvane ja kole sisu

Tavaliselt ei pane me telefonidele väga pahaks, kui kõik viimseni ilus välja ei näe, sest asja-

de mahutamiseks väiksele ekraanile on kõigil probleeme, kuid N8 on täiesti omaette klass.

Kui suured asjad on kõik ilusad ja lihvitud ja telefoni menüüdes on kõik paigas, siis fontide kasutamine rakenduses on samal tasemel kui Linuxil aastal 1997. Fondid on koledad, karvad ja vale suurusega. Meilirakendus kasutab suurt ja rasvast fonti, mida ma mõnikord saan väiksemaks teha, aga mõnikord ei saa ka. Tont seda teab, millest see sõltub, mina seda välja ei nuputanud. Nokia enda suhtlusvõrgustike rakendus kasutab aga nii väikest fonti, et mul hakkavad silmad lugemisest valutama. Masendav. Telefoni rakendused on nagu halvasti segatud ja pooltoores ühepajatoit.

Petetud lootused

Ma nii väga oleksin tahtnud, et N8 oleks mulle meeldinud. Mulle siiani meeldib telefoni korpus ja kasutajaliidese mõõdukalt konservatiivne visuaal, mul on ääretult hea meel näha üle pika aja taas telefoni, millel on ooterežiimil ek-

raanil kuvatav kell mõistlikult realiseeritud. Mulle meeldib, et klaviatuuril on olemas kohe ä, õ, ü ja ö ja võiksin üles lugeda veel mitu-mitu head asja, ent sellest ei piisa. Ega asjata ei ole kõikides N8 telereklaamides rõhutatud peamiselt suurepärasest videost ja kaamerast ja seda, kui tore on ikka videot otse telefonist telerisse suunata. Küllap Nokia teab, mida esile tõsta ja mida varjata. Aga ma ei osta ju telefoni videote salvestamiseks või vaatamiseks! Olen nõus nendega, kes on N8 kohta öelnud, et tänapäeval ei piisa enam lihtsalt sellest, et sa telefoniga kõike teha saad, oluline on ka see, kuidas sa seda teha saad. N8 paneb paberil linnukesed kõikidesse poppidesse ruutudesse, aga ainult paberile see jääbki.

Saadaval on vähe rakendusi, nende kvaliteet kõigub ning telefoniga kaasa tulnud asjad on poolpidused. Ovi mulli sisse punnitatud Nokia mikromaailmas elamine ei ole mõnus, 2010. aasta lõpus enam kindlasti mitte.

SVEN VAHAR

Nokia N8-00

Hind: 7990 krooni

Müügil: EMT

Protsessor: 680 MHz, riistvaraline 3D graafikakiirendi

Võrgud: 3,5G

850/900/1700/1900/2100, GSM 850/900/1800/1900 MHz

Ekraan: 3,5 tolli, puuetundlik AMOLED, 360 x 640 pikslit

Mälu: 16 GB, 256 MB RAM, 512 MB ROM, microSD kaardipesa

Kaamera: 12 megapikslit, Carl Zeissi objektiiv, autofookus, välklamp, geotagging

Ühendused: USB, WiFi, Bluetooth v3.0 A2DP

Muu: HDMI TV-Out (720p), Dolby Digital Plus heli, FM, FM-saatja, eestikeelne T9, Flash Lite v4,

Mõõtmed: 11,4 x 5,9 x 1,3 cm

Kaal: 135 g

KOKKUVÕTE

N8 on telefon helistamiseks ja SMSimiseks. Kõik muu on kas väga vaevaline või väga kole. See on täiesti keskpärane nutitelefoni minevikust.

HINNE

Soliidne Nokia riistvara vs. kuri Symbian Vista

Mäletate, mis vahe oli vanal heal Windows XP-l ja selle jubedal järglasel Vistal? Sarnane vahe on ka vana Symbian S60, mida teame näiteks Nokia 5800-lt ja X6-lt, ning uue Symbian^3 vahel. Selgitan lähemalt Nokia C7 näitel, miks ma niimoodi arvan.

Alustame hoopis sellest, et C7 on tubli tükk rauda, mille kallal riistvaraliselt öieti võtta ei saagi, vaid ainult kiita. Telefon on õhuke, aga samas tugev, metallist akukattega korpus on soliidne ning ekraan on terav ja kontrastne, sellelt videot vaadata on puhas lust. Ja „Angry Birds” jookseb C7-l ilma ühegi jónksatusega, täpselt nii, nagu peab.

Filmi või kontserti!

Kaamera on üks parimaid, mida kasutunud olen, videoklippide filmimine üllatas kõige enam. Võtsin Nokia C7-ga üles natuke kontserti - pime ruum, natuke valgusõud, lavast paari meetri kaugusel. Kätte sain korraliku peeneraldusega videopildi, mida saatis nii korralik heli, et mu kolleeg küsis üllatunult, kas sain heli kätte telefoni enda kaameraga.

Kõik tundub kena, kuni jõuame uuenev operatsioonisüsteemini. Symbian^3 puhul on raske aru saada, kus on võrreldes varasemaga reaalne edasimineku. Täpselt nagu Vistaga.

Uus vidinasüsteem ja kolm ekraani pole nagu päris see, sest kasutusmugavus on täielikult kadunud ning väljend pudru ja kapsad on rohkem kui omal kohal. Ja ma ei räägi paarist kasutuspäevast, mille jooksul ei jõua telefoniga sina peale saada. C7 oli mu põhitelefoni ligi kuu aega.

Nokia kurja juur

Mis aga kõige rohkem ärritas, oli WiFi katkemine nii kodus, tööl kui ka igal pool mujal. Rääkimata sellest, et telefon, hoolimata sellest, et see kenasti WiFi-st kinni hoidis, keeldus brauseris veebilehti avamast. WiFi-ühendusele taaskäivitus aitas.

Ovi poodi sai mõnikord sisse alles viiendal katsel. Teisisõnu kaasneb kasutusega ärritus nagu Vistagagi. Üle mobiilside need probleemid peaaegu puuduvad.

Nokia C7

Hind: pole teada (aga madalam kui N8-l)
Müügil: küsige mobiilioperaatoritelt
Ekraan: 3,5 tolli, 360 x 640 pikslit, mahu-tundlik
Operatsioonisüsteem: Symbian^3
Kaamera: 8 Mpx, topelt LED-välg
Ühendused: WiFi, GPS, 3,5 mm, USB, Bluetooth
Mälu: 8 GB
Mõõtmed: 11,7 x 5,7 x 1,1 mm
Kaal: 130 g

Tegelikult on probleem veelgi sügavam, sest mitmel korral pärast seadistamist ei rakendu uued seaded kohe, vaid alles pärast telefoni taaskäivitamist! Toon lihtsa näite: olen ühendatud WiFi-ga, kuid keeran selle maha ja ütlen, et ühenda WiFi-ga üksnes käsitsi.

Ei suuda lahti lasta

Telefonile tundub selline isetegevus aga vastuvõetamatu ja ta ühendab ennast kohe uuesti automaatselt WiFi-ga. Teen taaskäivituse ja kord on majas. Teine näide - sead ühendustele prioriteetidid: esimeseks määran mobiilside, teiseks WiFi. Kui WiFi maha keeran, siis ei kuku ühendus mobiilside peale, vaid ühendab ikka WiFi-ga. Taaskäivitus aitab, nagu ka Vista puhul.

Paljusid asju teeb Symbian^3 õigesti (nagu ka Vista polnud 100% kolisev ämber), sealhulgas säästlikum akukasutus, teksti loikamine-kleepimine, WiFi jagamine, virtuaalne klaviatuur koos nooleklahvide ja eesti keele täpitähtedega. Need on kindlasti asjad, milles Symbian^3 suudab natukenegi Androidi ja tõenäoliselt veidi rohkem Windows Phone 7-ga võistelda.

MARTIN METS

KOKKUVÕTE

Hoolimata mitmest korralikult tehtud aspektist, kaasneb Symbian^3-ga tubli annus frustratsiooni. Ja Nokia C7 on Symbian^3 nägu.

HINNE

VAHETA OMA KROONID ARVUTIKS!

www.ordi.ee

Ostjale kaasa
soe kingitus!

9990.-

Ordi Enduro i375B+

15,6" HD (1366x768) LED ekraan, 500GB kõvaketas, 4GB DDR3 operatiivmälu, Intel Core i3-370M protsessor, Wifi, kaal 2,5kg, HDMI, E-Sata, EST või RUS klaviatuur, aku kuni 3,5 tundi, Bluetooth, Windows®7 Home Premium, Office 2010 Starter, viirusetõrje 1 aastaks, garantii 2 aastat.

ORDI

Ordi soovitab:
Windows® 7
Home Premiumi

Windows 7
Home Premium

Microsoft

Playstation 3 sunnib meid end nüüdsest liigutama

Sony Playstation 3 liikumistundlik puldisüsteem Move ei ole enam mingi uudis. Kuid mida täpselt sellega mängudes teha saab ja kui täpselt see töötab? Seda testisime sel kuul pikalt ja põhjalikult ning proovisime läbi hulga Move'i toetavaid mängu.

Playstation Move'i komplekt koosneb kolmest osast: Playstation Eye kaamera, liikumistundlik pult ja liikumispult (*navigation controller*). Lihtsalt öeldes on PS3 tavaline Dualshocki pult pooleks saetud - paremast poolest on saanud liikumistundlik, värvilise helendava mulliga pult ning vasakpoolsest liikumispult noole-nuppude ja analoogkangiga.

Kõik vajalik on stardipakis

Move Starter Packiga saab kaasa üksnes Eye kaamera ja liikumistundliku puldi. Ütleme kohe ära, et liikumispult pole tegelikult mängimiseks mõõdapääsmatu, sest selle saab asendada ka Dualshocki puldiga, mida tuleb lihtsalt vasaku käega kinni hoida - mugav just pole, kuid ajab asja ära.

Esimese asjana tuleb paika sättida Playstation Eye kaamera, mis aitab tuvastada liikumistundliku puldi asukohta toas. Kaamera on soovitatav sättida teleri keskele, otse vöökõrgusele - olenevalt teleri kõrgusest siis kas selle alla, ette või peale. Kalibreerimine on tehtud kõikide mängude puhul lihtsaks - esmalt määrab kaamera sinu asukohta ruumis ning seejärel öla, vöö ja külje asukohta. Kui asi on käpas, siis sellele üle viie sekundi ei kulu. Kui tekib tunne, et pult pole päris paigas, siis saab ka mängu kestel Select-nupuga uue kalibreerimise teha.

Move'i liikumistundlik pult istub hästi kätte ja on õige suurusega. Küll aga tundub puldi otsas olev helendav värviline muna totter. See

värv on hea selle jaoks, et kui mängida korraga mitme Move'i puldiga, siis saab paremini aru, kes ekraanil mida tegema peab. Korraga saab PS3 järele ühendada neli Move'i pulti (kuigi enamik mängu toetab kuni kahte mängijat) või kaks liikumistundlikku ja kaks liikumispulti.

Mänguvalikut juba on

Võtsin ette hulga koos Move'iga välja antud mängu: „Sports Champions”, „Start the Party” ja „Kung Fu Rider”. Ühegi näol ei ole tegemist mänguga, mida uhkusega enda riulis hoida ja sõpradele näidata, vaid pigem lõbusate ja lihtsate mängudega, mis näitavad, mida Move'iga teha saab.

Kui vaatad kadedusega Nintendo Wii spordimängude poole, siis nüüd

Liikumispult pole mängimiseks mõõdapääsmatu, sest selle saab asendada DualShockiga

Enam ei too hīgiisku otsa ette mitte üksnes „Heavy Raini” pingeline atmosfäär, vaid ka Move'i puldiga vehkelmine, mis kvalifitseerub juba peaaegu spordiks.

teeb „Sports Champions” sama PS3 peal. Mängida saab kuut erinevat mängu, sealhulgas lauatennist, võrkpalli ja vibulaskmist, ning igaühes tuleb puldiga (nende mängimiseks piisab ainult liikumistundliku puldist) midagi täiesti erinevat teha.

Näiteks vibulaskmises peab seljalt tupest noole võtma ja täpselt puldiga telerit sihtides märki tabama. See mäng näitab väga hästi puldi suurepärasest täpsusest, sest saatuslikuks võib saada isegi kerge käteväärin. Ja ettevaatust, toas peab olema piisavalt ruumi, näiteks võrkpallis suutis juba esimese serviga puldiga piki lampi lüüa ning ka lauatennistis saab rabeleda kõvasti, nii et on põhjust pärast duši alla minna.

Õnnetus ei hüüa tules

Õnneks on puldid reguleeritava rihmaga, mistõttu pole karta, et pult juba esimesel õhtul kogemata telerisse lendab. Mängida võib ka toolil istudes, kuid spordimängude puhul pole istumine ja kätega vehkimine just ülemäärane mõnus tegevus. Muidugi tuleb ka istudes pult uuesti kalibreerida.

„Start the Party” on eelkõige lastele suunatud peomängude kogumik, milles on hulk minimänge, mida saab sõpradega koos mängida. Osavalt kasutatakse ära ka kaamerat, nii et tegelaseks oledki ekraanil sina ise, aga puldi asemel on käes vas-

tavalt kas pitsapann, ventilaator või suur süstal.

„Kung Fu Rider” ühendab endas kihutamise (kontoritoolil) ja kung fu madina ning see mäng ei näita suurt midagi peale selle, et igasugustesse kihutamismängudesse liikumistundlik juhtimine veel

Näiteks vibulaskmises peab puldiga seljalt noole võtma ja pulti täpselt suunates sihtmärki tabama

ei sobi: eelkõige pööramine jääb puiseks. Mingil põhjusel ei hakanud ka Dualshocki pult menüüs liikudes tööle, kuigi ekraanil anti juhiseid nooleklahvidega liikuda.

Suure kaliibriga mängu, mis Move'i toetavad, on veel hetkel vähe, kuid neid tuleb järgmisel aastal hooga peale: „Killzone 3”, „Infamous 2”, „LittleBigPlanet 2”, „SOCOM 4”. Praegu saab asjalikumatest tulistamistest Move'iga mängida „Resident Evil 5”. Kui aga mõelda, milline PS3-mäng sobiks ideaalselt Move'i jaoks, siis tuleb kohe pähe „Heavy Rain”, kus puldiga tuleb päriselu jäljendada. Move'i tasub osta juba ainuüksi selle mängu pärast.

Playstation Move Starter Pack

Hind: 1099 krooni

Müügil: SonyCenter

Playstation Move Navigation Controller

Hind: 499 krooni

Müügil: SonyCenter

Õnneks on „Heavy Rain” liikumissõbralikuks tehtudki - võta aga selle mängu plaat ja tiri alla uuendus, mis teeb sellest „Move Editioni”. Kui muidu näitab Move'i juhtimissüsteem head potentsiaali, mis on teostatud paari lõbusa, kuid mitte sügava või kauakestvat lõbu pakkuva mänguga, siis „Heavy Rain” suudab selle potentsiaali väga hästi realiseerida.

Mängu juhtimiseks on vaja kahte puldi - liikumine käib liikumispuldiga ja tegevused käivad ekraanil liikumistundliku puldiga. Kui juba varemgi on „Heavy Raini” kiidetud suurepärase vaistliku juhita-vuse pärast, siis nüüd, kui ise peab puldiga ekraanil näidatud liigutusi kopeerima, on see veelgi parem - suurepärase põhjus hea mäng uuesti ette võtta.

Uute pultide laadimine toimub samamoodi nagu tavaliste pultidegagi üle USB-juhtme, pultide akud peavad vastu sama kaua kui Dualshockidki. Küll aga tasub tähele panna, et paljud PS3d on kahe USB pesaga, mis tähendab, et korraga kahte pulti laadida ja Playstation Eye'd konsooli järel hoida või muul viisil USB porti (mä-lupulk, väline kõvaketas, kõrvaklapid) kasutada ei saa.

Ei maksagi tervet varandust?

Move'i eest küsitav hind on mõistlik, eriti arvestades seda, et Sony kraam kipub ikka enamasti keskmisest krõbedama hinnaga olema. Peale selle on liikumispult vähemalt hetkel pigem mugavuspult, mis on tõenäoliselt asendamatu sellistes mängudes nagu „SOCOM 4” ja „Killzone 3”, kus sihtimine ja liikumine peavad parema mängitavuse huvides üksteisest lahutatud olema ja kus Dualshockiga vasakus käes kiires lahingus möllata on ebamugav.

Kas mäletate, paar aastat tagasi osteti suure hurraaga Nintendo Wii'sid, mis lubasid lõbusaid liikumistundlikke lihtsaid mängu, kuid reaalsus oli see, et inimesed tüdinesid sellest ruttu ning konsool jäi teleri kõrvale niisama seisma? Playstation Move'i ostmise puhul on minu meelest oluline iseennast tunda ja aru saada, kas sul ka tegelikult seda vaja on ning kui sa-geli seda kasutaksid. Kui arvad, et vastus mõlemale küsimusele on jaatav, siis on Move hea valik.

MARTIN METS

KOKKUVÕTE

Playstation Move pole midagi revolutsioonilist, vaid toob Nintendo Wii't tuttava liikumistundliku juhitavuse natuke täpsema variandi ka PS3-le.

HINNE

Koduarvutite verstapost

Ordi Enduro 34U on huvitav arvuti. Seda võib päris mitme asja eest kiita, aga võib ka päris mitme asja eest laita. Sellest hoolimata on tegemist tähelepanuväärse arvutiga, mis loodetavasti on suunanäitajaks järgmise aasta kodusülearvutite põlvkonnale.

Arvutite otsa vaadates ei saa aru, mis sorti pilliga on õigupoolest tegemist. Pealtnäha keskmiselt kobakas sülearvuti, nagu need ikka on. Kätte võttes aga üllatud - arvuti on oma suuruse kohta ootamatult kerge. Korpus on plastist, kuid see ei ole külm ja libe plast, vaid õrnalt kummine materjal.

Selles on midagi erilist

Tavaliselt sellise hinnaklassi arvutite juures millestki erilisest rääkida pole, nad kipuvad kõik olema ühtemoodi viletsakesed. Sellisel arvutil on aga kaks märkimisväärset erinevust. Esiteks on tavalise kõvaketta asemel sees 60 GB SSD-kõvaketas. Uskumatu, et see on selle hinna sisse ära mahutatud, aga nii see on. Nagu SSD-

kettalt võikski oodata, on pöördusajad olematud, programmid lihtsalt kargavad ekraanile, mitte ei venita end laisalt kohale nagu tavalise kõvaketta korral. Kõik failid avanevad hoobilt. Miinuseks on aga see, et kõvaketta 60 gigabaidist ligi 24 võtab enda alla Windows 7 ja reaalselt vabaks jääb umbes 33 GB.

Teine eriline asi selle arvuti juures on ultrasäästlik protsessor. Celeron U3400 on Inteli odavate ja voolusäästlike protsessorite seas üks uuemaid, mis seletab ka seda, kuidas arvuti nii õhukeseks ja kergeks on suudetud teha.

See ei tähenda, et arvuti ei kuumeneks. Kuumeneb põhja alt, eriti siis, kui kasutada arvutit mitte laual, vaid süles. Ventilator on tasane, vaikselt toas küll kuuldav, aga vähemalt puhub see tagaküljele, mitte külgedele, kus see võiks käe hoidmise ebamugavaks teha.

Oskuslikule kasutajale piisab

Eriti voolusäästliku protsessori varjuküljeks on väiksem jõudlus. Tänapäevaste protsessoritega seda võrrelda ei maksaks, jõudlus jääb umbes samasse kanti kui mõne aasta tagused Core Duo L2400 protsessoridki.

Mitte mingil juhul ei ole tegemist siin Atomiga, *netbook*'id on selle arvutiga võrreldes klass allpool, kuid tänapäevaste tavaliste mobiilsete protsessoritega jõudlust siiski võrrelda ei saa.

Mida see tegelikult tähendab? See sõltub juba kasutajast. Mind see ei morjenda. Selle süleriga saan ma oma töö tegelikult teha. Ma tean seda sellepärast, et

Ordi Enduro 34U

Hind:	9990 krooni
Müügil:	Ordi
Ekraan:	13,3 tolli, 1366 x 768
Protsessor:	Intel Celeron U3400 1,07 GHz
Mälu:	4 GB
Kõvaketas:	60 GB SSD Corsair Force
Graafika:	Intel HD integreeritud
Optiline seade:	puudub
Ühendused:	3 x USB, VGA, HDMI, WiFi g/n
Muu:	mälukaardipesa (SD/MMC/MS), veebikaamera
Operatsioonisüsteem:	Windows 7 HP 64-bit
Mõõtmed:	33 x 22 x 2,6 cm
Kaal:	1,55 kg

Testitulemused

Akustest:	1:50
3DMark 03:	2732
PCMark Vantage:	3229
Memories:	2534
TV and Movies:	2117
Gaming:	3021
Music:	4765
Communications:	2285
Productivity:	5961
HDD:	29002

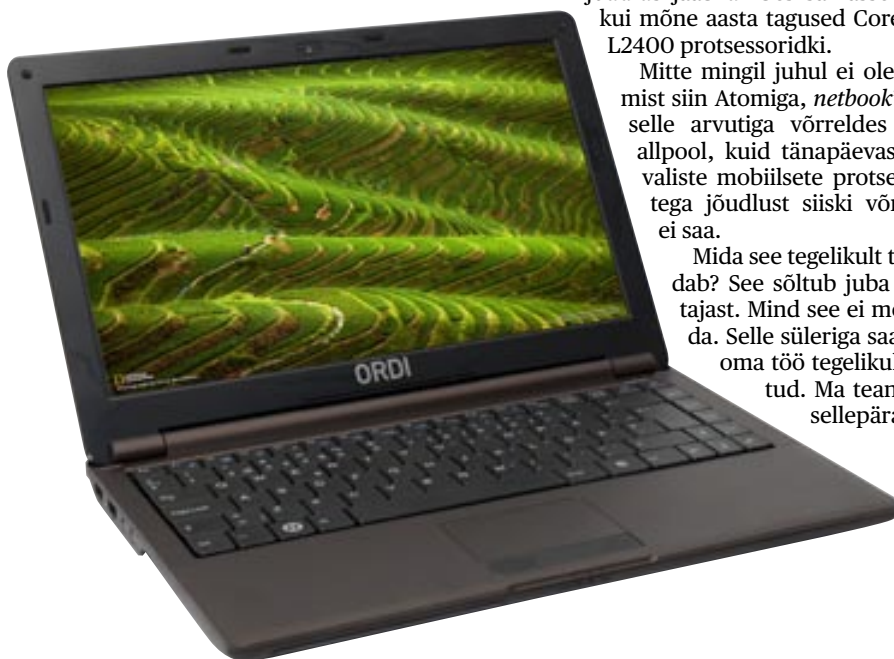
mu praegune sülearvuti on ka üsna täpselt sarnase jõudlusega ja ei ole mul sellega veel midagi olulist tegemata jäänud, välja arvatud mängimine.

Ettevaatlikuks teeb kahtlaselt lühike akuaeg. 2,5 tundi ainult dokumente lugedes ja veebi brausides ei ole just eriti kõva sõna selle protsessori kohta. Midagi siin ei klapi. Hea aku korral ei kõhkleks Enduro 34U-le selle hinna eest lausa 5 punkti andmast, sest siis oleks tegemist peaaegu ideaalse sülearvutiga.

Üks asi veel. Arvutil puudub ka plaadiajam. Ent millal sa seda viimati kasutasid? Mina kasutasin viimati selle aasta märtsis ... Elu on plaatidelt ammu võrku kolinud.

SVEN VAHAR

Plaadilugeja? Mis plaadilugeja? Elu on juba ammu plaatidelt võrku kolinud!

KOKKUVÕTE

Aku võiks olla parem, kuid kui see ei ole määrav, on tegemist väga vahva sülearvutiga. Kiire, kerge, vaikne. Ordi läheb õiges suunas.

HINNE

Samsung RV510 sülearvuti

Kvaliteetne sülearvuti super hinnaga!

- Intel T3500 2.1GH protsessor
- 15.6" HD ekraan (1366x768)
- 250 GB kõvaketas
- Windows 7 Home Premium

8750-EEK

6990 EEK
446.74 EUR
Lig 268.-/k

INTEL Dual Value lauarvuti

- Intel Pentium Dual Core
- Videokaart: int. GMA 4500
- Mälu: 2GB DDRIII
- Kõvaketas: 500GB

5890-EEK

3990 EEK
255.01 EUR
Lig 153.-/k

ASUS Eee PC 1015PE sülearvuti

Väike ja kerge sülearvuti on ideaalne kaaslane koolis!

- 10" WSVGA ekraan (1024 x 600)
- 250 GB kõvaketas
- 6cell aku (kuni 11 tundi)
- Windows 7
- Kaal kõigest 1,27 kg

7190-EEK

5990 EEK
382.83 EUR
Lig 152.-/k

ASUS K52F sülearvuti

Stiilne ja kvaliteetne!

- Intel Core i3 protsessor
- 15.6" HD ekraan (1366x768)
- 500 GB kõvaketas
- 4GB DDR3 operatiivmälu
- Windows 7 Home Premium

10190-EEK

8490 EEK
542.61 EUR
Lig 216.-/k

13790-EEK

11490 EEK
734.34 EUR
Lig 287.-/k

suuremahuline SEAGATE 2TB väline kõvaketas

2390-EEK

1475 EEK
94.27 EUR

LG Full HD LCD televiisor

- Full HD resolutsiooniga 1920x1080
- DVB-T (MPEG-4) tüüner
- 2 x HDMI

8990-EEK

5995 EEK
383.15 EUR
Lig 230.-/k

ASUS X5DIJ sülearvuti

Arukas valik!

- 15.6" HD ekraan (1366x768)
- 250 GB kõvaketas
- 2GB DDR3 operatiivmälu
- Windows 7 Home Premium

1490-EEK

950 EEK
60.782 EUR

Hitachi 1TB 3.5" väline kõvaketas

1490-EEK

950 EEK
60.782 EUR

2990-EEK

VIEWSONIC 22" FULL HD monitor

- 1920x1080 resolutsioon

1890 EEK
120.79 EUR
Lig 77.-/k

VE SSE ESINDUS

Address: Peterburi tee 62a, Tallinn
Avatud: E-R 10-19, L 10-17
Telefon +372 605 4550
Mobiil +372 5838 0075
E-post: vesse@arvutikeskus.ee

MUSTIKA ESINDUS

Address: Tammsaare tee 116, Tallinn
Avatud: E-R 10-20, L-P 10-18
Telefon +372 697 9817
Mobiil +372 5553 2540
E-post: mustika@arvutikeskus.ee

VEERENNI ESINDUS

Address: Veerenni 15, Tallinn
Avatud: E-R 10-18
Kauplus +372 661 5880
E-post: veerenni@arvutikeskus.ee

Juhtmevabaduse kallis hind

Juhtmevabad klapid, olgu need mängimiseks või siis muusika kuulamiseks, on alati olnud juhtmega suguvendade kõrval vaeslapse rollis. Logitechi uued, 7.1 ruumilise heliga mänguriklapid G930 tõestavad aga, et vaeslapse roll hakkab ennast ammendama.

Eelmisel aastal testisin Logitechi mänguriklappe G35. Need olid suured ja rasked, aga korraliku heliga. Uued juhtmevabad klapid näevad täpselt G35 moodi välja, kuid on väiksemad ja kaaluvad oluliselt vähem, hoolimata sellest, et majutavad nüüd enda sees ka akut. Klappid on lausa nii palju kergemad, et enam ei teki pea ümber raskustunnet. Kuigi klappid pitsitavad pead kergelt, ei muutu need ka pärast mitmetunnist mängusessiooni häirivaks.

Tehtud mugavaks ja lihtsaks

Normaal mõõdus kõrva täielikult katvad klappid saab ühendada arvutiga tavalise mälu pulga mõõtu saatjaga või mugavamalt doki kaudu - tõstad USB-kaabliga ühendatud doki lauale, sutsad saatja sinna sisse; sealt saad ka klappe laadida. Laadimisaeg on kaks-kolm tundi, olenevalt sellest, kas klappid on samal ajal kasutuses või mitte. Lubatakse, et ühe laadimisega saab mängida umbes kümme tundi, ja tegelikkuses nii ongi.

Tekib küsimus, kas ma üldse teeksin helil vahet, kui ei teaks, et tegemist on juhtmevabade klappidega

Hoolimata mainitud kergest pitsitusest on klappid mugavad, klappipadjad ning võru sisekülj on kaetud pehme nahaga. Vasaku klapi tagaküljel on kolm G-nuppu, millele saab tarkvara abil ise ülesande välja mõelda, suur ja mugav heli reguleerimisrullik, nupp mikrofoni väljalülitamiseks. Küljel veel sisselülitus-ühendusnupp ja ruumilise heli nupp.

Mitteruumiline heli

Viimasega saab mängimise käigus mugavalt vahetada 7.1-heli tavalise stereoheli vastu. Kui eepilis-filmiliku „Call of Duty” uue osa nautimiseks on võimas ruumiline heli täiesti omal kohal, siis näiteks dialoogirohket „Sam & Maxi” mängides pole ruumilisest helist suurt kasu: see muudab kõne ebaloomulikuks. Tarkvara abil loo-

dud ruumilist heli saab ka ise sättida, näiteks määrata, kui vali mõni „kõlar” on.

Heli on üllatavalt hea. Kohe nii hea, et tekib küsimus, kas ma üldse teeksin vahet, kui ei teaks, et tegemist on juhtmevabade klappidega. Mingeid viibeid ega anomaaliaid ma tuvastada ei suutnud. Päril sügav bass on ehk natuke liiga hägune. Heliisolatsioon on lahendatud mõistlikult - välja pole kosta midagi, aga kui kõrvade ümber just eriti äge lahing ei toimu, siis kuuleb kenasti, mida samas toas räägitakse. Mikrofon töötab laitmatult ning kellel vastav huvi, see saab enda häält ka moonutada, kõneldes tulnuka või mõne eluka häälega. Moonutades võib kõne muutuda arusaamatuks.

Põhiline mäng, mida nende klappidega mängisin, oli „Far Cry 2”, mille ümberringi sadu helisid täis džunglid ja savannid ärkasid täiesti uut-moodi ellu - mäng muutus märksa nauditavamaks. Kõik on peaaegu täiuslik, ilma juhtmevabade klappideta on mugav mängida, juhe ei tolgenda ees ja laadida ei tule klappe liiga sageli. Peo rikub ära ainult tõi-asi, et juhtmevabaduse eest tuleb maksta umbes tuhat krooni peale - Logitech G35 saab kätte umbes kahe tuhande krooniga, G930 aga tervelt kolme tuhande krooniga.

MARTIN METS

Logitech G930

Hind: 2999 krooni

Müügil: Euronics

Tüüp: 7.1 ruumilise heliga suletud mänguriklapid

Klappide helisagedus: 20 Hz - 20 kHz

Mürasummutus: kuni 26 dB

Mikrofoni helisagedus: 100 Hz - 75 kHz

Ühendus: USB, 2,4 GHz

Tööraadius: 12 m

KOKKUVÕTE

Logitech on teinud tõesti head, mugavad ja kerged 7.1-heliga juhtmevabad mänguriklapid, kuid nende hind võiks olla tublisti madalam.

HINNE

LG Androidid lähevad ajaga aina paremaks

Kui LG Optimus One'i peal ei oleks LG logo, siis võiks esimese hooga arvata, et tegemist on HTC telefoniga. Sarnased on nii nupud, kasutatud materjalid kui ka koostekvaliteet ning see kõik teeb Optimus One'ist võimalik et parima soodsa hinnaga Androidi telefoni.

HTC jäljendamine on ära tasunud, sest Optimus One on konkurent mõnisada krooni kallimale HTC Wildfire'le. Silmnähtavalt on see aga parem kui selle eelkäija LG GT540, kuigi maksab sellest 700 krooni enam. Kui teil on võimalik valida, siis makske see vahe kinni ja ostke oluliselt arenenum Optimus One, mitte GT540.

Uus LG Androidiga nutitelefon (nüüd versioon 2.2) on kiirem, sellel on selgem ja mahutundlik (*capacitive*) ekraan ja aku, tänu millele on see üks kauem järjest sisseülitatud Androidi-telefone, mis minu käte vahelt läbi

käinud - kolm päeva ühe laadimisega mõni teine Android naljalt töös ei püsi.

Kui rääkida telefoni kiirusest, mille veduriks on 600 MHz protsessor, siis ei saa mööda „Angry Birdsist”, mis pole mitte ainult lõbus mäng, vaid ka hea indikaator, millega saab kindlaks teha, kui särtsakas on telefon.

„Angry Birds” jookseb õrnalt jõnksutades, kaadrisagedus võib kohati langeda, aga siiski paremini kui GT540-l. Teine koht, kus Optimus One hakkima kukkus, on mahu-ka video- ja pildigalerii lehitsemine. Tõsi, kaamera on alla igasugust arvestust ja pärast

LG Optimus One (P500)

Hind: 3690 krooni

Müügil: EMT

Ekraan: 3,2tolline (320 x 480), mahutundlik

Operatsioonisüsteem: Android 2.2

Kaamera: 3 Mpx, autofookus

Ühendused: WiFi, Bluetooth, A-GPS

Mälu: 170 MB, MicroSD kuni 32 GB

Mõõtmed: 113,5 x 59 x 13,3 mm

Kaal: 129 g

Nokia C7 kasutamist tunduvad selle kehavad ja ebaloomulike värvidega fotod kohe eriti viletsad. Nii et kui hea telefonikaamera on oluline, siis ei saa Optimus One valik olla. Muidu aga küll.

MARTIN METS

KOKKUVÖTE

LG Optimus One on hetke parim säästu-Android, mida Eestist osta saab. Selle raha eest igati väärt telefon, üksnes kaamera jookseb lati alt läbi.

HINNE

Uue põlvkonna HD Media Player/ digiboks

- internet (LAN)
- ilmajaam
- media player
- HD 1080i
- energiasäästlik (1W)

Loodud nautimiseks...

Kuu suurim pettumus

Niipea kui HTC kuulutas välja Desire HD, löi internet kihama ja tuhanded kasutajaid panid uue ja loodetavasti parema telefoni oma ostunimekirja. Kui juba Desire oli hea, siis see on raudselt veel parem, eks? No kuidas seda teile nüüd öeldagi ...

Isegi paberil ei paista Desire HD eelmise põlvkonna Desirest eriti palju parem olevat, kuid ega kasutajakogemust saagi tehniliste andmetega väljendada. Mõned olulised uuendused siiski on. Näiteks protsessor on nagu vanal Desirelgi 1 GHz, kuid uuem mudel, ning seda on tunda - telefon on tõesti väga särtsakas. Ka kasutajaliides on saanud juurde mitmeid vahvaid uuendusi, nt kohandamise ekraanil

on üksused loogiliselt rühmitatud, teatiste alal kuvatakse nüüd ribana ka käimasolevad rakendused, klaviatuurile on lisatud nooleklahvid jpt. Just taolised meeldivad pisiasjad on tihti määrava tähtsusega ja annavad tooni kogu kasutus-kogemusele.

Tarkvara on tipp-topp

Desire HD saab siduda ka htc.com'i kontoga, mille kaudu saab telefoni sõnumeid varundada ja vajadusel telefoni eemalt kontrollida, sh varustatud telefoni lukustada, selle asukohta määrata jne.

Ei, tarkvara võib-olla isegi oleks seda väärt, et seda telefoni vanale Desirele eelistada, aga ... Õigupoolest on sel telefonil minu jaoks päris mitu aga. Esiteks on telefon küll suurem kui Desire, kuid ekraani eraldusvõime on sama, pikslid on lihtsalt suuremad. Suuremad on ka tekstid ja graafilised elemendid. Klahviluku puutepunktid on minu jaoks sel ekraanil nii harali, et see on lausa ebamugav. Sama lugu on ka muude asjadega, üle ekraani minu põial hästi enam ei ulatu. Suurte kätega ning ka pontsakamate sõrmedega kasutajale see telefon selle poolest muidugi meeldiks.

Tolm käib sisse ja välja

Ekraan ise on kirgas, aga värvitus on hoopis teine kui Desirel. Desire erksaid värve siit ei leia, HD värvid on võrdluses tuhmid. Tegelikult on küll vastupidi, Desire värvid on ebaolulikul küllastunud ja HD omad normaalsed, aga esmapilgul suur vahe ehmatab.

Kõige suuremaks probleemiks on siiski telefoni koostekvaliteet. Sisselülitamisnupp, mis ühtlasi toimib ekraanilukuna, on väga madal ning sellele on vaja tugevalt vajutada. Seda parema käega vajutades läheb mu käsi aga alatihsti ekraani vastu ja aktiveerib midagi tahtmatult. Üle hul-

HTC Desire HD

Müügil: Tele2

Hind: umbes 8000-9000 krooni

Võrgud: HSPA/WCDMA 900/2100 MHz, GSM 850/900/1800/1900 MHz

Protsessor: 1 GHz

Mälu: 1,5 GB, 768 MB RAM, microSD mälukaart

Ekraan: 4,3tolline puutetundlik, 480 x 800 pikslit

Ühendused: 3,5 mm audio, micro-USB, Bluetooth 2.1, WiFi b/g/n, DLNA

Kaamera: 8 megapikslit, autofookus, LED-välklamp, 720p HD videosalvestus, näotuvastus, geotag'imine

Operatsioonisüsteem: Android 2.2 + HTC Sense

Aku: 1230 mAh

Mõõtmed: 68 x 123 x 11,8 mm

Kaal: 164 g

Tarkvara on märgatavalt parem, koostekvaliteet on puudulik. Telefon kipub ise ära lagunema

ga aja on see jälle telefon, mida ma pean kahe käega sisse lülitama.

Kitsas helivaljuse reguleerimise nupp on korpuse pinnaga tasa ja kõne ajal peaks seda lausa küünela pressima, muidu see ei reageeri. Kõige arusaamatum on siiski korpuse alumise otsa plastkate, mille taga peitub SIM-kaardi pesa. Katte ja korpuse vahel on pragu, kust poeb sisse tolmu ja puru. Kate käib pealegi nii kergesti ära, et hirm hakkab. Jõudu pole vaja, kaks kahemillimeetrist plastrõõsakat annavad hoobilt järele. Ma ei julgeks telefoni taskust välja urgitseda sealt kohast kinni hoides, kardan, et telefon laguneb lihtsalt ära. Käes ta kohe osadeks ei pudene, aga ma ei julgeks kihla vedada, et ta seda aastat pärast ei tee. Selle raha eest mina seda riski võtta ei taha.

SVEN VAHAR

KOKKUVÕTE

Tarkvarauuendused on meeldivad, aga sisseuuristatud nupud ja lagunev korpus peletavad telefonist eemale. Nigelad lahendused nii kalli telefoni kohta.

HINNE

Kõige stiilssem MacBook

Sügisel sai MacBook Air'ide pere täiendust. Põnevaim neist on kindlasti kõige õhem ja kergem, 11,6tollise ekraaniga versioon, mis kaalub natuke üle ühe kilogrammi. Peaegu nagu netbook, eks ole? Nagu selgus, siis õnneks ja kahjuks see päris nii siiski ei ole.

Õnneks sellepärast, et Air'd ei saa kuidagi ühte patta panna *netbook*'idega, sest hoolimata ligi sama suurest korpusest ei kaasne miniarvutitele omaseid kitsendusi. Kui protsessor ja graafika on korralikud keskmised, siis SSD-ketas (olenevalt versioonist 64 või 128 GB) teeb arvuti tõesti särtsakaks. Ka mitmed avatud programmid ja veebiaknad ei suuda seda oluliselt häirida aeglaseks muuta.

Kõige selle juures on klaviatuur täisastusega, mis seda mõõtu sülearvuti puhul on puhas õnnistus. Klahvid on „mäkili-kult” suurepärased, mistõttu pole ka ime, et teised arvutitootjad neid viimasel ajal massiliselt jäljendavad. Ainsana kippsu häärima natuke liiga kõhnaks litsutud Enter-klahv. LED-taustvalgustusega ekraan on selge ja kena ning sellelt kannatab vaa-data ka filme.

MacBook Air sulgub kiiremini, kui kulub pärast Shut Downi nupul klõpsamist käe puuteplaadilt tõstmiseks

Alates sisselülitamisest töö tegemiseni kulub umbes kümme sekundit ning arvuti sulgub kiiremini, kui kulub pärast Shut Downi nupul klõpsamist käe puuteplaadilt ülestõstmiseks. Pärast Windowsi kasutamist tundub see lausa maagiline.

See on ikka nii-nii õhuke!

Pärast mitmepäevast kasutust üllatas mind veel ikka see, kui õhuke Air tegelikult on. Paratamatult tekib paranoia, et see libiseb nagu paberileht käest maha.

Peaks logisema, aga ei logise

Üldiselt on uued Air'd võtta saanud, et nende koostekvaliteet on võrreldes eelmiste mudelitega alla käinud, kuid mina seda küll kuskilt otsast ei näinud ega tundnud. Korpus on vastupidav, ei vetru ega kaardu. Üleni alumiiniumist korpus läheb praeguste ilmadega seljakotis nii külmaks, et kasuta või kinnastega, aga hea on see, et töötades arvuti kuumaks ei lähe. Rääkimata mingitest mehaanilistest helidest peale klahvivajutuste.

Selleks, et Air ikka võimalikult õhuke saaks, on arvutilt maha saetud paljud ühendused, näiteks võrgukaabliga sellele läheneda ei maksa, kui just lisaadapterit käepärast pole.

USB porte on küll kaks, kõrvaklapipesa kõrval aga pole mikrofonipesa. Ühendused ühendusteks, peale SD-kaardi pesa puudumise (mis on muide siiski olemas

MacBook Air

Hind: IM Arvutid.ee

Müügil: 17 990 krooni

Protsessor: 1,4 GHz Intel Core 2 Duo

Ekraan: 11,6tolline 1366 x 768 läikiv LED-ekraan

Mälu: 2 GB (1066 MHz, DDR3)

Graafika: NVIDIA GeForce 320M

SSD: 128 GB

Optiline seade: puudub

Ühendused: WiFi, Bluetooth, 2 x USB, DisplayPort

Muu: kõrvaklapipesa, veebikaamera

Operatsioonisüsteem: Mac OS X v10.6, kaasas ka iLife 11

Mõõtmed: 29,9 x 1,7 x 19,2 cm

Kaal: 1,06 kg

13tollisel mudelil) ei oska eriti midagi ette heita ja kõik töö saab tehtud.

11,6tollise Air' juures tekitab ehk kõige enam nõrdimust kehva akuaeg - sel ajal, kui *netbook*'i kasutajad näevad, et akuindikaator näitab poolt täituvust, võid sa Air' juba kotti pakkida või paaniliselt silmadega seinääri kammida, lootes sealt leida vaba seinakontakti. Kaks kuni kaks ja pool tundi kasutust pole just see, mida ühelt niivõrd mobiilselt arvutilt ootaks.

MARTIN METS

KOKKUVÕTE

Uus ja väike, kõigest 11tollise ekraaniga MacBook Air on üliõhuke, väga kerge ning piirilt stiilne, kuid aku lühike tööaeg ei lase maksimumhinnet anda.

HINNE

Uskumatult hea kaamera

Nikoni väikeste peegelkaamerate edulugu sai alguse 2006. aasta novembris mudeliga D40. Neli aastat ja kolm-neli põlvkonda hiljem on meie käes D3100, mis seda väikeste, aga tublide kaamerate rida väarikalt jätkab.

Nikon D3100 on sellesügisene uuendus Nikoni kaamerasarjas ning mõeldud asendada esmajoones D3000-t, aga mõningal määral ka D60-t ja D5000-t. D3100 on Nikoni väikseim ja kergeim kaamera ja käes on see tõesti lausa tilluke. Sellest hoolimata on pide üsna mugav, sõrmede jaoks mõeldud õnarus on kenasti pideme külje sisse uuristatud - detail, mida ei leia mitte kõigi väikeste kaamerate juurest.

Muudatustest nii palju, et juurde on tulnud 1080p videorežiim, kuid olgu kohe ära öeldud, et autofookus on filmimise ajal megaaeglane ja kuna välist mikrofooni külge ühendada ei saa, jäävad kaame-

ra enda helid kenasti peale. Palju kiirem ja valutum on filmida manuaalfookusega, kuigi ekraan on teraline. Lisandunud on ka kang lülitumaks üksikvõtte, sarivõtte, taimer ja vaikse režiimi vahel. See on äärmiselt teretulnud võimalus, ja arvestades seda, et ISO saab Fn-nupu alla kinnistada, on amatööritaseme kaamera kohta harjumatu palju vajalikud funktsioonid kättesaadavad ilma menüüsse sukeldumata.

Pimeda toruga narrida ei maksa

Otsevaaterežiim töötab, kuid ei vaimusta, puudu on jooksva pildi histogramm. Ekraan ei ole võrreldav kallimate mudelite omaga, kuid on enamjaolt sisse suumides üldise teravuse hindamiseks piisav. Vaaterežiimis on kõik operatsioonid väga kiired, ka suum on momentaalne, mida ei saa näiteks sugugi öelda mitmete kallimate kaamerate kohta. Selliseid hetki, kus kaamera järel ootama peaks, mul ei esinenud.

Puudu on kaheldamine ja intervallrežiim, kuid kaameral on muud trumbid, mis kaaluvad minu jaoks puudused üles. Esiteks on kaamera ülikerge, kõigest 505 grammi. Keerates kaamera külge 200grammise 35 mm f1.8 Nikori fiksoobjektiivi, kaalub kogu komplekt sama palju kui mõne kallima mudeli kere üksinda. Teiseks trumbiks on uus sensor. Kõrgel tundlikkusel tehtud pildid on kõik kasutatavad, sh ka ISO 3200, ning seda eriti siis, kui pildistada NEFi ja hiljem ise teisendada JPGks. ISO 1600 peal kirikus välguta pilti teha ei ole selle kaameraga enam min-

Nikon D3100 + 18-55mm VR Kit

Müügil: küsige fotopoodidest

Hind: 10 990 krooni

Sensor: 14,2 megapiksliit, APS-C, CMOS

Teravustamine: TTL Nikon Multi-CAM1000, 11 punkti, AF abivalgus

Tundlikkus: ISO 100-3200 sammuga 1/3, laiendatav kuni ISO 12 8000

Säriaja vahemik: 1/4000-30 sekundit, aegvõte

Pildiotsija: kaadri katvus 95%, suurendus 0,8 korda

Ekraan: 3tolline TFT LCD, 230 000 piksliit

Failivormingud: JPG, NEF, NEF+JPG, MOV

Videosalvestus: 1920 x 1080 24 k/s, 1280 x 720/30 k/s, H.264/MPEG-4

Muu: USB 2.0, AV-väljund (PAL/NTSC), Type C HDMI, MC-DC2 distantpäästiku pesa, GP-1 GPS-seadme pesa

Mõõtmed: 12,4 x 9,6 x 7,5 cm

Kaal: 505 g (koos akuga)

gi probleem.

Olgu aga öeldud, et see sensor tahab maksimumi võtmiseks ikkagi paremat objektiivi kui komplektnökats, mis kaasa antakse. Tegelikult on kuritegu müüa seda kaamerat 18-55 mm seasilmaga. Heas valguses saab kaamerast välja pigistada suurepärase värvide ja hea dünaamika ga teravaid pilte. Pärast improviseeritud portreesessiooni väljas novembrikuise pilvealuse päikese käes pilte arvestust vaadates ei olnudki mul seal enam midagi parandada ega kohendada. Nahatoonid on paigas, resolutsiooni ja teravust on nii et tapab ja Nikoni mõõdistus on tasemel.

Kaamera kotti ja reisile!

Igapäevases kasutuses on D3100 mugav. Kaamera on vaikne, väga väike ja väga hea pildikvaliteediga ning kõik see kokku annab talle ainuomase iseloomu. Julgesin D3100 paigutada kindlasti praegu saada olevate nn algajaklassi kaamerate nimekirjas kuhugi etteotsa. Või mis algajad, selle kaameraga on vabal ajal mõnus ringi käia ka edasijõudnud või elukutseliselgi fotograafil.

SVEN VAHAR

Amatööri jaoks mõeldud kereesse on peidetud vinget sisu, mis tahab ka juba paremat objektiivi

KOKKUVÕTE

Kui sa ei plaani profiks hakata, pole sul vaja kaugemale vaadata. D3100 on väike, aga teeb pilti sama hästi kui suur kaamera.

HINNE

Armastusega Taiwanist

Kui öelda Gigabyte, siis siis tulevad pähe kõikmõeldavad arvutividinad, mis pole seotud mängimisega. Nüüd on aga Gigabyte valmis saanud esimese mänguriklaviatuuri Aivia K8100. Kas see suudab võistelda Logitechi, Razeri või Roccati toodanguga?

Võime kohe öelda, et suudab küll. Aivial on kõik olemas, mis teeb ühest klaviatuurist korraliku mänguriklaviatuuri: korralikud, parajalt jäigad *anti-ghosting*-klahvid, erinevad profiilid, viis makronuppu, makrode loomise tarkvara, taustvalgustus ja küljest kruvitav lai käetugi.

Oi, kui nunnud klahvid!

Mänguriklaviatuuri A ja O on klahvid ning siinkohal on Gigabyte oma ülesannete kõrgusel. Klahvid on selge ja sügava käi-

Klahvid on selge ja sügava käiguga, „põhja surudes” on need ühel tasapinnal klaviatuuri korpusega

guga, „põhja surudes” on need ühel tasapinnal klaviatuuri korpusega. Huvitava lükkena on klahvid jaotatud kolme gruppi vastavalt sellele, kui sageli neid vajutatakse ja millise näpuga. Näiteks WASD-klahvid, tühik, Enter ja nooleklahvid on kõige jäigemad käiguga; Tab, Caps Lock jne aga

Gigabyte Aivia K8100

Hind: umbes 900 krooni

Müügil: küsi arvutipoodidest

Ühendus: USB

Tarkvara: Windows 98/2000/ME/XP/Vista/7

Mõõtmed: 49 x 26,3 x 3,3 cm

Kaal: 1,3 kg

kõige vähem jäigemad. Vahe vajutuste vahel on olemas, kuigi mitte väga suur.

Nendele, kes mõnevõrra nõudlikumad, on karbis kaasas kummisema kattega WASD-nupud ja klahvivõti, millega saab need neli nuppu vahetada veelgi mõnusamate vastu - igal juhul mulle meeldisid need rohkem, kuigi samas ei tahaks, et terve klaviatuur nii kummine oleks.

Heli reguleerimiseks tuleb tõmmata sõrmega üle puutetundliku riba, mis asub klaviatuuril üleval keskel, paremal dubleerib seda visuaalselt teine riba. Üleval vasakul nurgas on profiilivahetusklahv (viis profiili, igaühel erinev värv) ja viis makronuppu, mitte just ülemäära origi-

naalselt nimetab Gigabyte neid G-nuppe. Kaasasolev pretensioonika nimega tarkvara Ghost lubab ise makrosid luua, pakkudes selleks põneva võimaluse: lohistada pärast käigu salvestamist eelpakutud klahvide ikoone iga G-nupu järele hunnikusse.

Erekollane on liig mis liig

Disainiga on Gigabyte'il kahtlemata probleeme. Oleme rahul klaviatuuri füüsilise disainiga, ehkki meie kätte juhtus klaviatuuri kollane variant (saadaval on veel must ja punane versioon), mis meenutab ülepingutatud sportautot. Mängureid, kes enda arvuti ette sellist erekollast klaviatuuri tahaksid, pole tõenäoliselt hordides. Teine asi on makrode loomise tarkvara - see töötab küll ideaalselt ja on mitmekülgne, kuid näeb välja, nagu oleks see mõne 1990ndate koleda mängu menüü.

Kuigi klaviatuuri koostekvaliteet ei ole ehk nii hea kui Logitechil, siis viimase liivi annab Aiviale hind - hetkel seda veel Eestis saada ei ole, kuid selle eest küsitav rahasumma peaks jääma alla tuhande krooni, mis on arvestades häid klahve ja võimalusterohkust hea hind.

MARTIN METS

KOKKUVÕTE

Gigabyte oskab üllatada, nende mänguriklaviatuur Aivia pakub kõike, mida ühelt sellist masti klaviatuurilt oodata, samas ei pane hind ahastama.

HINNE

WiFi – killustik interneti kiirteel

Kas tellisid ülikiire Interneti paketi, et internetiavarustes mugavalt, traadivabalt surfata? Jälgi mängu, sest isegi uute ja kallite traadita interneti seadmete kiirused võivad jääda enam kui poole võrra allapoole vajalikust.

Interneti kiirus Eestis on teinud viimase aastaga läbi tormilise arenguhüppe. Tänu Elioni ja Starmani vägikaikaveole on juba tuhandeid majapidamisi, mis võiks kohe tellida 150 või 100 Mbit/s kiirusega netiühenduse. Isegi juhul, kui te ei ela õiges linnas või linnajaos, on peagi suuremal osal Eestist lootust nautida 100 Mbit/s netiühendust, kuna aasta-paari pärast peaks kogu Eesti olema kaetud optilise kaabli võrguga.

Üisapäisa ära kiiret netti telli

Ja edasi? Enamik koduseid WiFi-seadmeid on niivõrd aeglasel, et teil pole mingit mõtet kallist võrgupaketti tellida. Koduste WiFi ruuterite, isegi nende uute N-seeria omade kiirus jääb reeglina alla 40 Mbit/s. Hüperkiire interneti pakett oleks sellise ruuteriga raha raiskamine, sest teie WiFi-võrk osutuks pudelikaelaks ja hüperkiirusest jääksid järele vaid hüperarved.

Et olukord ei paistaks päris lootusetu, tuleb [digi] appi ja testib kuut uut 802.11n standardi toega WiFi ruuterit ja jagab näpunäiteid, mida WiFi-seadme valikul tähele panna.

Kiiret internetiühendust läheb vaja eelkõige videopildi vaatamiseks. Pole ju suurt vahet, kas elektronkiri potsatab postkasti sekundi või poole sekundiga või kas veebileht avaneb kahe või nelja sekundiga. On aga suur vahe, kas videoklipp hakib või mitte, kas saab seda vaadata standardvõi peeneraldusega. Full HD videopildi edastamine vajab 20-25 Mbit/s ühenduskanalit.

Teine valdkond, mis kiirust vajab, on failivahetus. Kui kodus ühest arvutist teise faili tõsta ning mõlemad on kaabliga ühendatud üle gigabitise võrgujaoturi (*switch*), võiks saada kiiruseks 600-900 Mbit/s. Nii võiks 1 GB mälukaartis fotosid liikuda ühest arvutist teise vähem kui 10 sekundiga. Kui aga vahele jääb WiFi

Välja reklaamitud kiirus on ideaalne maksimumkiirus, mida mitte kunagi realselt võrgus näha ei ole

ruuteri näol pudelikael, võib sama asi võtta aega üle kolme minuti ...

Mõned lugejad vist juba kahtlustavad, et loo autor pole ammu poes käinud - uute WiFi ruuterite karpidel ilutsevad suurelt sildid 300 või lausa 450 Mbit/s, aga mina hädaldan siin mingite kahekojaliste numbrite üle. Otseselt need reklaamid ei valetagi, lihtsalt jätavad väga palju ütlemata.

Vahe reklaami ja tegelikkuse vahel tuleneb võrgu kiiruse arvutamise metoodikast. Reklaamitud 300 Mbit/s sees on kogu võrguliiklus, mis kahe WiFi-seadme vahel käib, mitte ainult kasulik liiklus. Ja seda ebavajalikku liiklust on WiFi puhul väga palju. Kõigepealt kaks seadet tervitavad üksteist, siis lepivad kokku, kuidas ja mis keeles nad sõnumeid üldse saatma

hakkavad, siis veel hoiatavad „Ole valmis, ma hakkam nüüd saatma!” ja pärast igat sõna küsivad üle, kas teine pool sai ikka sõnumi kätte. Kui lisada juurde veel raadiolainetest tulenevad moonutused, peegeldused, sumbumine ja mis kõik veel, siis juhtubki, et isegi ideaaltingimustes on 300 Mbit/s koguliiklusest vaid 150 Mbit/s kasulikku informatsiooni.

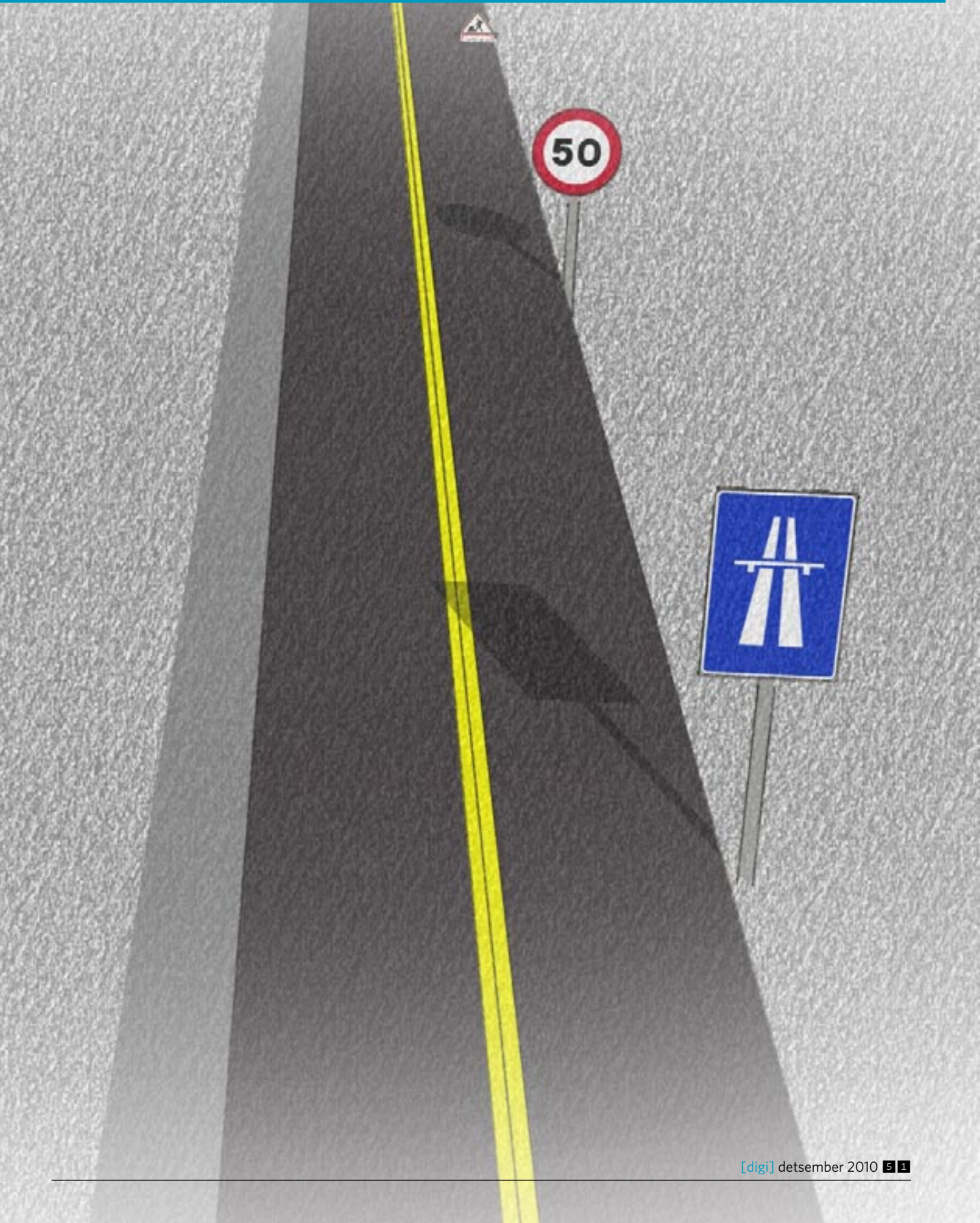
Ideaalkiirus on saavutamatu

WiFi ruuterite reaalsest kiirusest rääkides peame eristama kahte asja. Esiteks traadita interneti kiirus ehk see, kui kiiresti suudab seade interneti pakette õhu kaudu edasi saata.

Teine ja vaata et tähtsamgi reaalselt kiirust oluliselt mõjutav tegur on ruutimise kiirus. Kui me räägime internetiühendusest kiirusel 100 Mbit/s või rohkemgi, siis võib pudelikaelaks osutuda pakettide WAN- (Interneti) ja LAN-portide vahel ruutimine ehk edasisuunamine/ümberadresseerimine.

Nii ruutimine kui WiFi mooduli töö on arvutusmahukad ettevõtmised, mis mõlemad kasutavad ruuteri arvutusvõimsust. Seda pole sageli piisavalt. Nagu meie testidest näha, suudavad kõik testitud ruuterid oluliselt kiiremini WiFi vahendusel infot vahetada siis, kui ruutimist samal ajal teha pole vaja. Vahe on suisa kahekordne! Kodune failiserver peaks olema alati ühendatud WiFi ruuteri LAN-porti, mitte mõnda teisse kodusse võrguseadmesse, mis asub WiFi ruuteri WAN/Internet pool.

ANDO URBAS

Odavam ja parim

Igas kaardipakis peab olema jokker, mis lööb kogu mängu sassi. Meie testis on selleks A-Link. Ausalt öeldes ma ise sellest firmast väga lugu ei pea. Sest nende tootearendus piirdub suuresti legomänguga – millistest teiste tootjate klotsidest me selle seadme nüüd õige kokku paneme? Aga tuleb tunnistada, et viimasel ajal on nad oma klotsimänguga vahel päris hästi hakkama saanud.

Seade töötab nii ruuteri kui ka WiFi kliendina – võite seda kasutada ilma raadiomoodulita arvutite (nagu enamik lauarvutid) traadita interneti võrguga liitmiseks. Internetiühenduse saab luua ka mobiilse interneti vahendusel – ühenda vaid seadme USB porti mõni Eestis müüdavatest 3G modemitest ja suure tõenäosusega saab asja tööle (igaks juhuks kontrollige toetatud mudelite nimekirja).

Häirib, et seadete muutmiseks on vaja taaskäivitamist. Aega võtab see 25 sekundit. Seadistusi, mida muuta saab, on palju. QoS-i tugi on olemas, aga kasutajasõbralikud eelvalikud puuduvad. Kui tead või kui on, kelkelt küsida, mida teha, saab seadistamis-

A-Link WNPAP 3G Mobile Gateway

Hind: 990 krooni

Müügil: markit.ee

Tehniline info: vaata testi lõpust

ga hakkama.

Seade toetab nelja eri WiFi-võrgu loomist ning oskab need ka ruuterisiselt üksteisest eraldada (VLANi tugi!). Lisaks WPA2 Enterprise toele on võimalik seadistada tööle ka WEP + Radius turvasüsteem. Kes on kuulnud, et WEP on paha-paha ja väga ebatavaline, imestab nüüd küll kindlasti, et mil-

leks seda vaja on, kuid tegelikult kõrvaldab raadiuse server WEP algoritmi põhilise turvaauku tänu krüptimisvõtme pidevale muutumisele ning tegu on ärikeskkonnas tänuväärse lahendusega. Seadme antennid on vahetatavad.

Kiirusele paneb piduri 100 Mbit/s võrguliides, aga kõik, mis sealt välja tuleb, liigub kiirelt edasi. Nii ruutimise kui kohtvõrgust WiFi-võrku suunamisega saab seade hakka praktiliselt maksimumpiiri lähedal, allapoole kukub kiirus vaid ruuditul liikluse korral. Siiski, 76 Mbit/s on tubli tulemus ning kodusteks vajadusteks sobilik. Ja mis põhiline – A-Link maksab kõigest 990 krooni!

KOKKUVÕTE

Odav, kiire, tehniliselt võimekas. Ole vaid taibu või kutsu külla võrguadministraator, kes selle kõik tööle suudab panna. Ehk – ostke, kui julgete!

HINNE

Lõbu kogu raha eest

Sellest ruuterist on õigupoolest [digi] juba kirjutatud ning see on ka põhjus, miks on see siin testis – eelmisest korras jäi hammas verele. Tahtsime veelkord vaadata ja teistega number-numbrilt võrrelda.

Hind on konkurentsituult kõige krõbedam, aga arusaadav – see on enam kui ruuter, seda saab kasutada ka telefonikeskjaamana ja ADSL2+ modeminna. Kuigi need pole käesoleva testi teemad, tasub seda teada, sest äkki võivad just sinu jaoks need olulised olla ja otuse just selle seadme kasuks keerata.

Seadistamine on veebipõhine, lihtne ja mugav. Jääb ära alatine mure leida uue võrguseadme IP-aadress. Tipid veebibrauseris aadressiks fritz.box ja konfigureerimisliides ongi ees. Seadistusviisarditega saab paika põhilise, Advanced Settingsi alt käib peenhäälestamine.

Erinevaid teenuseid on seadmes rikkalikult – tegu on ainukese seadmega, mis ei saanud ühtegi miinust testitabelisse. Korralik USB mäluaseadmete tugi (nii mediaserver, FTP kui ka võrguketta tugi) ja lisaks võib USB porti ühendada 3G modemi mobiilse interne-

AVM Fritz!Box Fon WLAN 7270

Hind: 3924 krooni

Müügil: scalewireless.ee

Tehniline info: vaata testi lõpust

ti tarbeks. QoS ehk erinevatele arvutitele või võrguteenustele (e-post, veebiliiklus, MSN) prioriteetide määramine on lihtne ja toimiv. Kõrgeima prioriteediga arvuti kiirust teise arvuti netiliiklus praktiliselt häirima ei pääsenud. Eelseadistatud valikuid võiks väiksema kogemusega kasutajate tarbeks rohkem olla. Samuti võiks edasi arendada laste tege-

vuse piiramise vahendeid. Hetkel saab määrata, ainult seda, mis kellast mis kellani või mitu tundi ööpäevas laps Internetis surfata saab. Kahjuks on puudu aadressi või sisu alusel veebilehekülgede blokeerimine, mis võiks olla isegi olulisem kui pelgalt kellaaja järgi interneti kasutamise piiramine.

Traadita interneti kiirust piirab eelkõige 100 Mbit/s võrguliides. Kui ikka kaablist kiiremini andmed kohale ei jõua, siis ei saa ka raadiomoodul imet korda saata. Ruutingu kiirus on praktiliselt maksimum võimalikust (91 Mbit/s), praoolig turvatud (WPA2) WiFi korral andis kiiruse mõõtmine testi teise tulemuse ehk 77 Mbit/s.

KOKKUVÕTE

Kõik ühes hea ja töökindel tööriist, krõbedat hinda õigustab sisseehitatud telefonikeskjaam ja ADSL2+ modem.

HINNE

Seadista koos sõbraga

Kahest [digi] testis osalenud Trendneti WiFi ruuterist on TEW-639GR odavam, ent kui võimaluste nimekirja vaadata, siis hoopiski võimekam isend. Tõsi, erinevalt teisest mudelist pole antennid siin vahetatavad. Harvaesinevalt on selle ruuteri tagaküljel ka füüsiline nupp, millega saab seadme WLAN-mooduli sisse või välja lülitada.

Seadistamine käib veebipõhiselt, veebiliides on lihtne ja arusaadav. Võrreldes teiste testitud Trendneti mudeliga tundub, et selle tarkvara on lihtsalt jõutud kauem arendada. Julgeks välja pakkuda lausa hüpoteesi, et Trendnet kipub vahel ruutereid turule tooma enne, kui nende tarkvara päris valmis on – ajapikku lisandub funktsioone ja kasutusmugavust. Häirib, et seadete muutmiseks on vaja ruuterile teha taaskäivitus.

QoS-i tugi on olemas, aga selle seadistamine on üle mõistuse keeruline. Ma ei kujuta küll ette, kuidas tavaline kodukasutaja, kelle võrgualased teadmised ja kogemused ei peagi vastama IT Kolledži tudengi omale, sellega hakkama saaks. Õnneks on sama vist mõistnud ka Trendnet – segadiku alla on lisa-

Trendnet TEW-639GR

Hind: 1390 krooni

Müügil: yeint.ee

Tehniline info: vaata testi lõpust

tud nupp Load Default Values. Selle nupuga täitub müstiline tabel vaikeseadetega, nagu VOIP-telefonikõnedele kõrge prioriteet, MSN – keskmine, P2P failvahetus – madal. Oma-päraselt on ka POP3 protokollile vaikimisi madal prioriteet antud. Et mida seal meilide hulgas ikka muud peale rämpsliigub?

Traadita interneti seadistused on korrallikud. Lisaks WPA2 Enterprise toele leiab siit ka nelja erineva SSID konfigureerimisvõimaluse; igale neist WiFi-võrkudest saab määrata erineva turvalisuse taseme ja parooli. Samas füüsilist eraldamist ruuterisiselt eri WLAN-võrkudele ei toimu, kogu liiklus läheb ühte patta.

Erinevalt seadistusvõimalustest jätavad WiFi kiirused soovida. Ruuditud ja WPA2 turvalisusega WiFi-võrgust tuleb andmeid läbi vaid 54 Mbit/s kiirusel. Pole kõige hulllem, aga kelkimiseks ei anna selline tulemus samuti mingit põhjust ja hüperkiire internet takerduks sinna nagu kana takku.

KOKKUVÕTE

Seadistusvõimalused on head ja hind on mõistlik, aga kiirus on keskpärane ja hüperkiirest internetiühendusest sellega viimast ei võta.

HINNE

Kiire, oi kui kiire!

Trendnet peaks olema Eestis küllaltki tuntud kaubamärk. Sageli peetakse seda küll odavaks säästulahenduseks, ent ise olen mitmelgi puhul meeldivaltlüllatunud – näe, töötabki! Sestap kaasasime testi sellelt tootjalt kaks ruuterit.

Erinevalt teistest testitud seadmetest tuleb sellele aparaadile pärast karbist väljavõtmist esmalt antennid külge kruvida, et seade tööle hakkaks. See on tegelikult väga hea – antenne saab hiljem vajadusel paremate vastu välja vahetada. N-standardi WiFi seadmete puhul tuleb küll arvestada, et vahetatavad antennid võiks olla ühesugused ja kiirata enam-vähem samas suunas. Ühe suundantenniga võidaksite küll leviulatuses, aga kaotaksite kiiruses.

Seadistamine käib veebiliidese kaudu ja on vähegi võrguseadmetega kokku puutunud inimesele või näpuga kasutusjuhendis järge ajades hõlpsalt arusaadav. Häirib aga see, et pärast seadete muutmist peab ruuteri taas käivitama, mis võib aega võtta kuni 40 sekundit.

Funktsionaalsuse poole pealt on tegu lau-

Trendnet TEW-634GRU

Hind: 1590 krooni

Müügil: yeint.ee

Tehniline info: vaata testi lõpust

sa hämmastavalt ... vähevõimeka seadmega. Ei mingit võrguliiklusele prioriteetide määramist ega ühtegi lastele piirangute seadmise meedet. Isegi WiFi kanalit ei oska see seade automaatselt valida. Peate ise ja teiste programme abiga leidma sobiva, teistest raadiovõrkudest ja segajatest vaba kanali (otsi programme nimega Inssider, Vistumbler, Kis-

met).

Kui aga puhtalt tööks läheb, on Trendnet TEW-634GRU ületamatu. Kohtvõrgust (LAN) pärit andmevoo suudab see üle WPA2-PSK turvatud WiFi-võrgu kohale toimetada 128 Mbit/s kiirusega, mis on juba rohkem kui kolm korda kiiremalt Cisco Linksys purkidest. Lisades ruutimise (tavaalukord, Internetist tõmbate faili) kukub kiirus küll allapoole, ent on ikkagi hea. Isegi nii hea, et olla parima kiirusega seade testis – 86 Mbit/s.

Ah jaa, USB port on küll olemas, aga hetkel see ei tööta – loodetavasti võetakse see järgmise püsivara uuendusega kasutusele.

KOKKUVÕTE

Lisavõimaluste vähesuse pärast ei saa seda seadet parimaks nimetada, kuid väga kiire WiFi ja mõistliku hinna tõttu on sellel kindlasti rakendust.

HINNE

Pole sulle kiirust vaja

Linksys E2000 sarnaneb äravahetamiseni oma suurema venna E3000-ga, selle vahega, et ainult USB porti pole. Sisuski pole reaalselt suuri erinevusi. Võib kahtlustada, et tehniliselt on tegu täpselt sama seadmega, lihtsalt mr. Turundusosakond on palunud ühel seadmel USB pordi kinni katta, et sellega tuhandekroonist hinnavahe õigustada ja saada rohkem värvilisi läikivaid reklaambrošüüre trükkida.

Oletusi kinnitavad testitulemused, eriti kui teada fakti, et laiskurid Linksysis pole sellele mudelile püsivarauuendust, mis ruutimisele kiiruselisa annab, veel valmis teinud (loodetavasti ei saa [digi] nüüd kraesse laimusuudistust). Isegi kui nad on selle valmis teinud, siis testimise ajaks seda saadaval igatahes veel ei olnud.

Alustada tuleb sellegi ruuteri puhul täpselt nagu teiseigi Cisco Linksys seadmega: CD-plaat arvutisse ja installima. Tasub ka teada, et Ciscol on kombeks üks ruuter korraga – ruuterivahetuse korral tuleb tarkvara uuesti installida. Arvestades seda, et seadmed tunduvad olevat pea identsed, on see

Cisco Linksys E2000

Hind: 1406 krooni

Müügil: pixmania.com

Tehniline info: vaata testi lõpust

imelik. Kui põhiseadistused tehtud, siis täpsemaks seadistuseks tuleb uuesti veebileidesse kolida.

Lihtsakoelisest, spartaliku välimusega veebileidest saab näiteks seadistada QoS-i tuge. See on tehnoloogia, mis võimaldab teiste koduste ees eelise saada – võite panna oma arvutile kõrgema prioriteedi ja

nii lõviosa netiresursist omale krabada. Viisakama lähenemise tarbeks on olemas hulk eelvalikuid, millega saab prioriteete jagada programme põhiselt.

Traadita internet on siingi ikkagi aeglane. Nii on isegi mõistlik, et ruuter toetab Radiuse serveri põhist autentimist. Kodus jääks multimeedia tarbeks see ruuter aeglase WiFi tõttu selgelt ajale jalgu, ent odava äriühendusena oleks sel isegi mingit turgu.

Sellisel juhul pakub külalisvõrk esmase turvalisuse ning ka kiire ruutimine kaabelvõrgu arvutitele sobib lauarvutitega väikekontoris rohkem kui koju. Kui käite internetis ainult üle WiFi, ärge seda seadet ostke.

KOKKUVÕTE

Ilma USB pordita ja tuhat krooni odavam Linksys E2000 on mõistliku hinnakvaliteedi suhtega, aga kiiret WiFi-võrku sellelt seadmelt loota ei tasu.

HINNE

Otsi kaabel heaga välja

Cisco koduseadmete sarja kuuluv Linksys E2000 on üks nendest seadmetest, millele tuleb läheneda täpselt nii, nagu tootja on ette näinud – alusta kohe heaga CD-plaadi arvutisse panekust ja installimisest. See on kurb uudis Linux'i sõpradele, sest tarkvara Cisco Connect on olemas vaid Windowsi ja Mac OS X opsüsteemiga arvutitele. Kui te üritaksite olla kaval ja avada esmalt ruuteri seadistuse veebibrauserist, siis on tund aega peavalu garanteeritud ja tööle ei pruugi seda ikkagi saada. Sealt lihtsalt ei saa kõike seadistada!

Kord juba tööle seadistatult pole ulmelise disainiga pannile suurt midagi ette heita. Hea lahendusena toetab Linksys E3000 mitme WiFi-võrgu samaaegset loomist, ingliskeelse multiSSID support tehnoloogia abil pakub Cisco külla tulnud inimestele teie koduvõrgust erinevat WiFi-võrku. Külalisvõrgus võib olla erinev parool ning ka süsteemi poolelt ei panda kahe eri võrgu liiklust ühte patla. Turvalisuse poolelt on see hea uudis. Kas või juba seepärast, et külaliste parooli on lihtne muuta, ilma et peaks iga paroolivahetu-

Cisco Linksys E3000

Hind: 2345 krooni

Müügil: pixmania.com

Tehniline info: vaata testi lõpust

sega kõik kodused võrguseadmed uuesti üle käima ja uue salasõna sisse tippima.

Seadmelt on ka USB ühenduspesa, kuhu ühendatud USB-mälupulga või kõvakettaga saab muuta seadme kas meedia- või failserveriks (FTP, Samba).

Tippkiiruste saavutamiseks on vaja esmalt uuendada Linksys E3000 püsivara versiooni-

le 1.0.03. Midagi keerulist siin pole, aga hoidke laste ja teiste uudishimulike näpud selle protsessi ajal voolupistikutest eemal – voolukatkestus protsessi ajal rikuks seadme.

Ruutimiskiirus on väga hea ehk kui kasutada kaabelühendusi, siis kannatab välja nii Starmani XL paketi tippkiiruse kui veel tulevasedki arendused. WiFi puhul tabab aga halb üllatus – heast kiirusest jäävad järele vaid riismed – 43 Mbit/s reaalselt netikiirust ei õigusta kuidagi seadme kõrgevõitu hinda ning oleks pudelikaelaks terves kodus võrgus. Võrreldes testivõitjaga on kiirusevahe täpselt kahekordne. Hinnavahe samuti. Sellest ka testi viimane koht.

KOKKUVÕTE

Hea disain, head lisavõimalused, ent riistvara jaoks pole raha enam jätkunud – traadita interneti kiirus on häbiväärselt väike.

HINNE

KOKKUVÕTE JA TULEMUSED

Tuleb tõdeda, et koduste WiFi-seadmete seis pole kiita. Kiirused on jäänud ajale jalgu, sisulist arengut on vähe. 802.11n standard on küll ametlikult kinnitatud, ent sellega ka asi piirdub. Teisalt on meil HD-televisiooni pealetung, interneti kiiruse hüppeline areng ja traadita koduvõrguseadmete massiline paljunemine. Kõik see nõuaks WiFi keskseadmetelt rohkem, kui ükski praegune mudel pakuda suudab.

Kas tõesti polegi võimalik kiiret WiFi-

ühendust luua? Hüpoteesi kontrolliks tegin pärast testi lõppu sama katse äriklassi kuulava võrguseadmega. LANCOM Systemsi L321-agn maksab küll 8000 krooni, aga vahe on ilmne - 143 Mbit/s tuli läbi nagu naksti.

Hind paneb piirid. WiFi tehnoloogia suudaks rohkem, aga testitud seadmed jäävad liiga aeglaseks. Kiirused on aga, nagu on. WiFi kasutamise kohta kortermajas, kus erinevaid võrke on kümnekond, mikrolaineahjud vahetpidamata töötavad ja kus seaded

on täpselt timmitud kiiremaks võimalikuks ühenduseks (N-only, long preamble, short guard, frame aggression jne), ütleme ausalt - jätkke see WiFi kus seda ja teist, ostke kaabel! Vähemalt iga lauaarvuti ja kodune meedia-seade võiks olla ühendatud kaabliga.

Parimaks WiFi kiiruseks jäi testis 86 Mbit/s, millest piisab internetis surfamiseks, aga hüperkiirete internetipakettide puhul, mida pakuvad Starman ja Elion, jääb sellestki juba väheks.

	A-Link WNAP 3G Mobile Router	AVM Fritz!Box Fon WLAN 7270	Trendnet TEW-639GR	Trendnet TEW-634GRU	CISCO Linksys E2000	CISCO Linksys E3000
IEEE 802.11g (2,4 GHz)	jah	jah	jah	jah	jah	jah
IEEE 802.11n (2,4 GHz)	jah	jah	jah	jah	jah	jah
IEEE 802.11a (5 GHz)	ei	jah	jah	ei	jah	jah
Raadiomoduleid	1	1	1	1	1	2
WAN/LAN võrgukiirus	100 Mbit/s	100 Mbit/s	1 Gbit/s	1 Gbit/s	1 Gbit/s	1 Gbit/s
Vabu LAN-porte	4	3	4	4	4	4
3G tugi	jah	jah	ei	ei	ei	ei
WDS	jah	jah	ei	ei	ei	ei
WPS	jah	jah	jah	jah	jah	jah
QoS	jah	jah	jah	ei	jah	jah
USB	jah	jah	ei	jah	ei	jah
Piirangute seadmine	jah	jah	jah	ei	jah	jah
Antennid	vahetatav	fikseeritud	fikseeritud	vahetatav	sisesed	sisesed

Testitulemused (Mbit/s)

Ruutimise kiirus	91	90	109	159	162	240
Jaoturi kiirus	91	92	592	531	204	576
Paroolita (lan-wlan)	90	90	76	114	86	95
WPA2 (lan-wlan)	89	58	68	128	93	94
Paroolita (wan-wlan)	78	95	68	92	44	45
WPA2 (wan-wlan)	76	94	54	86	42	43
Müügil	markit.ee	scalewireless.ee	yeint.ee	yeint.ee	pixmania.com	pixmania.com
Hind	990 krooni	3924 krooni	1390 krooni	1590 krooni	1406 krooni	2345 krooni
Hinne	5	4	4	4	3	3
Koht	1.	2.	3.-4.	3.-4.	5.	6.

1

A-Link WNAP 3G Mobile Gateway

Kui tihti kehtib reegel, et sa saad seda, mille eest sa oled nõus maksma, siis A-Link tõestab, et vahel on ka teistpidi. Kõige odavam seade osutus üllatuslikult kõige paremaks. Kui eesmärgiks on maksimaalne WiFi kiirus, siis ei ole mõtet rohkem raha kulutada.

2

AVM Fritz!Box Fon WLAN 7270

Humoorika nimega seade on küll kallis, kuid see-eest pakub rikalikke seadistusvõimalusi. Seadmes on ka ADSL2+ modem ja telefonikeskjaam ning kuisul on vaja kvaliteetset ja head seadet ning hind pole määrav, siis vali Fritz!Box.

3

Trendnet TEW-639GR

Kiiruse poolest mitte kõige parem, kuid see-eest väga hea hinna ja võimaluste suhtega seade. QoS ja neli eraldatud WiFi-võrku võivad teinekord olla olulisemadki kui toores kiirus.

Kuidas ...

Ülitähtsaid andmeid pildi sisse

Steganograafia on kaval teadus, mis võimaldab peita ühtesid andmeid teiste sisse nõnda, et pealtnäha pole arugi saada, et failis on mitut sorti informatsiooni. Näiteks saab piltide sisse peita teksti või dokumente. See on lihtne ja seda saab teha tasuta vahenditega.

1

Miks seda vaja on?

Ikka on vahel ju andmeid, mida ei tahaks terve maailma jaoks laokile jätta, olgu need siis paroolid, esimesed luulekatsetused või ülisalajased ja kompromiteerivad andmed. Aga mitte ainult seda, näiteks on väga mugav pildifaili sisse salvestada kaasa väike kirjeldus, kus, mis või kes pildil on. Seda saab teha ka muudmoodi, ent steganograafia on vaieldamatult palju lähedam viis andmeid salvestada kui teha seda näiteks metainfo abil.

Pealegi saab niimoodi avalikes foorumites teineteisele salajasi teateid edastada. Postitad pildi, millesse on salvestatud sõnum, ja sõber, kes parooli teab, saab selle sealt välja lugeda ning kõik teised kasutajad ei oska isegi mitte midagi kahtlustada!

Step 1: Choose an Image (optional)

Choose File | No file chosen
(png or jpeg only. file must be less than 128KB)

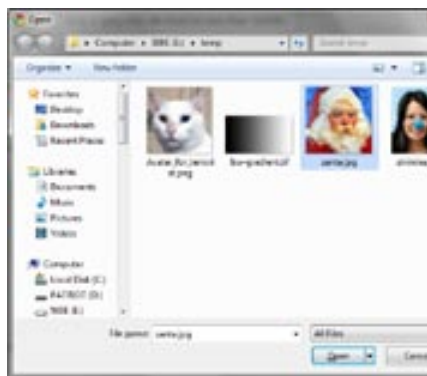
2

Lihtne ja kiire: kasuta veebiteenust

Kõige lihtsam ja kiirem lahendus on kindlasti kasutada mõnda veebiteenust, sel juhul pääsed sa arvutisse lisatarkvara installimisest. Üheks selliseks teenuseks, kus sa saad esmalt järele katsetada, kuidas asi toimib, on näiteks mozaiq, mille leiad aadressilt mozaiq.org/encrypt/.

Mine sinna veebilehele ja laadi pilt üles. Selleks klõpsa jaotises Step 1 nuppu Choose File ja vali oma arvutist pilt, mille sisse tahad teksti peita. Kuna tegemist on veebiteenusega, ei lubata sinna väga mahukaid pilte üles laadida, pildifaili mahupiiranguks on 128 KB. Sellest peaks siiski piisama, et ka mõtmetelt päris suuri pilte üles laadida.

Seejärel tipi jaotises Step 2 tekst, mida soovid pildi sisse peita. Selle veebiteenuse teksti pikkuse piiranguks on 1 KB ehk 1024

tähemärki (koos tühikutega). Soovi korral võid teksti kaitsta ka parooliga, see tipi väljale jaotises Step 3. Kohustuslik see pole.

Klõpsa seejärel linki Hide your message. Sinu pilt laaditakse serverisse üles ja peidetakse tekst sinna sisse. Mõne sekundi pärast laadib brauser sulle uue lehe, kus näha sinu pilt, sedapuhku juba koos sinu tekstiga. Laadi pilt oma arvutisse, klõpsates lingil download your image.

See veebiteenus teeb sinu pildist alati PNG-pildi, ka siis, kui see oli algselt JPG. Seejärel kasvab suuremate ja väga kirjude piltide faili maht pärast ümbersalvestamist väga suureks. Selle tõttu ei sobi mozaiqi teenus suurtesse piltidesse ja näiteks loodusfotodesse teksti peitmiseks, vaid on sobilik pigem väikeste ikoonide ja avataride suuruste piltide kasutamiseks.

Pildist teksti väljalugemiseks mine aad-

Step 1: Choose an Image (optional)

Choose File | santa.jpg
(png or jpeg only. file must be less than 128KB)

Step 2: Enter Your Secret Message

Kohtume homme kell 20:18 Raekoja kella all. Mul on käes tagurpidi sõjaleht ja paremas püksipõlves suk. Tule kindlasti üksteinde. Või muidu!

ressile mozaiq.org/decrypt, klõpsa nuppu Choose File ja nüüd näita ette peidetud tekstiga pilt, selle nimi on kujul encrypted.XXXXXXXXXX.png (X tähistab juhuslikku numbrit failinimes). Seejärel klõpsa linki Reveal your message! ja mõne aja pärast näedki juba pildi sisse eelnevalt peidetud teksti.

3

Edasijõudnud kasutajale on OpenPuff

Kui ülalmainitud veebiteenuse piirangud jäävad sulle liiga ahistavaks, võid kasutada programmi OpenPuff, mis pakub palju rohkemaid võimalusi. Programmi leiad aadressilt members.fortunecity.it/blackvisionit/PUFFV200.HTM või mujalt internetist, kui see sait peaks maas olema. OpenPuff ei vaja installimist, lihtsalt paki programm kuhugi kausta lahti ja käivita.

4

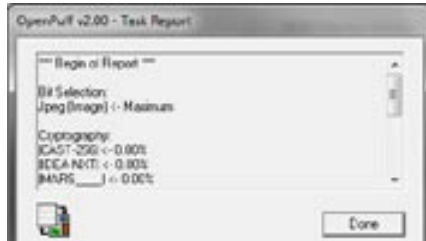
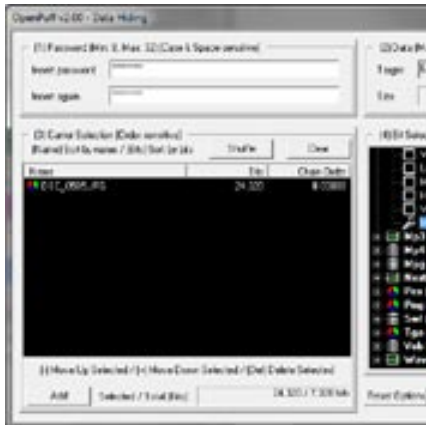
Saad kasutada suvalisi faile

OpenPuff on tehtud programmeerija poolt, kes kasutajaliidest millekski ei pea, seepärast näeb programmiaken kahtlaselt spartalik välja. Ei maksa lasta end sellest heidutada, sest prog-

ramm on ülivõimekas ja võimaldab sul andmeid peita mitte ainult piltide, vaid ka helivõi videofailide sisse ning teatud puhkudel ka .exe-failidesse. Seega saad andmete peitmiseks valida just mõne sellise faili, mis kahtlust ei ärata.

Sisse ära peita

6

Peida!

Kui kõik andmed on õigesti valitud ja failimahud on piisavad, et ühte faili teise sisse peita, muutub nupp Hide! aktiivseks. Kui nupp aktiivne pole, siis pead suurendama kas selle failitüübi bititaset või kasutama suuremat konteinerfaili.

Kui kõik on korrektselt tehtud, klõpsa nupu Hide! Esmalt palub programm sul valida kausta, kuhu uus fail salvestada, ja seejärel, kui kõik on õigesti läinud, näitab ka väikest raportit selle kohta, kui mitut faili töödeldi, ning seonduvat tehnilist infot.

5

Jaga andmed mitmesse faili

Klõpsa programmi avakuval nupu Hide. Avaneb dialoogiaken, milles on neli jaotist. Esimene, vasakpoolne ülemine on parooli jaoks. Sa saad peidetavad andmed parooliga kaitsta, kuid kohustuslik see pole.

Seejärel vali paremal üleval jaotises Data fail, mida sa soovid peita. Sa ei saa siis teksti otse kirjutada, vaid pead programmile ette näitama juba valmis tehtud faili.

Jaotises 3, Carrier Selection, klõpsa nupu Add ja lisa fail või failid, millesse soovid oma salajast dokumenti peita. OpenPuff võimaldab sul turvalisuse huvides jagada andmed mitme faili vahel (*carrier*) ning andmete taastamiseks hiljem on vaja kõiki neidsamu faile rikkumata kujul. See teeb andmete hoidmise keerukamaks, ent pakub tõeliselt head turvalisust, kuna korrektseks dekodeerimiseks peavad need failid olema ka veel kindlas järjestuses.

Järgmiseks vali jaotises 4, Bit Selection Options, krüptimiseks kasutatav tase. Seda saab iga failivormingu jaoks eraldi seada. Tasa aga meeles pidada, et andmete edukaks taastamiseks ehk peidetud infoga faili dekrüptimiseks peavad sul pärast olema valitud täpselt samad seadistused. Mida väiksem on konteinerfaili ja mida suurem peidetav fail, seda kõrgem tase tuleb valida. Maksimaalse taseme korral kantakse faili andmetega sama palju segavat müra, minimaalse taseme puhul on aga iga andmebiti kohta 7 bitti müra. Mida kõrgem tase, seda rohkem andmeid faili mahub.

7

Taastamine on lihtne

Failist või failidest sinna peidetud andmete väljalugemine on samuti lihtne. Alusta jälle programmi avakuvalt, kuid nüüd vali juba käsu Hide asemel Unhide. Sisesta täpselt sama parool ja täpselt samad valikud paanil Bit Selection Options. Valede valikute korral saad sa tõrke teate, mis ei paljasta, kas vale oli parool, algfailide järjekord (mätetad, andmeid sai peita ka mitme faili sisse) või midagi muud.

8

Säilita faile hoolikalt

Failid, millede sisse sa oled andmeid peitnud, tuleb säilitada täpselt sellistena, nagu programm need salvestab. Mitte mingil juhul ei tohi sa seda faili avada ja ise üle salvestada mõne muu programmiga. Nii tehes võivad andmestruktuurid saada rikutud ja peidetud andmed lähevad igaveseks kaotsi.

SVEN VAHAR

KIIRKURSUS

Kuidas ...

saada teada, kas see minu arvutil jookseb?

Kui sul pole just viimase sõna mänguarvutit, kuulud sa sellesse gruppi, kes jälgib iga huvipakkuva mängu tehniliste nõudmiste tabelit ja võrdleb seal nii protsessorit, mälu hulka, graafikakaarti ja nõutavat vaba kõvakettamahtu enda arvuti võimalustega. Aga saab ka lihtsalt ...

1 Mine õigele lehele

Tipi brauseri aadressiribale www.systemrequirementslab.com/cyri/ ja sa jõuad Can You Run It? veebilehele.

2 No kas jookseb?

Avalehel on otsinguaken, kuhu tuleb sisestada mängu pealkiri (selle saab valida ka mitme meetri pikkusest hüpikmenüüst). Vali enda otsitud mäng ja klõpsa nupul „Can You Run It?“.

3 Luba ligipääs

Kui kasutad teenust esimest korda, siis tuleb avanevas turvaaknas kinnitada, et teenus võib ActiveX/Java plugina installida ning pääseb ligi sinu arvuti tehnilistele näitajatele.

4 Tulemus sekunditega teada

Viimaks avaneb aken, mis annab sulle teada, kas saad soovitud mängu jookseta või mitte. Kui tulemus on negatiivne, siis seletatakse ka lahti, millised komponendid sind alt vedasid, graafikakaardi puhul võetakse eraldi ette nii mälu, T&L, Pixel Shader kui ka Vertex Shader.

MARTIN METS

Kuidas ...

valida mängimiseks just see õige hiirematt

Õige hiirematt on mängimise juures tähtsam, kui sa oskad arvatagi – sul võib olla ükskõik kui kallis ja täpne hiir, kuid kui sul pole sellele korraliku alust anda, siis on see nagu jäärajasõit sportautoga, millel on all kulunud suverehvid.

Me ei hakka rääkima sellest, millise lahe-da pildi või diibi mustriaga peaks mängumatt olema, vaid keskendume kõige olulisemale – hiiremati pinnale. Mängimiseks mõeldud hiirematid jagunevad laias laastus kolmeks: pehme pinnaga, kõva pinnaga ja nende hübriidid.

käe all soojem ja hiir libiseb sellel sujuvamalt kui kõva pinnaga matil. Kuigi kiputakse väitma, et pehmel pinnal töötab hiir kehve-mini kui jäigal, siis meie midagi sellist Razer Lachesisega testides ei tuvastanud. Viimaks, pehmete mattide eluiga jääb eelkõige võrreldes plastist mattidega lühikeseks, sest nende alla kipuvad tekkima „õhumullid“, mis mati pea et kasutuskõlbmatuks teevad.

leks ajaks natuke määrdunud) näeb see välja, nagu oleks äsja pakendist võetud.

Plastmati miinuseks on külmus – tegelikult ei taha kätt kogu aeg sellise materjali peal hoida, riidest matt on mõnusam. Samuti sobib see paremini klappidega mängimiseks, sest siis ei pea pidevalt seda kriipivat heli kannatama.

1

Pehme pinnaga matid

Pehme ja kõva hiiremati olulisem vahe on see, et pehme pinnaga matid on valmistatud tekstiilmaterjalidest, kõvade valmistamiseks on aga kasutatud plasti. Pehme pinnaga hiiremati esimene tunnus on see, et tihtipeale müüakse neid rullikeeratuna ja parjas jama võib olla nende sirgeks saamine. Aga kui sellega on korras, siis hakkab juba looma. Testisime Roccati riidest matti Taito.

2

Pehmuse head ja vead

Pehme riidest pinnaga matt (tavaliselt on selle all siiski laual libisemist vältiv kummikiht) tundub

3

Kõva pinnaga matid

[digi] toimetus on juba üle aasta kasutanud SteelSeriese kõva pinnaga matti 9HD. See on väga libe ja jäik, hiir libiseb sellel kiiresti ja kuigi samal ajal kostab ka üsnagi jube hõõruv heli, on see matt väga täpne ja hiirele kindel kaaslane.

4

Jäiga pinna head ja vead

Plastist matt on väga vastupidav – pärast aastast kasutamist (riidest matt oleks juba ammu sel-

5

Hübriidpinnaga matid

Hübriidmatid on viimasel ajal eriti populaarsed, sest nad ühendavad endas pehme ja kõva pinna tugevad küljed ning mingil määral vähendavad kummagi nõrku külgi. Hübriidmattides on koos sujuvus ja pehmus ning libedus ja vastupidavus. Meie testisime Razeri hübriidmatti Megasoma.

6

Kas midagi on ka halvasti?

Hübriidkattega hiiremati tunnetus on sarnane – käe all ei ole see nii mugav kui pehme hiire alus, kuid samas ei ole see ka nii jäik ja külm kui kõva pinnaga matt. Teisisõnu pole see päris üks ega teine. Hübriidpinnaga matt on vaikselt, kuid peaaegu sama libe kui kõva pinnaga matt. Kui te ei suuda otsustada, millist matti osta, siis on hübriidmatt kuldne kesktee. Küsimuseks jääb ainult hübriidide vastupidavus (kuid kindlasti on see parem kui pehmel matil).

MARTIN METS

Kuidas ...

panna vanal sülearvutil tööle mitmikpuude

Kas sul on vanem puuteplaadiga sülearvuti, millel jookseb Windows XP/Vista/7, kuid mis ei toeta tänapäeval poppi mitmikpuudet? Aga võib-olla siiski toetab, sest Synapticsi uute draiveritega võib tööle saada vähemalt kahe sõrmega kerimise ja ehk ka midagi enam.

1 Uued sõitjad
Kõigepealt tiri endale alla uued draiverid. Kui oled Windows XP kasutaja, siis leiad uued draiverid sellelt aadressilt: ftp.hp.com/pub/softpaq/sp47501-48000/sp47816.exe. Kui sinu operatsioonisüsteemiks on Windows Vista või 7, siis kasuta seda aadressi: ftp://ftp.hp.com/pub/softpaq/sp47501-48000/sp47815.exe. Meie testisime mitmikpuudet Vistaga.

2 Paigalda ja käivita uuesti
Installi draiver ning taaskäivita arvuti, enne selle tegemist on draiverid jõuetud.

3 Uurime järele
Kui see tehtud, siis mine Control Panel -> Mouse, vali sakk Device Settings. Avanevast valikust leiad Synaptics TouchPadi - klõpsa sellel ja vali Settings. Avanevas Synapticsi sätete ak-

nas peaks olema Scrollingu järele tekkinud variant Two-Finger Scrolling, mis lubab kahe sõrmega nii horisontaalselt kui ka vertikaalselt kerida. Katsetused näitavad, et kahe sõrmega kerimine töötab tõesti! Sõrmede vahe tuleb ainult hoida väike, sest muidu jääb kerimisolatus lühikeseks.

4 Mängu tuleb kolm sõrme
Teiseks põnevaks uuenduseks on Application Gestures ehk programmidega seotud mitmikpuudet. Synapticsi sätete all on tekkinud valik Application Gestures, mis pakub nii Three-Finger Pressi ehk kolme sõrme vajutust kui ka Three-Finger Flicki ehk kolme sõrme viibet.

5 Avaneb sõrmedega
Vajuta valikul Three-Finger Press ja avanevas aknas Configure. Nüüd saab määrata otsetee programmile, mis avaneb siis, kui vajutad kolme

sõrmega korruga puuteplaadile. Ja see töötab samuti veatult, valisime programmiks Notepad ja tõesti, kolme sõrmega korruga puuteplaati vajutades avanebki see programm. Three-Finger Flick aga lubab brauseris liikuda „hüpetega“, kui kolme sõrmega korruga üle puuteplaadi viibata. Nüüd tahaksin enda vanale läpakale veel kahe sõrme suumi.

MARTIN METS

SOODUSHIND!

1tk. **69.-**
4.41 €

Tavahind: 129.- (8.24 €)

KUU PAKKUMINE!

199.-
12.72 €

Tavahind: 249.-
15.91 €

Tavahind: 399.-
25.50 €

Tavahind: 299.-
19.11 €

Pakkumised (iga toote kohta eraldi) kehtivad 01.-31.12.2010 või kuni kaupja jätkub

UUS

MÄNG ILMUB
7.12.2010

progames
www.progames.ee

***494.-**

31.57 €

Tavahind: 549.- (35.09 €)

*ETTE TELLIDES **10% SOODSAM!**

KINGIIDEE!

MÜÜGIL UUED

KAUPLUS PROGAMES KINKEKAARDID

Kingime tellijale

Telli meie valikust vähemalt üks ajakiri ja võida **linnadžiip Dacia Duster**. **Päriseks!** Mida rohkem ajakirju tellid, seda suurem on võiduvõimalus.

Kinkekaart

Parim kink on ajakirja tellimus!

Kui oled tellimuse vormistanud, saadame Sulle kauni kaardi, mille saad tähtpäeval kingisaajale üle anda.

Head ajakirjad hea hinnaga (kuuhinnad otsekorraldusega)

35.⁰⁰
2.24 €

59.⁰⁰
3.77 €

33.⁰⁰
2.11 €

35.⁰⁰
2.24 €

Abc Motors

Dacia Dusteriga saad tutvuda
Abc Motorsis, Paldiski mnt 105.

uue linnadžiibi!

35.⁰⁰
2.24 €

24.⁹⁰
1.59 €

44.⁰⁰
2.81 €

39.⁰⁰
2.49 €

Pakkumine kehtib kuni 31.01.2011
Dacia Dusteri loosime 04.02.2011

Kampaania tingimused leiad
internetist aadressilt www.telli.ee

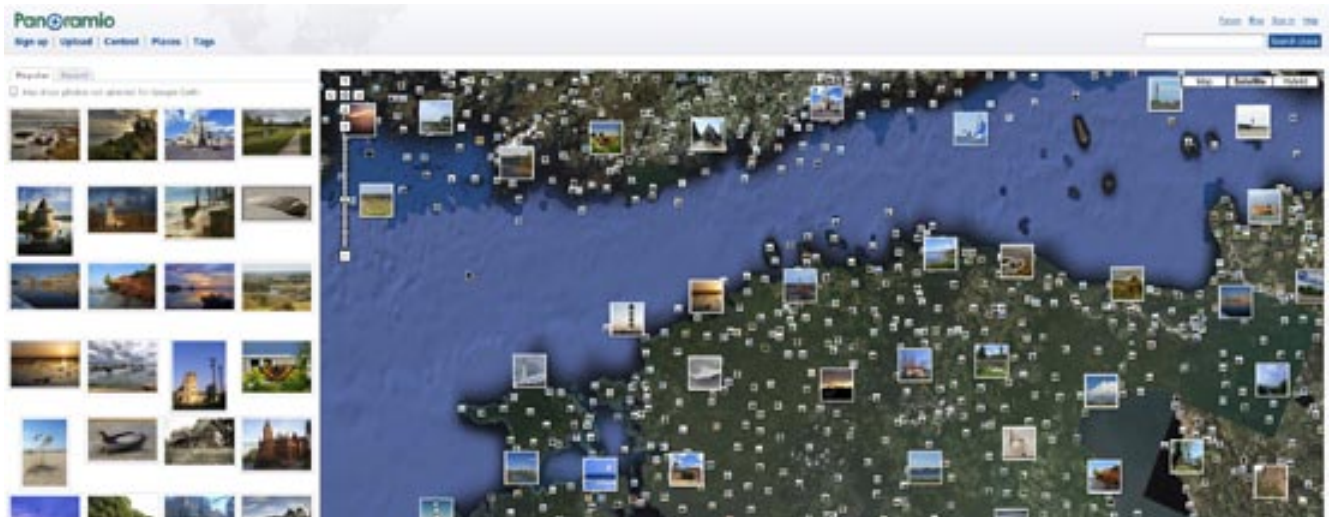
telli.ee

HEAD AJAKIRJAD
HEA HINNAGA

Ajakirjade tellimiseks:

- mine aadressile www.telli.ee
- saada e-kiri levi@presshouse.ee
- helista 660 97 97.

Väga mõnus asukohapõhine pildialbum on www.panoramio.com, mis kasutajate pildid Google Mapsi kaardile laiali paigutab. Ka Eesti kaardil jagub vaatamist tundideks.

Kuidas...

piltidele asukohta lisada

Arvutist pildivaatamise võib muuta märksa põnevamaks, kui iga foto teab, kus ta tehtud on. Nii on ka veel kümme aastat hiljem selgelt meeles, kus pildistatud koht täpselt asub. [digi] õpetab, kuidas pildid ja maakaardid kokku sobitada.

1

Mis on geotag?

Geotag ehk asukohamärk on pildile lisatav info, mis enamasti sisaldab geograafilisi koordinaate, kõrgusinfot ning kohanimesid. Andmed kirjutatakse pildi metaandmetesse, nii et foto ise jääb täpselt samasuguseks, aga arvutiprogramm või veebialbum saab hiljem aru, kus kaader üles võetud on.

2

Kasuta kaamera GPSi

Mõned uuemad kompaktkameerad on varustatud GPSiga. Sel juhul jääb kogu käsitöö ära - kaamera määrab ise pildistamise koordinaadid ning lisab vastava info pildifaili metaandmetesse. Osad kaamerad kuvavad lisaks numbrilistele koordinaatidele ka kuulsamate paikade ning vaatamisväärsuste nime ning võimaldavad otse kaamera ekraanilt nende kohta lisainfot lugeda.

3

Võta appi väline GPS

Kui aga kasutad vanemat kompaktkameerat või peegelkaamerat, pead GPS-seadme juurde ostma. Peegelkaamera jaoks müüakse ka spetsiaalseid GPS-moduleid, mis kaamera ühendatult kogu töö ise ära teevad. Kui sul aga juba GPS-seade olemas, saad kasutada ka seda, äärmisel juhul sobib isegi GPS-funktsionaalsusega nutitelefoni, kuigi pead

arvestama aku kiire tühenemisega. Idee on lihtne - sättid kaamera kellaaja õigeks ning paned GPS-seadme pildistamise ajal teekonda salvestama. Hiljem laadid kaamerast pildid ning GPS-seadmest teekonnainfo arvutisse, seal aga leiab spetsiaalne programm kellaaja põhjal igale pildile täpse asukoha. Väliste GPS-seadme kasutamise eeliseks on ka asukoha leidmise kiirus ning täpsus.

4

GPS, mis teeb töö sinu eest ära

Mugava võimaluse piltidele geoinfo lisamiseks pakuvad ka SD-kaardi pesaga GPS-seadmed. Suitsupakisuu-

rune aparaat salvestab kogu päeva jooksul läbitud teekonna, õhtul aga võtad fotoaparaadist mälukaardi ja pistad selle seadme vastavasse pessa (või kaardilugeja abil USB pesasse) ning aparaat kirjutab kõigile pildifailidele lisaks ka koordinaadid.

5

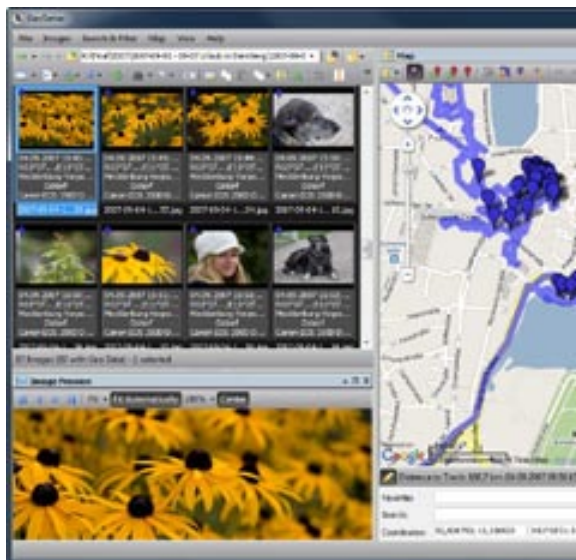
Asukoha saab lisada ka käsitsi

Kui sul GPS-seadet üldse ei ole, aga mäletad pildi tegemise kohta, saad fotole koordinaadid lisada ka käsitsi. Otsi pildistamispaik mõnelt internetikaardilt üles, pane koordinaadid kirja ning lisa EXIF-andmeid muutva programmiga pildile. Säärast funktsionaalsust pakuvad ka mõned pildihaldusprogrammid, näiteks Picasa. Koordinaate võid lisaks kaartidele otsida ka www.geonames.org andmebaasist kohanime järgi. Google Mapi veebilehelt koordinaatide kättesaamine on üsna tüütu, Google Earthi või kodumaise kaart.delfi.ee peal on asi lihtsam, aga tegemist on siiski käsitööga, mis ajab asja ära mõne üksiku foto puhul, aga vähegi suuremat hulka on mõistlik siiski automaatselt töödelda, pealegi on siis täpsus oluliselt suurem.

6

Video sobib samuti

Kindlasti ei maksa geoinfo kasutamisel piiruda üksnes fotodega. Ka videofailidele saab asukoha lisada ning mõned videokaamerad suudavad seda isegi automaatselt teha. Video puhul tundub sellise info vajalikkus esialgu üsna küsitavana, aga pidevalt arenevas veebimaailmas võib täiendav infokihit ühel hetkel uusi ja huvitavaid võimalusi luua, olgu selleks siis kontekstipõhised otsingud, kodanikuajakirjanduse erinevad vormid või uued meelelahutus- ja suhtlusvõimalused.

7

Mis sellest kõigest kasu on?

Esiteks aitab asukohainfo hiljem hõlpsasti tuvastada, kus üks või teine foto tehtud on. See võib esmapilgul tunduda tarbetuna (ma tean ju niigi, kus selle pildi tegin), aga aastate pärast ei pruugi üksnes fotot nähes küll enam meenuda, millises imelises Lõuna-Prantsusmaa külakeses konkreetne pilt tehtud sai (ja kuidas sa siis oskad sellesse pagariärisse tagasi minna?). Teiseks saab geoinfot kasutades koostada ägedaid animeeritud slaidisõusid või kaarte, mis iga paiga juures just seal tehtud pilte kuvavad. Geoinfo põhjal oskavad su fotod maakaardile paigutada ka mitmed fotohaldusprogrammid, samuti populaarsed interneti pildihoidlad, nt Flickr. Ja ka (kuri)kuulus ning kasulik Google Street View ei ole ju midagi muud kui fotode ja asukohainfo ühendus.

KRISTJAN KALJUND

AVASTA ENDAS
POPIKUNINGAS

MICHAEL
JACKSON
THE EXPERIENCE

Michael Jackson The Experience © 2010 Ubisoft Entertainment. All Rights Reserved. Ubisoft and the Ubisoft logo are trademarks of Ubisoft Entertainment in the U.S. and/or other countries. © 2010 Triumph International, Inc. All Rights Reserved. The Michael Jackson name and associated logos are trademarks of Triumph International, Inc. in the U.S. and/or other countries.

UUS MÄNG!

KAASAHAARAV HITTMÄNG

PS3/XBOX360 MÜÜGIL ALATES 19.11.2010 (PC 25.02.2011)

ASSASSIN'S
CREED
BROTHERHOOD

© 2010 Ubisoft Entertainment. All Rights Reserved. Assassin's Creed, Ubisoft and the Ubisoft logo are trademarks of Ubisoft Entertainment in the U.S. and/or other countries. "PlayStation" is a registered trademark of Sony Computer Entertainment Inc. Microsoft, Xbox, Xbox 360, Xbox LIVE and the Xbox logo are trademarks of the Microsoft group of companies and are used under license from Microsoft. Software platform logo (TM and ©) EASA 2008.

UUS MÄNG!

OSTA JA VÕIDA JÕULUVANA
KINGIKOTTI VINGEID AUHINDU!

PEAAUHIND

Playstation 3
320GB Move Edition

Lisaks veel:

1x Playstation Portable
Model 3004 (2 999,-)

Gamestar.ee kinkekaardid
3x 500 krooni
10x 100 krooni

Lahedad T-särgid

KOMPLEKTI VÄÄRTUS 6 499,-

Auhinnafond üle 12 000,- krooni
Jõuluhinnad kuni -50% gamestar.ee veebipoes

Videomängude ametlik maaletooja

GAMESTAR
LET THE GAMES BEGIN!

www.gamestar.ee

ALATI PARIM MÄNGUDE VALIK

Kuidas...

orienteeruda telerite terminoloogias

Henry Fordile kuulub lause: „Kui ma oleksin küsinud, mida minu kliendid soovivad, siis oleksid nad vastanud, et kiiremat hobust.” Et osata uusi võimalusi küsida, tuleb endale selgeks teha uue tehnoloogiaga seotud terminid.

Vaatame järgnevalt, mida tootjad siis meie eest välja mõelnud on, ja lisame sinna juurde ka maakeelse seletuse, et täpselt aru saada, mida need tarkpead selle all mõtleavad.

1 LCD TV
Traditsiooniline vedelkristall-ekraan, kus taustvalguse eest hoolitsevad kolm või enam CCFL külmkatoodega luminesentslampi. Ekraani energiatarve ei sõltu värvide hulgast ega toonist, kuna taustvalgus töötab kogu aeg.

2 LED TV
Uuemate LCD-telerite nimetus, kus katoodelampide asemel on kasutusel LED-taustvalgustus. Taustvalgustuse ehituse alusel jaguneb kaheks erinevaks tüübiks.

3 EDGE LED TV
Äärevalgustusega ekraan, kus LEDid asetsevad ekraani servades. Energiatarve on umbes 15% väiksem kui tavaliselt LCD-ekraanil, aga ei sõltu värvide hulgast ega värvitoonist, sest taustvalgustus töötab kogu aeg.

4 DIRECT LED TV
Otsevalgustusega ekraan, kus üks LED valgustab korraga paari tuhandet pikslit, võimaldab sujuvamalt reguleerida ekraani erinevate osade taustvalgustust. Energiatarve on võrreldes LCD-ekraaniga umbes 30% väiksem, sest tarve sõltub värvide hulgast ning värvitoonist – kõige enam energiat kulub valge pildi näitamiseks ning kõige vähem musta kujutamiseks. Kasutusel on ka sellised terminid nagu Intelligent Dynamic LED (Sony), Full LED (LG, Sharp), LED Pro (Philips).

5 OLED TV (orgaaniline LED)
Kiletehnoloogias valmistatud valgust kiirgav ekraan, ei vaja taustvalgustust. Värvide erksus ning kontrastsus on kordi suurem kui LCD- ja LED-teleritel. Voolutarve veelgi väiksem kui LED taustvalgustuse korral.

6 3D TV
Tähistab kolmemõõtmelist telerit. Lisaks 3D-märki kandvale telerile on vaja veel 3D-märki kandvat Blu-ray-mängijat ning 3D-meediat: filmi, kontserti või mängu. Kõige kaugemale on tänaseks päevaks jõudnud Sony, pakkudes 3D-telerite juurde PS3 mängukonsooli ning 3D-mänge, samuti on oodata Sony Picturesilt ka 3D-filme.

7 Full 3D TV
Teler, millel on sisseehitatud 3D-saatja ning komplektis kaasas vähemalt üks paar 3D-prille.

8 3D-Ready TV
Teler, millele peab juurde ostma nii 3D-saatja kui ka 3D-prillid. NB! Teiste tootjate prillidel puudub riskasutus – prillid, saatja ja teler peavad olema sama tootja omad.

9 LAN
Võimalus ühendada teler võrgukaabli kaudu interneti. Üldjuhul saab vaadata-kuulata vaid tootja poolt pakutavaid teenuseid. Üle neti toimub tarkvara uuendamine. Toimib ka muusika, fotode ja filmide mahamängimine koduvõrgust.

10 WiFi
Telerisse sisseehitatud WiFi-kaart, millega saab ühendada teleri interneti. Üldjuhul saab vaadata-kuulata vaid tootja poolt pakutavaid teenuseid. Üle neti toimub tarkvara uuendamine. Toimib ka muusika, fotode ja filmide mahamängimine koduvõrgust.

11 WiFi Ready
Teleril on tarkvaraline tugi WiFi kasutamiseks, juurde on vaja osta just sama tootja WiFi-pulk teleri jaoks, teiste tootjate WiFi-pulgad ei toimi.

12 DLNA (Digital Living Network Alliance)
Standard digitaalse meedia vahetamiseks koduvõrgu seadmete vahel. Kasutaja ei pea vaeva nägema tarkvara installimisega. Ühenda seadmed koduvõrgu võrgukaabli või WiFi kaudu ning kõik jagatud failid on seeläbi kättesaadavad teistele seadmetele.

13 Refresh rate
Pildi värskendussagedus LCD-ekraanil, mõõdetakse hertsides.

14 Hz
Näitab, kui mitu kaadrit sekundis vahetub pilt ekraanil. Euroopas 50, Ameerikas ning Jaapanis 60 Hz. Normaalse 3D vaatamiseks on vajalik vähemalt 200 Hz: 100 kummagi silma jaoks. Paremad LCD-ekraanid pakuvad täna juba 400 Hz. Plasmapaneelide 600 Hz värskendus toimib teistmoodi – tarkvara uuendab ekraani vaid osaliselt ning nende osade korutus annabki kokku 600 Hz. **HEIGO ENSLING**

Kuidas...

Androidil silma peal hoida

Kui on midagi, mis inimesi nutitelefoni juurest eemale hirmutab, siis kindlasti see, et telefon võib hakata ise internetis käima. Õpetame HTC Desire näitel, kuidas telefonil jooksvalt silma peal hoida, et kuu lõpus arvel üllatusi poleks.

1

Kõik on turul olemas

Kui sa pole oma telefoni veel rakendusi juurde sikutanud (väheusutav, aga ei või iial teada), siis nüüd pead sa seda ikkagi tegema. Desirel endal ei ole kaasas ühtegi põhjalikku võrguliikluse jälgimise programmi, sestap peame neid otsima Android Marketist.

Käivita rakendus Market, selle leiad rakenduste nimekirjast poekotikesega ikooni alt.

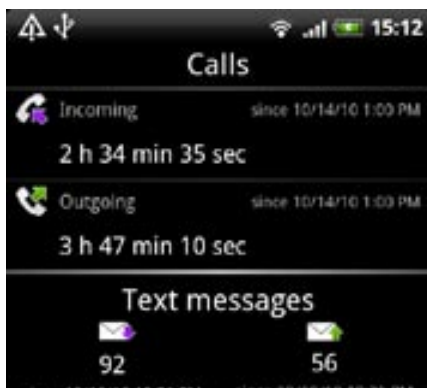

2

Kõneaeg, sõnumid, teavitused

Käivita Market ja tipi otsingulaht-risse Stats Free. Arendajale tuleks viitsa anda nii iseloomutu ja üldsõnalise nime eest, aga hea õnne korral leiad selle Marketist kiiresti üles rakendusele iseloomuliku nurga peal seisva ristkülikukujulise sinise ikooni järgi. Installe rakendusi. Kui oled paranoiline, siis ära märgi ruutu Allow automatic updating.

Käivita rakendus. Stats oskab lugeda telefonist välja info selle kohta, kui mitu minutit on sul olnud sissetulevaid või väljaminevaid kõnesid, kui palju on saabunud ja saadetud tekstisõnumeid ning kui palju on kasutatud andmesidet.

Avakuval näed pelgalt statistikat, kuid kopsates sõrmega mõne infovälja peal, näiteks 2G/3G/4G ruudul, avaneb kuva, kust saad seada seda tüüpi andmetele piirangu, mille ületamisel telefon sulle sellest märku annab. Nii saad panna telefoni hoiatama enne igakuise limiidi ületamist. Teavitust saab seada igat tüüpi lugeritele, nii kõneaaja, sõnumite, andmeside kui WiFi-ühendusele.

3

Jooksev statistika

Alati ei piisa sellest, kui kuskil on loendur, mis kohusetundlikult bite ja baite kokku loeb. Vahel on vaja, et jooksev statistika oleks kogu aeg silme ees. Näiteks kui arvutist läbi telefoni interneti kasutada (HTC Desire seda võimaldab), siis tahaks ikka iga mõne minuti järel näha, kui palju andmemahutu kasutatud on. Selleks otstarbeks sobib väga hästi rakendus nimega Data Counter Widget. Leia see Marketist ja installe.

Kasutada saad sa seda rakendust kahtemoodi. Kui sa selle lihtsalt rakenduste kuvalt käivita, siis näed tüüpilist musta ek-

raani jooksva statistikaga. Sealt saad valida statistika kuvamise kas kuu, nädala või päeva kaupa.

Teine ja märksa kasulik võimalus on lisada vidin telefoni töölaual. Hoia näppu töölaual vabal kohal mõni sekund. Avanevast menüüst Add to Home vali esimese käsk Widget. Otsi nimekirjast üles rida Data counter (2x1) ja tonksa seda. Lisa vidin ekraanile ja nihuta see sobivasse kohta. Mõne hetke pärast tekivad sinna numbrid sinu jooksva WiFi ja andmeside kasutuse kohta. Vidin ei uuenda infot reaalajas, vaid iga mõne minuti järel.

Nüüd näed telefoni ekraanilt kogu aeg, kui palju sa oled juba andmemahutu kasutanud, ja oskad arvestada, kui palju tohid veel kasutada.

4 Statistika rakenduste kaup

Leia Marketist rakendus nimega Network TrafficStats Lite ja installe see. Erinevus tavaliste võrguliikluse loendurite ja selle vahel seisneb selles, et see rakendus oskab andmemahutu näidata rakenduste kaup. Kui rakenduse käivita, siis kuvatakse sulle nimekirja kõige enam andmevahetust põhjustanud rakendustest.

Klõpsates rea Total GPRS/EDGE/3G või Total Wi-Fi peal, näed sa rakenduste netikasutuse ajalist graafikut. Selle põhjal on lihtne välja selgitada, millal täpselt rakendus netis käis ja mis ajavahemikus täpselt see metsikult suur andmevahetus ikkagi siis toimus.

SVEN VAHAR

Kelle viga?

Tere. Loen teie ajakirja suure huviga ja ükspäev tuli selline mõte (ma ei tea kas see on juba [digi] läbi käinud), et kui näiteks osta internetipoest telekas ja koguseks panna 1 ja pärast osta sama telekas ja koguseks panna -1, siis osadel firmadel näitab ostu summaks 0 krooni. Mis siis saab, kui ostagi sellisel viisil endale telekas? Kas tegu on vargusega ja kas saab ka selle eest kuidagi karistada või on lihtsalt see firmade enda probleem. Parimat soovides, Janar

Jah, tegemist on pettusega. Kui süsteem väljastaks ekslikult sulle nullkroonise arve, oleks see tootja vastutus, aga kui sa spetsiaalselt üritad süsteemi petta, siis on see juba pahatahtlik tegevus. Meie seda häkkimiseks ei nimetaks, see on pigem viletsalt tehtud süsteemi nõrkuste ärakasutamine. Mõtles selle peale, et kui poe uks jääb ööseks irvakile ja sa poest endale teleri koju tassid, siis oled sina ikkagi varas ja sa ei saa pageda selle taha, et mis nad siis jätavad ukse lahti. Küsimuse püstitus on aga sellegipoolest hea, sest tõepoolest leidub veebipoode, kus tegijad pole tasemel olnud ja kus on nii- või naasuguseid apsakaid. Kui satud mõne sellise otsa, siis on nii kõige õigem esmalt tegijatele teada anda, et nende lahendus on auklik. Kui nad on ausad ja väarikad tegijad, annavad nad ehk sulle veidi oma poest krediiti, aga kui nad hoiatust ignoreerivad, siis teata sellest ka teistele, sellest poest tasub igal juhul eemale hoida.

Burnout võtab oma nime tõsiselt

Tere. Nimelt mul selline jama, et kui ma avan sellise mängu nagu „Burnout Paradise“ arvutiversiooni, siis saan mängida kusagil 20 minutit ja arvuti hangub või läheb üliaeglasteks. Uuris Task managerist, milles probleem. Ja seal ütles, et System Interrupts võtab mu CPU'st 90-100% ära. Milles on jama? Jaan

Jama mäng paistab olevat. Mitte mängu enda mõttes jama, see on juba maitse asi, aga tehnilise poole pealt jama. „Burnout Paradise“ on konsoolimäng, mis on hiljem PC peale portitud, ja nagu paljude rahulolematute kasutajate kurtmise järgi võib järeldada, pole seda tehtud mitte just kõige edukamalt. Probleem paistab olevat selle konkreetse mängu ja draiverite koostöös. Selle mängu nõuded arvuti riistvarale ei ole kuigi suured, seega ei tohiks probleem olla ülekuumenemises. Sarnaseid probleemeid mängu on teisisi, näiteks „Sacred 2“ on kurikuulus selle poolest, et mõne arvuti peal saab seda Windows 7 all hea planeetide seisu korral tööle ühilduvusrežiimis, aga mõnel arvutil ei saa sootuks. Muud ei ole sulle soovitada, kui et passi peale mängu uutele võimalikele parandustele ning hoida oma kii-

ERITI HEA KÜSIMUS

Enter.ee petab raha välja

? Kõigepealt tahtsin öelda, et teete ikka suurepäraselt ajakirja, olen lugenud seda juba terve aasta. Põhiline asi, mille pärast kirjutasin, on see, et mul on üks probleem. Hiljuti ostsin Enterist endale uue mängu, maksin internetipanga kaudu ära ja öeldi, et pakk tuleb neljapäeval Eesti Postiga. Selle kohta saadeti ka meil. Ootasin neljapäevani ära, aga ei tulnud. Proovisin meili saata - ei vastatud, helistasin - telefon välja lülitatud, Skype - ei mingit vastust. Siis tekkis kahtlus, et see veebileht ei toimigi enam üldse, ja tekkis küsimus, et kui nad ei toimi enam üldse, miks siis lehel on kõik olemas, nagu nad ikka veel müüksid kaupa, ja miks nad lasevad maksta. Tundub, et 350 krooni

mängu eest ongi läinud. Mattias

D Enter.ee kohta olid meil ka juba varem kahtlused, netipoodide testi tehes juhtisime tähelepanu nende viletsale turvalisusele ning meile lubati, et sellega kohe-kohe tegeletakse, kuid lubaduseks see jäigi. Ka meie ei saa nende ühendust ja seepärast tahame siinkohal hoiatada kõiki lugejaid selle veebipoole eest. Kuna sa pole ikka veel kaupa kätte saanud, aga raha oled ära maksnud, siis on sul õigus see tehing pangas vaidlustada. Võta isikut tõendav dokument kaasa, mine pangakontorisse ja räägi oma lugu ära. Sul on võimalus oma raha tagasi saada. Ära sa seda asja küll mitte mingil juhul niimoodi jäta. Mine kohe homme pankas asja uurima.

bistiku ja graafikdraiverid värsketena.

Mina jälle tahan, et arvuti ise ärkaks!

Alles hiljuti oli juttu sellest, et arvuti lükkab öösel ennast ise sisse. Kuid kuidas saab teha nii, et arvuti ennast ise magamisest või talveunest kindlal kellaajal sisse lülitab? Näiteks, panna kell 12 arvuti Sleepi peale ja tahan, et arvuti oleks hommikul kell 5 sees. Arvuti ise sisse lülitada pole aega. Lugu on selles, et hoian üleval ühte serverit ning tahan, et see oleks üleval võimalikult palju. Kuid VPS'i või Dedicated serverit osta ei taha ning öösel ei tahaks, et arvuti valjult undaks. Teine küsimus on ka. Mul oli läppari peal Windows Vista, kuid see mulle väga ei meeldinud ning umbes 2 kuu pärast pannin arvutite XP peale. Kuid mulle meeldis Vista juures üks asi: Nimelt sai seal ekraani n-ö snippida ehk teha ekraanist pilti nii, et sai ise valida, kustkohast pilti teha. Kahjuks

seda võimalust XP-l ei ole. Olen guugeldanud küll, kuid midagi kasulikku pole veel leidnud. Kas saaksite soovitada mõnda sellist programmi? Rasmus

Sinu esimesele küsimusele on väga lihtne vastus. Windowsiga arvuti pole üldse keeruline sundida ise ärkama õigel ajal eeldusel, et see on suikvelrežiimis. Kävi Task Scheduler ja loo seal uus ülesanne (task). Vali Create Task, mitte Create Basic Task, sest viimane ei paku vajalikke võimalusi. Sa pead looma mingi suvalise ülesande, nt mingi programmi käivitamise ja seejärel täpsemates seadistustes määrama, et arvuti selle täitmiseks üles äratatakse. Windows 7 korral on see Task Scheduleri vahekaardil Conditions, seal on markeruut Wake the computer to run this task. See ongi see, mida sa vajad. Vastuseks teisele küsimusele soovitan näiteks sellist programmi nagu Snippy, mille leiad siit: www.bhelpuri.net/Snippy.

Säästa kuni

ostes Adobe® Creative Suite® 5
Student and Teacher
Edition tooteid

Adobe
Acrobat® 9 Pro

2099.-

Adobe Creative Suite 5
Design Standard

4399.-

Adobe
Dreamweaver® CS5

2099.-

Adobe Creative Suite 5
Design Premium

5999.-

Adobe
Flash® Professional CS5

2599.-

Adobe Creative Suite 5
Web Premium

5999.-

Adobe
Photoshop® Lightroom® 3

1299.-

Adobe Creative Suite 5
Production Premium

5999.-

Adobe
Photoshop® CS5 Extended

3499.-

Adobe Creative Suite 5
Master Collection

9999.-

Adobe Student and Teacher Editions tooted on õpilastele, õpetajatele, koolipersonalile ja teistele koolitajatele, kes vastavad Adobe poolt esitatud nõuetele. Selleks, et tarkvara saaks kasutada, nõutakse pärast tarkvara soetamist tõendit nõuetele vastavuse kohta. Nõuetele vastav isik võib osta ainult ühe litsentsi igast Adobe Student and Teacher Edition toote versioonist.

Litsentsi võib kasutada ainult eraisiku isiklikus arvutis.

Tooted on saadaval arvuti- ja fotokauplustes üle Eesti.

Hinnad sisaldavad 20% käibemaksu.

Lisainfo ja hulgimüük: Essen RFK OÜ, tel. 621 2813; info@e-hulgi.ee

Adobe, Acrobat, Creative Suite, Dreamweaver, Flash Professional, Lightroom ja Photoshop on kas registreeritud kaubamärgid või firma Adobe Systems Incorporated kaubamärgid Ameerika Ühendriikides ja/või teistes riikides. Kõik muud kaubamärgid on nende omanike omand.

Tulistamismängude uus ja rikas kõrgpunkt

„Call of Duty: Black Ops” startis kohe kõigi aegade tulusaima mänguna, võites eelmist liidrit ehk sama sarja viimast mängu „Modern Warfare 2”. Pole ka ime – „Black Ops” on mängumaailmas sama kiirelt ja kõrgelt lendav täht nagu SR-71 Blackbird lennunduses.

Uus „Call of Duty” võtab käsile uue ajajärgu – külma sõja. Meeldetuletuseks: see oli üle 40 aasta kestnud poliitiline pingeseis USA ja N. Liidu vahel Teise maailmasõja lõpust kuni N. Liidu lagunemiseni. Kampania rännutab mängureid ringi enamasti 1960ndatel ja USA relvakangelaste nahas, kuid madistada saab ka kaugemas minevikus teise rahvuse esindajana.

Adrenaliinirohke ekskursiooni põhilised sihtkohad asuvad sotsialistlikes maades, nagu Venemaa, Vietnam ja Kuuba; tina külvatakse džunglist lumeväljadeni. Kuna *black ops* viitab salategevustele, siis viiakse mängijad sobivalt kohtadesse, mis olid või on isegi tänini kinnised alad.

Mürgine gaas on popp

Põhilugu keerleb mürgaasi ümber, mida Vene kindral tahab USA peal lahti lasta. Keemiarelva teema pole halb alus, aga sarnaneb kummalisel kombel liigagi nädal varem ilmunud teise Activisioni märuli „007: Blood Stone’iga”. Keerdkäikudega loo autoriks on David S. Goyer, kellele see on esimene mänguprojekt.

„Call of Duty” seeria on lemmikuks tõusnud, kuna on alati kaasa toonud midagi uut ja värsket

Oleme jõudnud aega, mil enamik mängudest kannatab kroonilise uudisuse puudumise all. „Call of Duty” seeria on lemmikuks tõusnud, kuna on alati toonud midagi värsket. Sarnaselt jätkab „Black Ops”, mis muuhulgas leiab endiselt tulistamismängudele haruldasi või uusi kohti. Näiteks Siberi sunnitöölaager, Baikonuri

Hetki, kui midagi ei toimu või kurjameid sihikul pole, sellest mängust ei leia.

kosmodroom ja Castro Kuuba Sigade lahe dessandi ajal. Isegi lennundusajaloo särav täht SR-71 on leidnud rolli!

Viiakse ka mängudes juba külastatud paikadesse. „Black Ops” alustab uut valitust Vietnami sõjakoldes (õige pea järgnemas „Battlefield: Bad Company 2 Vietnam” ja „Men of War: Vietnam”), mille teemal tuli aastaid tagasi mängu nagu see ni pärast vihma. „Black Opsi” erinevus seisneb selles, et kõik on paremini välja pakutud, olgu see siis eeskujulik mängumehaanika või dramaatiline õhkkond.

Näiteks esitatakse Oscari saanud filmist „The Deer Hunter” tuntud Vene ruleti stseeni ning kopteriga madin on huvitavam kui „Medal of Honor” analoog. Kõik varieerub nii kiiresti ja sujuvalt, et mängija ei teadvustagi astet, millal luureloik lahinguks muutus, mismoodi kaklus kopteri allatoomiseni jõudis või kuidas ta äkki

mõne liikumismasina relva taga päästiku-sõrmega veelgi suuremat kaost tekitab. Üllatusi tuleb iga teise nurga tagant.

Kuna miski polnud katki, on mängitavus peaaegu samaks jäänud. Tervis on taastuv, korraga on kaasas kuni kaks relva, saab sprintida ja tulistamine on tulusam läbi sihiku vaadates. Uutest relvadest väärrib äramärkimist lahe amb.

Staarid ja muud tähtsad ninad

Kui kõlomas pole ajastule kohased muusikapalad, täidab õhku end „World at Wariga” tõestanud Sean Murray muusikaskoor. Hääli on lugema pandud korralik staariarmee. Kuulsamad nimed on Gary Oldman, Ed Harris ja Ice Cube, kuid nad pole ainukesed filmihuviliste tuttavad. Peale selle mängivad rolli ajaloolised suurnimed, nagu John F. Kennedy, Robert McNamara ja Fidel Castro. Sarnaselt Infinity Wardi

Vasta ja võida: Millised olid 2010. aasta kolm parimat mängu?

[digi] paneb jälle kokku oma lugejate lõppeva aasta lemmikmängud! Saada enda esikolmik enne 20. detsembrist aadressile play@digi.ee. Kõigi vastanute vahel loosime välja **Razeri** laheda mängurihiire **Lachesis 5600**.

Peategelasi on jälle mitu, mis annavad võimaluse näha „musti operatsioone“ läbi erinevate sihikute ja vaatenurkade.

Mäng sobib, kui sulle meeldivad ...

„Call of Duty“ seeria

„Medal of Honor“

TEINE ARVAMUS

Mitmikmäng? Tänan, aga ei!

„Battlefield Bad Company 2” mitmikmäng on FPSide iPhone – pärast proovimist tahaks kõike sellega võrrelda. Tõesti, BFBC2 on uskumatult hea kokteil, kuhu on kokku segatud õnnestunud reeglid, hea pilidikvaliteet, mitmekesised kaardid ja relvade simulatsioon ning samas lihtsus, spartalikkus. Kui BFBC2 lubab rakendada „kata-sööstan” taktikaid, nagu osad meist sõjaväes on õppinud, siis „Black Ops” on FPSide Disneyland, mis ei jäta milleski ehtsat muljet. Lisaks soovivad kaardid quake’likku jookse-ja-tulista taktikat.

Kui lisada sinna „Blair Witch Projecti” filmist tuttav südant läikima ajav kaamera, siis vähemalt minu mängumenuusse „Black Ops” kuuluma ei hakka. **MART PARVE**

Nagu sarjas tavaks saanud, siis saab plahvatusi korraldada mitte ainult jalamehena.

„Modern Warfare’i” teemaliiniga seob ka Treyarch „Black Opsi” eelmise mänguga „World at War”, tuues üle paar tegelast.

Madin töötab küll vanal tuttavatel IW 4.0 graafikamootoril, kuid on tänu kaasajastamisele säilitanud kena pildi. Mis veelgi tähtsam – „Black Ops” on alati vaatamänguline. Pidevalt toimub midagi: kui selleks ei ole suured plahvatused või muud sõjategevusega kaasnevad visuaalid, siis kaamera vaatenurk või detailirikas taust.

Kaasa aitavad sissekirjutatud juhtumised, näiteks aegluubis löigid või mõne kaasvõitleja osav etendus. See ongi „Call of Duty’d” kui koridor-tulistamised kütkestavaks teinud.

Realism pole alati lõbus

Jäsemete lendamine ja ülekuulamise piinastseenid on juba nii tavaliseks muutunud, et enam ei vaevuta selle pärast kisada. Küll on aga mõned mängurid üllatunud, miks on 1960ndatesse viidud tolle aja kohta veidi utoopilist relvastust. Näiteks erinevad optilised sihikud.

Meie ütleme selle peale, et see on vaid mäng, ja kui see detail mitmekesistab mängitavust, mida ta natuke teebki, siis las olla. Natuke kõlavam on Kuuba kriitika, mõnele on Castro tagaajamine vastukarva. Mänguri seisukohalt on kõige suurem mure aga ebasujuv kaadrivahetus. Arendaja on aga veaga kursis ja tilgutab tasapisi parandusi.

Taas on kaasas suurepärase mitmikosa. Häid ja mitmekesiseid kaarte on 14,

neil saab sõdida lausa kaheksal viisil: surmamats, punktide vallutus, pommipanek, lipuvarastamine ja nende variatsioonid.

Mängija teenib vastavalt saavutustele vajalikku mänguvaluutat, kogemuspunkte ja tõuseb karjääriredelil. See lukustab lahti uut relvastust ja relvatäiendusi, oskusi ja igasugust visuaalset kama. Oma tegelaste loomine on pea et rollikalik, sest sättevõimalusi on rohkelt.

Niikaua kuni mängija pole jõudnud meeldivama relvastuse ja varustuse avamiseni, on enda eest seismine paras katsumus, eriti seetõttu, et üle on kollinud suur hulk eelmiste mängude mitmikosade ässasid. Tasemetel tõusmine ei võta aga liiga kaua aega, eriti kui keskenduda ka lisakogemuspunkte ja autasusid toovate eriülesannete täitmisele.

Kogemuspunkte annavad mitmed tegevused: kellegi ravimine, kättemaks, rünnaku alt päästmine jne. Lahingus mitme järjestikuse frag’i järel saab appi tellida luure- või pommituslennuki, lahingu- või lisavarustusega transpordikopteri, miinipildujatule, raketid, koera ja muud.

Ootuspäraselt on servereid ja võrgus

Taas on kaasas suurepärase mitmikosa, häid ja mitmekesiseid kaarte on 14, neil saab sõdida kaheksal viisil

Call of Duty: Black Ops

Hind: 899 krooni

Müügil: Gamestar.ee

Millega mängida? Arvuti (testitud), PS3, Xbox 360, Wii

Mängu nautimiseks on vaja: kahetuumaline protsessor, 2 GB mälu, 256 MB graafikakaart Geforce 8600GT / Radeon X1950Pro

mängijaid palju. Kui tundub, et võrgumängu tase on nautimiseks liiga raske või on soov lihtsalt massiivse võimaluste laviiniga enne õiget sõda tutvuda, saab treenida arvuti juhitud vastastega tapeldes, tehisintellekti osavust saab ise reguleerida. Treenida saab siiski vaid surmamatsi.

Elavate surnute tagasitulek

Kuna natsisombide lainete üleelamine „World at Waris” osutus nii suureks hitiks, et iPhone’ile tehti sellest lausa eraldi mäng, siis pole imestada, et sombide rünnakutele saab taas vastu panna.

„Black Ops” on Treyarchi neljas panus ülipopulaarsesse FPS-seeriasse, mis paneb ta samale pulgale Infinity Wardiga. Kuigi see on nende esimene Teise maailmasõja väline „Call of Duty”, pole mõtet küsida, kas stuudio uude ajastusse astumine on Infinity Wardi eduga võrreldav. Paremg, sest juba nimetab Activision Treyarchi „Call of Duty” põhitegijaks.

LEHO LAHTVEE

KOKKUVÕTE

Pingeline ja mitmekesine kampaania, tohutute võimalustega mitmikosa, visuaalselt väljapaistev ja akustiliselt kaasakiskuv. Kõik on paigas!

HINNE

Sõjajumal tegi seda jälle!

Kui kevadel PS3-le ilmunud märuliseiklus „God of War III” pakkus võrreldes eelkäijatega sarnase mängitavuse juures küllusesarvest visuaalset naudingut, siis sarja värskem mäng PSP-l „God of War: Ghost of Sparta” tõstab taas au sisse vana hea mängitavuse.

Ja nii ongi, „Ghost of Sparta” madin ei tähenda ainult õigel ajal kiiresti katarsises õige nupu vajutamist, vaid midagi palju enam. Asja sõjajumala tiitli saanud (tegevus toimub esimese kahe mängu vahelisel ajal) Kratosse vastu astuvad pidevalt mütolooeliste elukate ebaseadlikud kombinatsioonid. Mõned ründavad lähedalt, teised kaugelt, mõned õhust, teised teleporteeruvad - peale kiirete reflekside on vaja ka mõttetööd teha ja eluküünal kustub sageli.

Kellade ja viledega

Seda kõike on muidugi sarjas nähtud varemgi, kuid seekord tuleb see kuidagi eriti hästi esile ning madina ja pildilise ilu vahel valitseb nauditav tasakaal. Bossivõitlusi on mitmeid, kuid ka need rõhutavad rohkem mängitavust kui välist ilu.

Punast värvi annavad juurde uued ja mõned vanad, kuid natukene muudetud vastased. Värsket õhku lisavad ka turvisega elukad, millest saab jagu spetsiaalse uue, aeglaselt taastuva erivõimega, mis tähendab, et alati ei tasu lahingus pea ees rünnata. Lugu on ühe sammu kaugusel Ladina-Ameerika seebika peredraamast

„Ghost of Sparta” ei ole nii laiahaardeline ja eepiline kui „God of War III”, kuid see-eest peaaegu sama pikk

ning keerleb Atlantise ja Kratosse kadunud venna Deimose ümber.

Kindlasti ei ole see nii laiahaardeline ja eepiline kui „God of War III”, kuid see-eest peaaegu sama pikk ja mängulõbu kestab tunduvalt kauem kui sarja esimeses PSP-mängus „Chains of Olympus”. Mängu pikendavad tavapärasel väljakutsel ja areenid.

Graafika on kõhklusteta parim, mida PSP pisikeselt ekraanilt meile on näidatud - nagu „God of War III” graafika oleks sinna sisse pressitud. Põlevad linnad, võimsad tuhapilved ning suurelik jumal Kratos selle kõige keskel ülimalt efektselt rahmel-

Võite kolm korda arvata, kes on süüdi selles, et Atlantis peagi merepõhja vajub.

Efektne, pöörane, kiire, brutaalne - selliste sõnadega saab mängu iseloomustada.

damas ei jäta kedagi külmaks. Kõige hämmastavam selle juures on, et laadimisajad praktiliselt puuduvad, isegi mängu alustades kulub sellele kolm-neli sekundit. See tähendab fantastiliselt head optimeerimist, mis teeb kogu mängu ülisujuvaks.

Kõigest 37 töötajaga mängustuudio Ready at Dawn on hakkama saanud suurepärase mänguga, milles on alles sarja ise-

God of War: Ghost of Sparta

Hind: 499 krooni

Müügil: Gamestar.ee

Millega mängida? PSP

loomulik konkreetne ja nuppudele hästi alluv madin koos mängutempot muutuva hõlpsate füüsikamoistatuste ja täiendavate relvade ja võimetega.

Kõik see tipneb pophilitiliku produktsiooniga, sest iga menüüaken, noot, sõna ja liigutus ekraanil on viimse kui hoolika pintslitõmbeni viimistletud. Tõsiasi on aga see, et pere noorematele võsudele see siiski sobilik ei ole.

„Ei, see on alles algus!”

Kas tasub sarja uute mängudega pikendada? Raske öelda, ma ei lootnud „Ghost of Spartast” palju ning seda suurem oli üllatus tõeliselt õnnestunud mängu üle. Ehk peaks siiski „God of War” lõpetama veel siis, kui see on tipus? Sest me ju ei taha, et Kratos muutuks tüütuks ...

MARTIN METS

KOKKUVÕTE

„God of War: Ghost of Sparta” on läbi aegade parim mäng, mis PSP-le üldse välja tulnud, ja annab hea põhjuse endale Sony pihukonsool osta.

HINNE

Rallis on tohutu adrenaliin

Kolme nädala jooksul ilmusid FIA kahe populaarseima kihutamissarja ametlikud mängud arvutile, PlayStation 3-le ja Xbox 360-le: Briti Codemastersi tallist „F1 2010” ja Itaalia Milestone'ilt „WRC: FIA World Rally Championship”. Ja mõlemad on head!

Kui enne litsentsi Codemastersile minemist tegi Sony ikka mõned F1-mängud ainult oma platvormidele, jättes vahele vaid paar aastat, siis ametliku WRC mänguta on möödunud viis aastat. Ka enne seda olid rõõmupäevad pool dekaadi ainult Sony konsooliomanike tubades, kuni Evolution „MotorStorme” vorpima hakkas. Mida küll arvutiralli fännid „Colin McRae Rally” sarja mängudeta teinud oleks?

Elmise oktoobri rõõmu-uudis, et WRC mäng tegemisel, oli aga kahtlase varjundiga - arendaja Milestone'i senise portfoolio tõttu. Itaalia mainekaim mängustuudio on küll keskendunud kihutamistele, aga nende viimase kümnendi kimamised on ainult asfaldil ning pealegi rohkem mootorratastel. Hiljutine „Superstars V8” diilooogia samanimelisest Itaalia autoringraja liigast võeti samuti leigelt vastu.

Ei läinudki kraavi

Õnneks põialde pihus hoidmine aitas. „WRC” nautimise eelduseks on küll ralli-õnne olemasolu, kuid kel see juba sees, leiab rohkelt lõbu. Karjäärireedel on pikk, andes võimaluse ronida nõrgematest autodest tippmasinate ja tähtsamate võistlusteni, kus enda ostetud ja kaunistatud autode asemel saab sõita tipptiimide ridades. Lisaks saab käsile võtta üksikuid etappe, rallisid või meistrivõistlusi, et rekordeid purustada.

Mitmikosa käib üle interneti ja vajalik on GameSpy konto (tasuta). Kohaliku võrgu toe puudus on kurvastav. Kuni 16 mängijat saavad sõita üksikuid sõite, rallisid või meistrivõistlusi ning valida kõikide masinate vahel. Teisi sõitjaid näeb varjudena ja möödumised käivad vastasest läbi sõites. Eksisteerib ka Hot Seati võimalus, mis laseb kuni kolmel mängijal ühe arvuti taga kordamööda samu sõite läbida.

Citroënid, Fordid, Mitsubishid, Subaru ja teised autod on jagatud viide klassi. WRC kõrval on sel aastal alanud sari S-WRC, P-WRC, esiveoliste J-WRC ja boonuseks vana hea Group B - legendaarsed ülivõimsad maanteemürsud. PS3 ja Xbox 360 omanikud peavad Group B autode-paki soovi korral juurde ostma.

Realistlikkuse tagaajamine on tekitanud sellise kentsaka olukorra, kus Monster World Rally Teami autol seisab uhkelt „DiRT 2” kleps - tiimi sõitja Ken Block on ju „DiRTi” seeriaga tihedalt seotud. Ken on üks 58 reaalsest rallisõitjast, kes

Vana Playstation 2 aegse „WRC” graafika võite ära unustada, autod lausa säravad!

Punktist punkti sõidud on hästi disainitud, on erinevaid kurve, künkaid-kaldeid, ohukohti ja nähtamatuid nurki

konkurentide nimekirjas. Olemas on nii Loeb, Solberg, Hirvonen, Grönholm kui ka paar eestlast.

Mängu 78 teed on jaotatud 13 paiga vahel üle maailma, igas 6 rada. Punktist punkti sõidud on hästi disainitud, on erinevaid kurve, künkaid-kaldeid, ohukohti (ka paar nähtamatut nurka), teekate vahetub raja jooksul mõnikord mitu korda. Aga kuna sõite löigud on korduvad ja pööratud, kaob lõpuks värskus.

Enamasti kulgetakse kuival kruusal, kuid on ka vesist ilma, samuti on muda- ja mõned asfaldirallid. Külustatakse Soomet, Saksamaad, Prantsusmaad, Türgit, Hispaaniat, Portugali, Bulgaariat, Uus-Meremaad, Jaapanit, Jordaaniat, Suurbritanniast, Mehhikot ja lumist Rootsist.

„WRC” jagab graafikamootorit „Superstars V8” mängudega. Pilt pole just parim, kuid piisavalt hea, et mängulusti mitte segada. Küll võiks vaatekaugus parem olla, sest praegu tekib rajaäärne muru liiga nina ette. Purustuste visuaalne külg on rahuldav, kuid „DiRTides” on see parem. Positiivne noot on see, et kuna „WRC” ilu ei küündi „DiRT 2” tasemele, jookseb mäng ka veidi nõrgemal riistvaral.

Korduvad helid

Muusikataust on ainult menüüdes. Heliefektid on asja äraajamise tasemel. Autod mõrgavad ja rehvid kiunuvad, kuid kolksude varieeruvus pole suur. Millegipärast tekib lumevalli riivates sama heli kui teiste materjalidega kokku puutudes.

Kaardilugeja on ilmeka, kuid vigu teeb temagi, eriti sektoritulemuste raporteerimisel. Tihti lähevad sassi parima sektoriaja, liidrikoha ja nigela tulemuse kommentaarid. Peale selle, et endale saab paariliseks valida kas mehe või naise, on teretulnud võimalus valida viie astme vahel, kui palju teed ette loetakse - kiiremate autode puhul võib hiline teave viia väl-

Enamasti istuvad ärevalt tooliläärel „sada sees” meetreid mõttes ainult rallifännid.

japääsmatusse olukorda. Ralli on ala, kus iga väike viga annab tunda.

Lihtsamatel tasemetel on „WRC” kerge. Mängitavus, eriti nelikveoliste autodega, tuleb kiirelt käppa. Uustulnukatele on lisatud kamaluga abisid, mis aitavad pidurdada, käike vahetada, stabiliseerida, vastaste kiirust muuta ja autot vähem launevaks teha, see on aga niigi andestav.

Katkise auto remontimiseks on ajakrediit. Parandust saab juhtida nii arvuti soovitusel usaldades kui ka detailidesse sukeldudes. Et masinat vähem lõhkuda, saab seda oma sõidustiilile vastavaks sättida, kuigi parameetrite mõjude tundma õppimiseks läheb aega. Kahjuks puudub ülevaatlilik eelseisva raja kirjeldus, mis laseks paremaid otsuseid langetada.

Valida on viie liikumisvaate vahel: kaks selja tagant, kaks kokpitist ja üks mootorikattelt. Vanad kalad eelistavad istmekoha vaadet ja rooliga väntamist. Siin on aga

mõned mängurid hädas, sest rallimängu- na on „WRC” roolide toetus kesine (vaid 15 mudelit) ja seadistusest jääb vajaka.

„WRC” on küll pingeline, aga pärast mõnda tundi sooviks lisa. Keskkonnad on kenad, aga ootamatusi ja oh-sa-üllatusi ei paku. Oleks võidud kas või laenata kasutatud ideid, nt teed ületavad metsloomad, teel pildistavad fotograafid, avarii teinud kaasvõistleja teepervel, pea kohal tiirutav kaamerakopeter.

Liiga aus ja hea

Ausalt kihutamine on tore, kuid vahel on meeletult põnev ka räpaste trikkidega teiste nügimisega rallikross. Siin pole ei „Colin McRae” seeria ägedaid krosse, ja kurat võtaks, isegi mitte Super Special Stage'e. Küsimus pole graafikamootori suutlikkuses, sest „Superstars V8” mängudes on korraga rajal 20 neljarattalist.

LEHO LAHTVEE

WRC: FIA World Rally Championship

Hind: 599 krooni

Müügil: Gamestar.ee

Millega mängida? Arvuti (testitud), PS3, Xbox 360

Mängu nautimiseks vaja: 2,4 GHz protsessor, 2 GB mälu, 512 MB graafikakaart Geforce 7600 / Radeon X1600

ÄSJA ILMUNUD!

Kuningas on tagasi!

Paar päeva enne käesoleva [digi] trükkimineku jõudis meieni PS3 autopordisimulatsioon „Gran Turismo 5”. Tegemist on väga tähelepanuväärse sündmusega, sest GT5 on kõige viimistletum ja mahukam autosimulatsioon maailma ajaloos. Üleöö sellise autosümfoonia suurvormi arvustust ei kirjuta, niisiis leiata täieliku ülevaate järgmisest [digist].

Esmamulje põhjal võib öelda, et eriliisi üllatusi mängust ei leia – see ühendab laias laastus mängu eelversioonides „GT5 Prologue” ja „GT5 Time Trial” nähtud vinget visuaalset kvaliteeti ja kogetud realistlikku füüsikat ning ka tootjafirma poolt aastate jooksul lekitatud omadused vastavalt tõele.

Olen üsna staažikas autosõiduhuviline ning „Time Trial” oli minu hinnangul 100% realistlik – totaalne simulatsioon ... kuid esimeste mängutundide järel „Grand Turismo 5” täisversiooniga närib mind väike kahtluseus, et mänguloojad on lettidele jõudnud täisversiooni kuidagi lihtsamaks muutnud. Kõik juhtimisabid on maha keeratud, kuid ometi tundub mingi jumalik käsi autot hullematest situatsioonidest päästvat. Nagu öeldud – täpse hinnangu andmiseks tuleb veel palju testida.

Kui oled autosõidusimulatsioonide huviline, siis ära jätkuavustust ootama jää – torma poodi ja osta see mäng ära. Nüanss siia või nüanss sinna, aga on selge, et tegemist on millegi erakordselt väärtusliku mitte ainult autosimulatsioonide vallas, vaid kogu mängunduses ning isegi meelelahutustööstuses laiemalt.

MART PARVE

KOKKUVÕTE

„WRC” seeria tõuseb tuhande ja pakub hoolimata mõnest puudujäägist mitmeteks tundideks ja sadadeks virtuaalkilomeetriteks mõnusat ajaviidet.

HINNE

Pall täpselt värava ristnurka!

Electronic Artsi „FIFA 11” on kõige kiiremini müünud spordimäng, mis ialgi välja tulnud. Tekib küsimus, kuidas on selline massihüpnos võimalik, esmapilgul ei paku kuulsaima jalgpallisarja värskem mäng mitte mingisuguseid silmatorkavaid ja uhkeid uuendusi.

Asi on lihtne, „FIFA” sari on saanud täiskasvanuks ja mäng on valmis, kui nii võib üldse öelda. Muudatused on kapoti alla kolinud - mäng on realistlikum ja sujuvam, veelgi suurema rõhuasetusega söödumängul. Paar aastat tagasi võis üksi vastaste liinidest läbi joosta nagu Pele pool sajandit tagasi, aga tänapäeva jalgpallis enam asjad nii ei käi.

Mänguolukorrad varieeruvad veelgi rohkem kui varem - kahte sarnast olukorda lühikese aja jooksul naljalt ei näe ja virtuaalsed jalkastaarid üllatavad alati uute söötude, löökide ja väravatega, mis pikendab mängu eluiga oluliselt. Varasemates mängudes kippusid ühed ja samad skeemid ning liigutused lõpuks tüütuks kätte ära minema.

Oma saatuse sepäd

Mängulaadides on uuendused minimaalsed, endiselt on alles korralik karjäär, saab olla nii suvaline mängija (nüüd ka väravavaht!) kui ka mänedžer. Be a Pro mängulaadis saab endiselt näha väljakut ühe mängija vaatenurgast erinevalt tavalisest matši käigus jooksvalt mängijate vahetamisest, mänedžerina saab aga mängijaid klubide vahel vahetada ja mängule taktikaliselt läheneda.

Kena uuendus on harjutusväljak, kus saab mänguvälisel ajal palli kõksida ja individuaalset osavust harjutada, treeningmänge pidada ning värava vahti proovile panna.

Sahista võrku

Võrgumäng on varasemast veelgi parem, kuid arvutiversiooni ostes tuleb arvestada, et konsoolijalgpallis on suuremad võimalused. Ega siingi pole põhjust kurta - saab mängida üks ühe vastu, kuni 10 mängijaga korraga platsil ringi joosta või pidada tavapäraseid turniire.

Nagu EA spordimängudel tavaks pole nõuded

Isetseda ei tasu, ilma söödumänguuskuseta saadetakse sind kohe platsilt ära duši alla.

ülemäära kõrged, et palli sujuvalt sööta, kuid kõrgema konfiguratsiooniga arvutid suudavad virtuaalse vutiväljaku ülirealistlikuks muuta. Tuleb arvestada sellega, et seekordne FIFA arvutiversioon on varasematest konsoolilikum.

Kelle selline tõsiasi allergiat tekitab, see teab sellest mängust eemale hoida. Klaviatuuri asemel tuleks kasutada mängupulti, kontroll mängu üle on kompaktsem. Kui sul on eelmise või üle-eelmise aasta versioon olemas, siis selle tõttu, et

FIFA 11

Hind: 799 krooni

Müügil: Euronics

Millega mängida? Arvuti (testitud), PS3, Xbox 360, Wii, PS2, PSP, iPhone, DS

Mängu nautimiseks on vaja: kahetuumaline protsessor, 2 GB mälu, 256 MB graafikakaart

Kena uuendus on harjutusväljak, kus saab mänguvälisel ajal palli kõksida ja treeningmänge pidada

meeskondi saab uuendada ja mängitavus on realistlikum, pole põhjust uut mängu osta. Kui aga oled uustulnuk ja tahad kogeda põhjalikku ja hoogsat jalgpallimängu, siis „FIFA 11-ga” mööda panna ei saa.

Tekib ainult küsimus, kas FIFA seeriat on igal aastal mõtet karbina välja anda, pigem võiks allalaaditavate lisadega mängu täiendada ja nimesid ajakohasena hoida. Mõtet näevad selles kindlasti EA turundusnimesed, aga mitte mängurid.

MARTIN METS

KOKKUVÕTE

„FIFA 11” on realistlik, hoogne ja võimalusterohke jalgpallimäng nii üksinda kui ka võrgus mängimiseks ning on lõpuks tõesti valmis saanud.

HINNE

PlayStation® Move

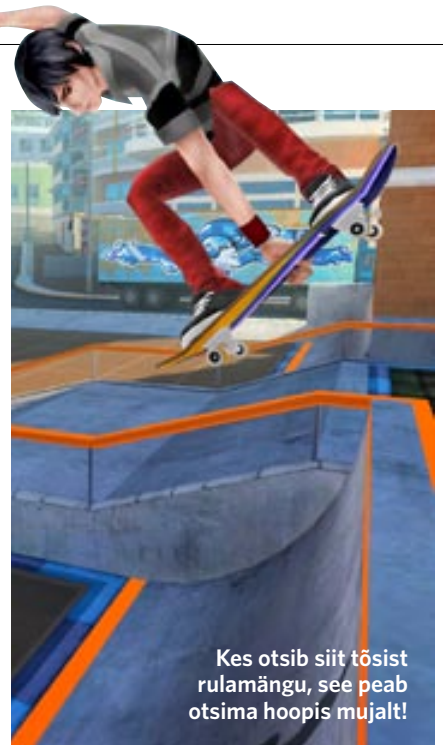

PS3

PlayStation 3

Ainult Shaun White'i nimest ei piisa, et mäng müügiede-tabelite tippu lennutada.

Kes otsib siit tõsist rulamängu, see peab otsima hoopis mujalt!

Rulaga maailma vabastama!

„Shaun White'i” mängusari on jõudnud kolmanda osani. Kui esimesed kaks võimaldasid kasutajal vallutada lumiseid mäetippe ja trikitada lumelaul, siis viimane väljund annab jalge alla rula ning sihtmärgiks vabastada kogu ühiskond. Kõlab intrigeerivalt, eks?

Peab kohe mainima, et „Shaun White Skateboarding” näol pole tegemist Electronic Artsi „Skate'i” seeria konkurendiga, mis kontsentreeruks võimalikult reaalsele rulatamise jäljendamisele. Vastupidi, mäng on tehtud võimalikult lihtsaks ja võiks lausa öelda, et rulaga erinevate trikide tegemine, mida on samuti vähem kui konkurentidel, ei ole mängu eesmärk.

Nagu laste värviraamat

Tegevus toimub maailmas, kus valitsus, mida kutsutakse The Ministry'ks, on kontrolli alla võtnud kõik elanike emotsioonid, mõtted, tegevused ning miskipärast ka maailma värvid. Kuidas valitsusele vastu hakata? Sõidame rulaga, tänu millele muutub maailm värviliseks ja inimesed vabastatakse valitsuse kütkeist.

Mängu peategelasel on maagiline võime, Influence, mis oli varem ainult Shaun White'il endal. Iga triki ja hüppe maandumine toob kaasa plahvatuse, mille piirides tekivad tänavatele erinevad künkad ja hüppekad, mille pealt saab veel trikke teha, ja nii see maailm vabanebki.

See efekt tundub justkui lahe, kuid kuna iga trikiga, olgu see suur või väike,

Kuigi siin esineb rulamängu kohta uusi põnevaid ideid, ei ole Ubisoft suutnud valmistada midagi erilist

Shaun White Skateboarding

Hind: 999 krooni

Müügil: Gamestar.ee

Millega mängida? Arvuti, PS3, Xbox 360 (testitud), Wii

kaasneb sügava bassiga plahvatuse heli, tüütab see väga kiiresti ära. Kui mängu alguses vangistatakse Shaun White, on peategelane see, kelle kanda jääb maailma päästmine.

Maailma disainimine

„Shaun White Skateboarding” trump, mis eristab seda teistest rulamängudest, on maailma kujundamine. See väljendub rohelistena väljatoodud teelõikude

ja rail'idena (trepikäsi puud ja teeääred), mida saab juhtida mööda maailma, et jõuda kohtadeni, kuhu muidu ei pääseks. See trump ei tee mängu aga paremaks.

Kui mängu esimene pool on kesken- dunud maailma ja mängu kõrvaltegelaste vabastamisele, siis teises pooles, mille eesmärk on Shaun White'i päästmine valitsuse käest, muutub mäng justkui rulatamise 3D-platvormikaks.

Kus ma olen? Kes ma olen?

Näiteks tuuakse ports valvekaameraid, tsepeliine (jah, tsepeliine!), mida peab hävitama. Või peab jõudma mõne maja katusele, siis peab kasutama mainitud meetodit selle saavutamiseks. Kuna kogu alast on pea võimatu ülevaadet saada, siis on tihti peale raske mõista, kust üldse alustama peaks, et soovitud kohta jõuda.

Ubisoft ei ole suutnud valmistada midagi erilist. Tõsi, mängus esineb rulamängude tarbeks uusi ideid, kuid nende teostust pole täielikult saavutatud. Jutt ja tegelased on jaburad, täis klišeesid, ning rulaga sõitmist on raske nautida samavõrd kui näiteks EA „Skate'i” sarjas.

SULEV LADVA

KOKKUVÕTE

„Shaun White Skateboarding” pakub rulamängude maailma juurde mõned põnevad uued ideed, kuid üldine teostus jääb konkurentidele selgelt alla.

HINNE

New Vegase haarav haltuura

„Fallout: New Vegase“ alternatiivajalooline pastišš postapokalüptilisest *pulp*'ist ja lõbusast diislipungi esteetikast segatud varajase Las Vegase neoni ja gangsteriglamuuriga on kui taevast sõlmitud abielu – need kaks sobivad oivaliselt nagu püksid ja taguots.

„New Vegas“ leiab aset Mojave tühermaal ja selle oasiks olevas New Vegase nime- lises linnas, mida juhib raudsevõitu ru- sikaga salapärase mister House. Teised peamised jõud Mojave tühermaal on Uus-California Vabariik ja Caesari Leegion, kes kemplevad New Vegast elektriga varusta- va Hooveri tammi ja seeläbi ka kogu New Vegase ümbruse ülevõimu pärast.

Pööra elu pea peale

Selline on *status quo*, kuni mängu sekkub peategelasest pakikandja, kes võib vasta- valt valikutele kõik kaardid segamini pai- sata või väljakujunenud olukorra veelgi kindlamaks tsementida.

Võimalus valida pooli ja teha seelä- bi erinevaid (poliitilisi) valikuid on ka ai- nus põhimõtteline uuendus, sest ülejää- nud mäng on kosmeetiliselt kohendatud „Fallout 3“. Iganenud Gamebryo mootor, graafika ja ebakohad on jäetud samaks, li- satud on uus lugu, tegevuspaik ja terve ni- mekiri kõige vapustavamaid *bug*'e.

Uuendustega on silmas peetud eelkõi- ge seda, et tulemus meenutaks atmosfää- rilt ja keskkonnalt rohkem sarja esimesi mänge. Sarja puristidel on seda ehk liht- sam omaks võtta kui „Fallout 3“ Washing- toni ja selle lähiumbruse kõledaid vare- meid, võimalik, et neist mõnele „New Vegas“ see õige „Fallout 3“ ongi.

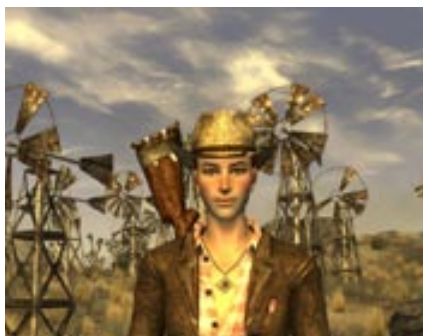
Torud on nüüd täpsemad

Muudatustest on asiseim laskerelvadele sihtimise hõlbustamiseks lisatud kirbud. Niimoodi on vastaste veriseks plögaks kõmmutamises rohkem tänapäevase FPSi vaimu. Meeldivat täiendust on leidnud relvaarsenal - uuendusi on igas kaliibris, parim neist oli vast granaatide kiirheitja.

Tervitatavaks uuenduseks on ka kom- panjoniga käskude vahetamiseks loodud kettataoline suhtlusvahend, mille abil saab vajalikud toimetused tehtud paari klikiga. Kaasasveetava tráni sorteerimis- võimalusi seevastu kohendatud ei ole ja kauplemine on jätkuvalt pikkade nimekir- jade nürivõitu kerimine. Kehvpoolseks on jäetud ka tehisisintellekt. Mingisugust ellujäämisinstinkti ei näi olevat. Ka mittevaenulike elanikega suheldes võib sarnast mentaliteeti täheldada.

Mojave tühermaa on masendav paik, sest vastased viskuvad ise su püssitoru ette.

Humanoidi omapära - kivist näojooned.

Kuigi dialoogid on vaimukad - võrrel- des „Fallout 3-ga“ on tulnud tagasi sarjale omane nihkes huumor, mis on New Vega- ses perverssuste ja jõhkruste tõttu täies- ti uue pilootaži saavutanud -, vahetavad repliike siiski ühesuguste mornide kivi- nägudega häält tegevad pead, mille taga

Tehnilist praaki ei maksa üldse kirjeldama hakatagi, sest nii logisevat mängu pole varem nähtudki

Fallout: New Vegas

Hind: 699 krooni

Müügil: Gamestar.ee

Millega mängida? Arvuti (testitud), PS3, Xbox 360

Mängu nautimiseks on vaja: kahetuuma- line protsessur, 3 GB mälu, 512 MB graa- fikakaart

olev suurepärase (hääle)näitlejatööde sära seepärast kaotsi kipub minema.

Tegelikult näeb lohakust ja haltuurat igas detailis. Esmapilgul tundub kaart ole- vat suurem kui „Fallout 3-s“, aga see on potjomkinlus, sest kolmandik kaardist on lage paisjärv ja nähtamatute seintega pii- ratud mäestik.

Postapokalüptiline Potjomkin

Nalja pakkusid New Vegase peatäna- va ka- siinod. Enne linna jõudmist kirjeldata- se neid kui askeldamist täis peopaiku, aga kohale jõudes valitseb seal piinlikuvõitu tühjus nagu progeja sünnipäeval.

Tehnilist praaki ei maksa kirjeldama ha- katagi, sest nii logisevat mängu ei ole va- rem näinudki. Suurem osa neist on nüüd- seks paigutatud ja nüüd mängima hakates võib kogemus juba meeldivam olla.

AARON SALAMANDER

KOKKUVÕTE

„Fallout: New Vegas“ on hoolimata sisuliste uuenduste puudumisest ja tervest nimekirjast miinustest ikkagi väga hea moodus kulutada elust sadakond tundi.

HINNE

Ülimalt stiilne ja rängalt kiire

Jaapanlaste Platinum Gamesi valmistatud „Vanquishist” ettekujutuse saamiseks piisab vaid ühest pilguheidust – maksimaalselt stiilne ja sujuv tulistamismäng on täielikult keskendunud sellele, et iga hetk oleks võimalikult metsik ja meeldejääv kogemus.

Diktaatorlik Venemaa kaaperdab USA kosmosejaama ja hävitab selle abil San Francisco. Järgneb ultimaatum: kui Ameerika ei alistu, on järgmine sihtmärk New York. Kosmosejaama saadetakse tagasi vallutama sõjavägi ja uurija Sam Gideon, kes ongi mängu peategelane. Samile antakse testida spetsiaalne turvis. Lugu ei ole midagi erilist ja näitlejad on püüdnud ning ka dialoog ei ole väga kiita. Õnneks ei ole see eriline probleem, sest üsna peagi on selge, et lugu ei ole „Vanquishis” oluline.

Mitu robotit on pildil?

Tähelepanu on pööratud hoopis mängitavusele – peaaegu igal ajahetkel on ekraan täis nii suuri kui ka väikeseid roboteid ja sinu ülesanne on nad kõik turvis võimeid kasutades hävitada. Üks peamisi asju, mida teha saad, on põkkurite abil ringliuglemine.

Tänu sellele on võimalik kiiresti ühest varjust teise libistada või siis näiteks vastaste rakettide ning laserite eest põgene-

See ei ole mäng, kus on aega ümbrust imetleda, enamiku ajast tulistad vaenlasi või liugled punktist A punkti B

da. On võimalik ka aegluubis režiimi minna, et näiteks hoolikalt sihtida vaenlaste nõrku kohta või et hävitada korraga kõik kümme robotit, kelle sekka just hetk tagasi end libistasid.

Hoia pea külmana

Turvis võimete kasutamine võib aga tekitada ülekuumenemise, mis tähendab, et pead oskama kasutada neid just täpselt õigetel hetkedel. Nagu arvata võib, siis on tempo väga kiire ja sinu vastu visatakse korraga kümneid roboteid ja ka bossidega kokkupõrkeid tuleb ette tihti.

Kindlasti ei ole tegu kerge mänguga, sest surm võib tulla väga kergesti – eriti kuna paljud bossid võivad su eluküünla ühe hetkega kustutada. See aga ei ole õnneks probleem, sest alati saab muuta

Nagu mänguri vanasõna ütleb – mida suuremad nad on, seda pikem on nende eluriba!

Ei ühtegi võimalust hinge tõmmata ...

Vanquish

Hind: 899 krooni

Müügil: Progames.ee

Millega mängida? PS3, Xbox 360 (testitud)

taktikat ja vaenlased annavad oma rünnakust tavaliselt eelnevalt märku. Tehniliselt on „Vanquish” hea väljanägemisega: tegelased (eriti Sam oma AR-turvises) näevad välja detailirohked ja ka ümbrus on kena.

Kunstiliselt on keskkond mahe ja iga uus tase näeb tuttav välja. Samas ei ole „Vanquish” aga mäng, kus on palju aega ümbrust imetleda, sest enamiku ajast tulistad vaenlasi või liugled punktist A punkti B ning kirev keskkond oleks ainult segav faktor. „Vanquishi” puhul on suu-

rim probleem arvatavasti väärtus. Nimelt puudub mitmikmäng ja üksikmäng kestab umbes seitse tundi. Mänguaega aitaavad pikendada kaasa pandud väljakutsed, kus saad vastastega võidelda aja peale.

Seega on „Vanquish” ainult sellistele mängijatele, kes on valmis seda mitmeid kordi läbima (mida ei ole tegelikult raske teha, sest tegu on väga hea mänguga). Teistele ei ole seda aga hetkel kerge soovitada, eriti kui arvestada, kui palju muid (pikemaid) mängu on välja tulemas.

SILVER SAUL

KOKKUVÕTE

Kuigi „Vanquish” ei ole pikk mäng, pole kordagi ühtegi igavat hetke ja kindlasti pakub see suurel hulgal lõbu neile, kes suudavad kiire tempoga kaasas käia.

HINNE

ERINEVUS SÜLEARVUTI ORIGINALKÕLARITE
JA LOGITECHI
KÕLARITE
VAHEL ON

SUUR

Sülearvuti originaalkõlarid

Logitechi kõlarid

ROHKEM VÕIMSUST, PAREM HELIKVALITEET.

Tule ja veendu ise Euronicsi kauplustes:

Kristiine Euronics

Kristiine kaubanduskeskus;
Tallinn, Endla 45

Pärnu Euronics

Port Arturi Kaubanduskeskus,
Homniku 2

Rocca al Mare Euronics

Rocca al Mare kaubanduskeskus;
Tallinn, Paldiski mnt. 102

Lõunakeskuse Euronics

Tartu Lõunakeskus, Tartu,
Ringtee 75

Ülemiste Euronics

Ülemiste kaubanduskeskus;
Tallinn, Suur-Sõjamäe 4

Rakvere Euronics

Rakvere Euronics, Põhjakeskus,
Rakvere vald, Tõrremäe

Kriminalistid uurivad sel hooajal ka Sony konsooli

Tänavune „CSI” mäng „Fatal Conspiracy” toob Ubisofti avaldatud ja Telltale'i valmistatud sarja värskeima mängu esmakordselt Playstation 3-le. See on ka põhjus, miks me seekord huvi tunneme, kuidas Las Vegase uurijad kuritegudega sellel konsoolil hakkama saavad.

PS3-versioon erineb arvutiversioonist eelkõige selle poolest, et kursoriga mööda ekraani liikumine on aeganõudvam kui hiirega kiirelt üle ekraani pühkides. Uurida on jälle viis roima, kuid seekord on need tihedamalt seotud kui kunagi varem, mis teeb loo jälgimise huvitavamaks ja üksnes korra vaatan-kuulan ja viie sekundi pärast unustan kogemuseks, nagu varem kippus olema.

Mängitavuses mingeid uuendusi pole, endiselt kogud asitõendeid, uurid neid laboris ning kõrvutat vanu ja uusi fakte ning lõpuks surud ülekuulamisel mõrvari vastu seina. Graafika on sama mis eelmine kord ehk üsnagi aegunud ja kole, eriti tegelased, kuid ajab raskel ajal asja ära: hääletööga on sarja näitlejad hakkama saanud rahuldavalt.

Mis aga seekord valusalt silma torkas, on reklaamid, sest kõik mängus leiduvad arvutid-telefonid on varustatud ühe tuntud brändi (ei, see ei ole Apple) logodega ning arvutitel jookseb üks tuntud vii-ristörje. Mul pole selle vastu midagi, et

Mida lähemalt nägusid näidatakse, seda enam kõndivaid laipu need meenutavad.

reklaamid on mängudes, kuid nad peavad seal tunduma loomulikud, mitte olema sinna vägisi pressitud.

„CSI: Fatal Conspiracy” ei paku peale sidusama loovestmise midagi pörutavat. Kellele meeldisid varasemad osad, see võtab ka selle osa avari sülega vastu ja saab igast episoodist 2-3 mängutundi (raskusastet on võrreldes „Deadly Intentiga” tõstetud). Arvutiversioon on siiski meelelahutuse-hinna suhtelt parem valik.

MARTIN METS

CSI: Fatal Conspiracy

Hind: 799 krooni

Müügil: Gamestar.ee

Millega mängida? Arvuti, PS3 (testitud), Xbox 360, Wii

HINNE

Kaunis spioon kuulsa Indiana Jonesi jälgedes

1992. aastal ilmunud LucasArtsi „Indiana Jones and the Fate of Atlantis” peetakse üheks parimaks hiireklikiseikluseks. Selle mängu kaks autorit Hal Barwood ja Noah Falstein proovisid aasta tagasi sellele väärilist järglast luua, tulemuseks „Mata Hari”.

Sama nime kannab ka selle mängu peategelane, Esimese maailma sõja aegne tantsijannast superspioon. Ajalooga käiakse siiski ümber üsna vabalt ning see teeb muidu üsna varakult ja morbiidselt lõppenud loo märksa lõbusamaks.

Mängu suurimaks plussiks on professionaalselt ajastutruu õhkkond koos õnnestunud visuaalse stiiliga ning põnevad tegevuspaigad üle Euroopa, kusjuures edasi-tagasi tuleb reisida üksjagu, ehk isegi liiga palju. Mõistatused on nii dialoogikui ka varustusepõhised, sekka satuvad ka mõned minimängud.

Dialoogipusled on lahendatud uudselt, kus kasutada on nii teema- kui ideekoonid. Viimased tuleb mingil moel realiseerida, mis mõnikord võib olla arusaamatu, mõnikord jälle liiga ilmselge. Katse-eksitusmeetodil aga saab ruttu ka läbi suurimast kitsaskohast.

Veel vallatumad on pusled, kus Mata Hari peab oma võrgutamiskunsti demonstreerima, aga ei midagi sellist, mille pärast lapsevanemad peaksid muretseda.

„Mata Hari” tegevuspaigad on ehitud kirevamalt kui kaubanduskeskuse jõulupuud.

Kohati jääb mängitavus ehk seiklusveteranidele liiga lihtsaks, kuid teistpidi teeb see „Mata Hari” „Lost Horizons” moodi sujuvaks, ilma et ühelegi puslele peaks nii kaua aega kulutama, et tekib tahtmine mäng pooleli jätta.

„Mata Hari” on korralik lihtsamapoolne seiklus, kuid „Indiana Jones and the Fate of Atlantis” kõrvale aegumatu seikluste nimekirja seda lisada ei saa.

MARTIN METS

Mata Hari

Hind: 141 krooni

Müügil: GamersGate.com

Millega mängida? Arvuti

HINNE

▶ ARGIPÄEVAMÄNGUD

Veepüstoliga jõuluvana

Selles mängus pole jõuluvanal käes ei kingikotti ega vitsarootsu, vaid veepüstol. Muidugi selleks, et kõikvõimalikke kloune, tulnukaid ja kurje päkapikke veejoaga suureks jääpalliks külmutada ning hiljem neid palle strateegiliselt järgmistele õelate päkapikkude lainetele otsa veeretada.

„Deep Freeze” on tüüpiline jookse-hüppa-tulista platvormikas, millest ei puudu ei tülivad vastased ega omapärased bossivõitlused. Kuigi esialgu tundub mäng väga lihtne, siis mida tase edasi, seda keerulisemaks edukad sooritused muutuvad.

www.miniclip.com/games/deep-freeze/en/

Kihutamine jõuluvana saaniga

„Speedy Santa” on kihutamismäng. Loomulikult ei tehta seda uhke ja kiirete autodega, vaid jõuluvana teeb enne jõule paar kiiremat ringi saaniga, et enda põdrad suureks finaalsiks vormi ajada. Mäng käib lihtsalt: tiri hiire kursorit võimalikult kiiresti ja täpselt mööda rada ning jõuluvana saan kihutab sellele järele. Kusjuures see on päris keeruline, nii et korralik mänguriihir ei tee siinkohal halba.

Mängu teeb eriti lõbusaks võimalus sõpradega võistelda. Loo aga oma liiga ja saada sõpradele e-kirjad, nii saad nendega jõulude puhul mõõtu võtta.

www.speedysanta.com

Mängud meie kingikotist

Lähenevate jõulude puhul ei saa me ka siin rubriigis muudmoodi, kui vaatame, milliseid häid jõuluteemalisi argipäevamänge leidub netis ja saab mängida ilma luuletust lugemata. Meie õnneks internet kitsi pole (ja on igati kinki väärt).

Jõuluõhtusse ka natuke peamurdmist

Et jõululaupäev ainult veepüstoliga vehkimiseks ja kihutamiseks ei kujuneks, siis pakume ka natuke mõttetööd. „Snow Line 2” on füüsi-kapõhine puslemäng, kus tuleb kelgutav päkapikk punktist A punkti B viia, kusjuures samal ajal peab päkapikk üles korjama laokil olevad kingitused.

Mäng käib jällegi kursoriga teed ette vedades, tihti peale on ka oluline teha kingituste püüdmiseks paar hüppekat. Ei midagi uut, vaid vana hea valem on pandud jõulurüüssse. Jällegi mäng, mis aluses tundub kerge, kuid sunnib hiljem pead murdma.

www.miniclip.com/games/snow-line-2/en/

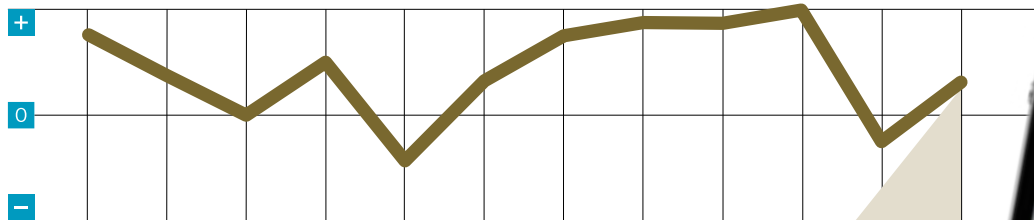

Pühad koos musta huumoriga

Mis oleks ühed lõbusad jõulud ilma amatöörkirurgiata, eks? „Amateur Surgeon: Christmas Edition” täidab just nimelt selle vajaliku tühimiku. Alan Probe on edukas, kuigi mitte just selleks tööks vajalike teadmistega kirurg, kes leiab ennast pärast lennuki kokkupõrget jõuluvana saaniga Põhjanabalt. Pärast õnnetust on vaja viga saanud kohalikke aidata.

Alan peab kasutama erinevaid tööriistu, et haavatuid ravida, ning ettevaatlik olema, et mitte enda oskamatusega nende olukorda halvemaks teha.

www.nobleflash.com/game/amateur-surgeon-christmas.html

PÄEVIK

Puhkus iPhone'iga

Olen kuu aega [digi] eemal ja kuigi selle käigus tuleb ajada ka tööasju, on osaliselt tegu ikkagi puhkusega. Tuleb välja, et reisikaaslaseks sobib iPhone väga hästi, kuid puhkusele mõjub halvasti.

7. november

Kuna ees ootab kuu aega kaugetes ja võõrastes riikides, teen ettevalmistusi. Kaasa tuleb kotitais laadijaid ning sünnib otsus jätta sülearvuti koju, igaks juhuks pakin seljakotti ikkagi Ubuntu! jooksva miniarvuti. Ehk läheb vaja.

9. november

Tuleb välja, et Aasia suurlinnades on tasuta WiFi vaata et enam levinud kui Eestis. Iga kohviku seina peal on silt „Free WiFi” ning igas hostelis ja odavas hotellis tundub olevat tubades tasuta WiFi. iPhone on siin hea kaaslane: loen e-kirju, postitan Facebooki telefoni kaameraga tehtud fotosid ja uurin Wikitravelist järgmiste sihtkohtade kohta.

12. november

iPhone 4 kaamera on täitsa hea, Aasia päikeselistes päevades on tema jaoks piisavalt valgust ka. Teen peamiselt HDR-fotosid, kuid pärast arvutiekraanilt neid vaadates näen, et mitmed fotod on nihkes, eriti need, mis liikumise pealt tehtud. Edaspidi tuleb vist HDR-ist hoiduda.

Sigade ja lindude keel on universaalne. „I know Angly Bilds!” hüüatas Tai hotellipidaja laps Pai ning haaras mu telefoni enda kätte. Foto: Mari Kodres

Mobiilirakendused on universaalne keel. „Angry Birds” teavad kõik. Ongi ühine keel leitud

13. november

Paar head soovitus iPhone'iga reisijale: tõmba endale Wikitraveli rakendus (vt artikli kõrval asuvat kasti), Offmaps, Booking.com ja Tripadvisor. Nendega saad reisil enamuse asju aetud.

14. november

iPhone'i ekraanile on tulnud üks kriim! Pole aimugi, kuidas, sest olen teda küll hoidnud müntidest, võtmetest ja muust säärasest eraldi taskus. Ehk siis ei ole see ekraani kattev klaas nii kõva, kui räägitakse.

16. november

Kuuetunnine bussisõit. Interneti ei ole. Otsin välja mängude kausta, kuid ükski seal olevatest mängudest ei huvita mind enam. Viimases hädas otsin välja „Bookwormi” ja mängin seda.

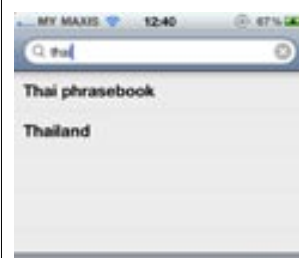
22. november

Singapuris on iPadid mõni tuhat krooni odavamad kui Eestis. Ehk peaks ostma? Pagan, see on ikka lihtsalt üks suure ekraaniga iPhone. Ja sellega ei saa ikkagi ETV arhiivist „Riigimehi” vaadata ega hotelle reserveerida, sest Flash on siinkandis üsna levinud.

25. november

Kuigi mul on puhkus, tean ma üsna täpselt ERSO skandaalist, Jaanus Rahumägi ja Ees-ti ajakirjanduse majatulist ja paljust muust. Istun endiselt õhtuti Facebookis ja Twitteris, loen e-kirju ja jälgin BBC rakendusest uudiseid. Mis puhkus see selline on?!

KUU APP

Offline Wikitravel

Offline Wikitravel maksab küll röögatud 5,99 eurot, kuid reisil olles on sellest väga palju kasu olnud. Wikitravel on niikuinii üks paremaid reisisaite ja hea on ringi käia, kogu nende tervet maailma kattev andmebaas taskus. Ainuke küsimus on, et kas ta end millalgi uuendab ka (käsitsi ei saa), aga eks näis. Kes palju reisib, sellel tasub see raha kulutada küll.

KUU IPHONE'I-NIPP

Mobiil-ID

Kuna [digi] tegijatele meeldib mobiil-ID palju rohkem kui ID-kaart, jätkame selle promomist ka siin. Nüüd tuleb isegi ETV arhiivi sisse logida ID-kaardiga, rääkimata pankadest ja muudest paikadest, ning ma ei taha mõeldagi sellele, et ma oleksin reisile veel kaasa pidanud vedama ID-kaardi lugeja, mässanud tema ühendamise ja draiverite ja muuga. Mobiil-ID on e-riigi parim osa.